Claus Rønlev
Slægtsforskning

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

HARSYSSELS DIPLOMATARIUM

EN SAMLING

AF

HIDTIL UTRYKTE DIPLOMER FRA TIDEN FØR REFORMATIONEN

UDGIVNE AF

Dr. O. NIELSEN

MED UNDERSTØTTELSE AF CARLSBERGFONDET

KJØBENHAVN

I KOMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1893

Som Forarbejde til et større historisk-topografisk Arbejde, der skulde omfatte alle Herreder i Ringkjøbing Amt, var det nødvendigt, at de faa Kilder til Egnens Historie fra Tiden før Reformationen forelaa trykte. I min Udgave af „Ribe Oldemoder" findes adskillige Oplysninger; ligeledes har jeg i Saml. til jydsk Hist. og Topografi VII meddelt nogle Dokumenter fra Ulborg Herred og i mit Skrift „Gamle jydske Tingsvidner" 1882 findes 41 Diplomer fra Harsyssel. Naar hertil lægges de ligeledes af mig 1875 i Danske Samlinger 2. R. IV udgivne Indberetninger til Dr. O. Worm fra 1638, der give Oplysning om mange Forhold, der gaa tilbage til Middelalderen, Uddragene af Lundenæs og Gudum Klosters nu tabte Breve i „Ældste danske Arkivregistraturer" III, Thisets Udgave af Elline Gøyes Jordebog 1892, Sechers og Thisets Afh. om Niels Clemensen i Saml. til jydsk Hist. og Top. 2 R. I., er der nu tilvejebragt saa godt et Grundlag, som det for Øjeblikket er muligt. De her aftrykte Stykker findes paa et Par Undtagelser nær alle i Rigsarkivet og ere samlede efterhaanden i en lang Aarrække. Hovedkilden er dog Samlingen Ribe Stiftskistes Breve, som jeg i mange Aar havde ønsket at kunne udgive som en særlig Samling og derfor ikke havde villet benytte i Udgaven af de gamle jydske Tingsvidner, men det har aldrig været mig muligt at faa Understøttelse dertil. Der findes vel endnu i forskellige

Samlinger aftrykt enkelte Diplomer, og nogle mindre væsenlige Stykker har jeg ikke medtaget. Særlig Tak skylder jeg Hr. Musæumsdirektør Dr. H. Petersen for Beskrivelsen af mange af Seglene ligesom Hr. Arkivassistent Cand. mag. W. Christensen for hans redebonne Hjælpsomhed og Tydning af vanskelige Skrifttegn.

Juli 1893.

1.

27. April 1292.

Kong Erik kvitterer Aage Sab for Betalingen af en Bøde og tilkender ham Madumgaard og Madum Mølle, som han havde pantsat til sin Kavtionist.

Ericus dei gracia Danorum Sclauorumque rex omnibus presens scriptum cernentibus salutem in domino sempiternam. Notum facimus vniuersis et recognoscimus per presentes exhibitorem presencium Aghonem dictum Sab trecentas marchas denariorum, in quibus nobis tenebatur racione excessuum suorum, pro quibus dominus Johannes Andres sun se fideiussorem constituit pro eodem, nobis ad voluntatem nostram integraliter exsoluisse, vnde nos ipsos Aghonem et dominum Johannem ab impeticione nostra pro ipsis denariis quittos dimittimus et penitus absolutos, adiudicantes ipsi Aghoni bona sua omnia, que dicto domino Johanni inpignorauit pro indempnitate sua precauenda, videlicet curiam suam, in qua pater suus residenciam habuit, cum molendino in Matæ mark, cum omnibus [dicte curie] et molendini attinenciis libere rehabenda. In cuius rei testimonium sigillum nostrum et dilecte matris nostre presentibus duximus apponendum. Datum Ripis (?) anno domini m.cc.xc. secundo, dominica proxima ante festum apostolorum Philippi et Jacobi, testibus dominis Petro Nicles sun quondam dapifero et Skielm Stigh sun dapifero nostro.

Kongens Segl er bevaret. Ulborg Herred Nr. 32. Udenpaa: Super Madumgardh et Madum mølle.

2.

26. April 1319.

Tingsvidne af Hing Herredsting, at Mag. Esger Mø skænker Domkapitlet i Ribe Gods i Mejlby og Halkjær i Stadil Sogn. Sml. Kinch, Ribe Bys Hist. I 180. Jfr. Nr. 4 og 5.

Omnibus presens scriptum cernentibus prepositus Jonas, Bondo sacerdos officialis domini prepositi, Petrus Thorth sun, Johannes sacerdos, N. Pæter sun dicti Frost, Johannes Swindærf sun, Petrus dictus Smith, Jacobus Pæter sun et Thorkillus Thruls sun salutem in domino sempiternam. Noueritis, quod nos in proximo placito Hingæhæræth ante festum apostolorum Philippi et Jacobi presentes fuimus et audiuimus, quod magister Esgerus canonicus Ripensis scotauit capitulo Ripensi medietatem curie, quam possedit cum Petro Brun fratre suo in Mæthælbymark, necnon omnia bona, que habuit de N. Aghi sun, cum domibus et omnibus attinenciis suis in eodem mark et colonatum in Halkær, quem habuit de heredibus Johannis Niclæs sun, sub condicionibus, que sequntur, videlicet quod dictum capitulum totidem redditus in bonis ipsorum in eodem mark ad dies ipsius assignare sibi teneantur annuatim, prout de dictis bonis poterint obuenire, et post mortem ipsius, si redditus predicti vel eciam alii redditus per ipsum addici sufficere poterunt ad sustentacionem vnius misse annuatim, ipsum capitulum vnam missam cotidie in remedium anime sue et parentum suorum faciant(!) perpetuo celebrari. Si uero redditus predicti in tantum se non extenderint, capitulum habeat pro labore suo quatuor marchas denariorum cuprorum et reliquos redditus partim in missis et partim in elemosinas pauperum domi residencium in Stathæl distribui faciant annuatim. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum anno domini m. cccxix die placiti supradicto.

Seglene fattes. Ribe Stiftskiste Suppl. Nr. 9.

3.

1327 (?).

Kong Valdemar Eriksen befaler Jonas Ravn at give Skøde paa det Gods i Sønder Nissum, som Biskop Jens He havde skænket Ribe Domkapitel.

W. dei gracia Danorum Sclauorumque rex Vlburghæreth inhabitantibus salutem et graciam. Mandamus Jone Rauen, vt dominis canonicis Ripensibus duas marchas cum dimidia terrarum in parochia Næsyum sitarum et prata centum plaustratorum feni ibidem sita, quas et que idem Jonas in placito vestro venerabili patri domino Johanni bone memorie quondam episcopo Ripensi scotauit, que quidem bona idem dominus episcopus capitulo suo Ripensi postmodum ob remedium anime sue donauit et scotauit, infra xv dies appropriare non omittat, districte probibentes, ne idem Jonas seu quisque alius se de dictis terris ac pratis sine consensu canonicorum predictorum aliquatinus intromittat. Datum Arus, teste domino priore Petro.

Seglet fattes. Ribe Stiftskiste Suppl. Nr. 16. To ligelydende Breve findes sammesteds, med Undtagelse af at i det ene staar: secundo mandamus og infra X dies, i det andet: tercio mandamus og infra quinque dies.

4.

8. Marts 1338.

Grev Gert bevidner Kantor Esger Møs Overdragelse til Ribe Domkapitel af Gods i Stadil Sogn, en Eng i Tanderup og Gods i Skadst Sogn. Jfr. Nr. 2 og 5.

Omnibus presens scriptum cernentibus Gherardus, dei gracia comes Holtsacie et Stormarie salutem in domino sempiternam. Nouerint vniuersi, quod anno domini m. ccc.xxx viij. dominica, qua cantatur reminiscere, constitutus personaliter in placito nostro iusticiario vir discretus magister Esgerus cantor ecclesie Ripensis in presencia capituli ibidem et aliorum fidedignorum in manu domini Michaelis sacerdotis canonici ex parte ipsius capituli supra maius altare ecclesie Ripensis bona infrascripta pro sustentacione vnius misse in remedium anime sue

cotidie in eadem ecclesia in perpetuum tenenda, nec non et pro anniuersario suo per canonicos ibidem cum tribus marcis denariorum monete vsualis de dictis bonis annuatim perpetuo celebrando, scotauit et eadem bona a se et ab heredibus suis alienando eorundem ordinacionem dominis Gøtoni et Michaeli canonicis ibidem libere assignauit. Bona autem ad hoc deputata sunt hec videlicet: Primo medietas curie in parochia Stathæl, quam habuit de Magno Jøns sun in Byerigh. Item medietas curie ibidem, quam habuit de Nicholao Aghy sun. Item curia ibidem, quam habuit de Johanne Niclæs sun et suis heredibus, cum colonia in Halækyær a parte vnius sororis in bonis Mathei Michæl sun. Item curia ibidem, quam habuit de Nicholao Mærith sun, cum fundo continue adiacente, quem habuit de Paulo Jwrs sun. Item pratum in Tanthorp ængi scilicet xx. skaar, quod habuit de Nicholao Thome, ac bona in parochia Skasteth, que de Thorstanno Buggy noscitur habuisse. In quorum omnium testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Actum et datum Ripis anno domini et die supradictis, teste domino priore Petro.

Seglet fattes. Ribe Stiftskiste Suppl. Nr. 14.

5.

2. Juni 1338.

Kantor ved Ribe Domkapitel Esger Mø's Testament. hvori han bl. a. betænker Kirkerne og Præsterne i Hemmet, Velling, Staby, Skadst, Smidstrup og Haldum, men især i Stadil, hvor der skal holdes Sjælemesse for ham, hans Forældre og Søskende. Han giver ogsaa Gods i Alrum til Vedligeholdelse af en Spang over Skjærn Aa. Jfr. Nr. 2 og 4.

In nomine patris et filii et spiritus sancti amen. Ego magister Esgerus cantor Ripensis et canonicus Arusiensis testamentum meum condo in hunc modum. Primo lego domino meo Ripensi duos boues et equm meliores. Item ad fabricam ecclesie beate virginis vi solidos sterlingorum, vbi eligo sepeliri. Item volo, vt tres marche denariorum terre vsuales soluantur ad anniuersarium meum de bonis, que scotaui in placito iusticiario pro quodam altari pro missa cotidiana in ecclesia beate virginis et addo decretales meas cum sexto ad augmentandum

redditus eiusdem misse. Item domino Arusiensi marcham argenti vel duo meliora pecora, que posui in estimacione, sicut constat Michaeli villico. Item ad fabricam ecclesie Arusiensis ij oras annone et marcham argenti, in qua tenetur mihi dominus Petrus prior canonicus ibidem. Item ad aniuersarium meum ibidem deputo bona prius scotata, cum redditibus v annorum, de quibus nichil leuaui. Item ad mensam canonicorum ibidem ij lagenas trafnisie et vicariis j lagenam trafnisie. Item magistro Petro archidiacono Ripensi maiorem amphoram de stanno cum meliori olla noua de cupro et cornu. Item domino Gøtoni canonico aliam ollam meliorem cum meliori mensali et manutergio consuto. Item domino Petro Nicles sun canonico j amphoram et j ollam cupream. Item domino Michaeli sellam meam cum instrumentis, amphoram de stanno et ollam de cupro. Item aliis canonicis in exequiis meis manentibus vj turonenses vel ij solidos annone. Item fratribus minoribus Ripis breuiarium meum, lagenam trafnisie et solidum siliginis in panibus cum pistore. Item maioribus j lagenam cereuisie et solidum siliginis in panibus. Item domui sancti spiritus oram siliginis in festo beati Michaelis. Item domui leprosorum tantum inter eos diuidendum. Item scolaribus in Puukhuus lagenam cereuisie cum ii oris annone. Item singulis aliis ecclesiis Ripis solidum sterlingorum vel solidum annone. Item ecclesie Hæmeth[1]) j vaccam estimandam pro sterlingis perpetuo duraturam, persone ibidem oram annone. Item ecclesie Weling tantum et persone tantum. Item ecclesie Stabby et persone tantum. Item ad fabricam ecclesie Stathæl terras, quas Johannes Fliri habitat, valentes ii solidos ordei annuatim cum centum piscibus duris. Item sacerdoti ibidem residenti, persone vel vicario fundum, quem Tuko Tært edificauit, prope fundum puerorum Nicolai Mars sun cum medietate colonatus in Kalby, vt faciat aniuersarium meum, patris et matris, fratrum et sororum meorum, vno die in quadragesima insunt pro omnibus, et habeat secum duos sacerdotes in missis et vigiliis, in expensis suis dando cuilibet iii sterlingos. Item paupe-

[1]) Hæmz.

ribus ibidem aliam medietatem. Item ecclesie Skastath[1]) oram annone et ministro solidum annone. Item ecclesie Smythsthorp ii. oras annone et sacerdoti ibidem remitto x. solidos sterlingorum, in quibus mihi tenetur. Item ecclesie Hallum Arusiensis dyocesis oram annone et vicario ibidem tantum. Item vi marcas cere altaribus beate virginis et sancte crucis pro candelis. Item Aughoni Kraak, si in pace redierit. duo pecora bona. Item Johanni fratri meo sellam meam minorem. Item vxori sue Ingæ capam meam meliorem. Item domino Johanni archidiacono Arusiensi superpellicium melius cum almucio meliori. Item Johanni Niclæs sun fratrueli meo oram annone in festo beati Michaelis. Item domine Mæræt suppriorisse oram annone. Item domine Mald ibidem capam meam choralem meliorem. Item domino Johanni Røth plebano ecclesie beate virginis ii. solidos sterlingorum. Item domino Aughoni superpellicium antiquum et oram annone. Item ad tenendum ligna ad spangæ in Skyern omnia bona mea in Alrum cum bonis, que habui de Arnst et sorore sua ibidem. Item Laurencio famulo meo equum et ii. oras annone. Item vxori sue Ingærth tapetum nouum et vaccam. Item Petro Ræf ii. oras annone. Item Thorkyl oram annone. Item Plather ii. solidos annone vel ii solidos sterlingorum. Item Griis tantum. Item vxori Esgeri Peter sun, Cecilie, sorcocium meum cum pellibus varibus. Item quitto Esgerum Pauli pro solido grossorum, in quo mihi tenetur, vt soluat lagenam butiri, in qua mihi tenetur. Executores huius testamenti instituo discretos viros magistrum Petrum archidyaconum Ripensem, dominos Gøtonem, Michaelem scolasticum, canonicos ibidem, heredes autem meos instituo Johannem fratrem meum, Elsyfh et Margaretam, sorores meas, rogans eos executores et heredes humiliter quantum possum, vt causa dei omnipotentis et sancte Marie ac omnium sanctorum ista omnia supradicta velint efficaciter expedire. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis predictorum dominorum archidyaconi Tyconis et Michaelis scolastici presentibus est appensum. Datum anno domini m.ccc.xxx. octauo, secunda feria pentecostes.

Seglene fattes. Ribe Stiftskiste Suppl. Nr. 13.

[1]) Skastz.

6.

25. Juli 1347.

Biskop Peder Thuresen skænker Ribe Bispestol for Afholdelsen af en Messe for den hellige Anna Gods i Bøvling, Hjerm, Vem, Navr, Rønbjerg og Estvad Sogne samt i Malt Herred. I Stiftskistens Breve Nr. 79 findes i et Brev af 11. Nov. 1360 nærmere Bestemmelser vedk. Biskoppens Testamente og i Suppl. dertil Nr. 24 Skøde af Harbo Bygdeting paa Godset.

Omnibus presens scriptum cernentibus magister Petrus, dei gracia episcopus Ripensis, salutem in domino sempiternam. Notum facimus vniuersis, quod tenore presencium recognoscimus omnia bona nostra, Kraghsheeth, Brydorp et Kolstropmark in parochia Bøuelingh, omnia bona nostra in Kraaklund cum omnibus pertinenciis suis in parochia Hyarm, vnam curiam in parochia Weem, vnam curiam in parochia Naker in Krumdrop, omnia bona nostra in parochia Rwnbyerigh, vnam curiam in parochia Esdwath, Lwndheeth dictam, omnia bona nostra in Estrop cum omnibus pertinenciis suis et omnibus aliis bonis nostris et siluis in Molthæreth et omnia bona nostra in Rymø, iure hereditario vel empcionis tytulo ad nos aliqualiter deuoluta ecclesie et episcopatui Ripensi libere scotasse iure perpetuo possidenda, sub tali condicione, quod quilibet episcopus Ripensis, qui pro loco et tempore post mortem nostram perpetuis temporibus fuerit successiue, annuatim singulis diebus duas missas in remedium anime nostre atque sue, videlicet vnam de beata Anna, beate Marie matris domini genitrice, in sua propria capella per venerabilem patrem dominum Johannem Hee, episcopum Ripensem pie recordacionis, constructa et vnam missam alternatim de omnibus sanctis, videlicet vniuersis diebus dominicalibus et terciis ac quintis feriis, et alternatim, videlicet vniuersis secundis et quartis ac sextis feriis pro omnibus fidelibus defunctis, singulis vero sabbatis de domina nostra gloriosa virgine Maria, cuius officio dies sabbatorum propter plurimas causas sunt specialiter deputati, in ecclesia beate virginis Ripis faciat celebrari, hoc tamen condicionaliter prouiso, quod semel in qualibet septimana, illo videlicet die, quo festum omnium sanctorum singulis annis euenire contigerit, missa de omnibus sanctis

debeat perpetuo celebrari, sacerdotibus vero, qui pro loco et tempore ad dictas missas per cantorem assumpti fuerint, de suo sallarium soluturus. Si vero, quod non credimus, prefata bona per nos vt premittitur iam scotata de manu episcopatus et ecclesie aliqualiter euincantur, volumus vt heredes nostri ad sustentacionem dictarum missarum perpetue tenendarum per episcopum, qui tunc temporis fuerit. compellantur et vt ista nostra salubris ordinacio inuiolabiliter obseruetur, volumus, accedente ad hoc dilectorum filiorum dominorum Astradi archydyaconi ceterorumque eiusdem ecclesie nostre canonicorum consilio et consensu, vt quocienscumque dicta Ripensis ecclesia pastoris regimine fuerit destituta, canonicisque ad prouisionem futuri pontificis conuocatis, antequam ad eleccionem procedatur, quilibet canonicorum prestare debeat iuramentum, quod si ipsum eligi contingat, prefatas missas sine diminucione, quoad uixerit, de suo teneri faciat, prout superius est expressum. In cuius rei testimonium et euidenciam firmiorem maius sigillum nostrum vna cum sigillo dilecti capituli nostri, qui suum consensum premissis omnibus, vt premittitur, adhibebant, necnon sigillo ciuitatis Ripensis, presentibus duximus apponendum. Datum et actum Ripis anno domini m̃ ccc̃ quadragesimo septimo in profesto beate Anne supradicte.

Af det første Segl er en Levning bevaret. Bølling Herred Nr. 42.

7.

31. Okt. 1347.

Biskop Peder Thuresen pantsætter til Ribe Domkapitel en stor Del Gods i Varde Syssel samt i Skjærn og Borris Sogne for en Sum Penge, hvormed Kapitlet havde forstrakt ham til en Rejse til Pavens Hof. Kinch har (Ribe I 194) urigtig Aarstallet 1337.

Vniuersis presentes litteras inspecturis magister Petrus, dei gracia episcopus Ripensis salutem in eo, qui est omnium vera salus. Quod in diuersis temporum successionibus memoriter debeat perdurare, necesse est litterarum testimonio commendari. Inde est, quod tenore presencium recognoscimus nos de pecunia ecclesie nostre Ripensis beate Marie virginis dedicate necnon de pecunia

reuerendorum dominorum eiusdem ecclesie canonicorum nobis in Christo dilectorum ducentas triginta marchas argenti pro peregrinacione nostra versus limina beatorum apostolorum Petri et Pauli perficienda necnon pro diuersis nostris debitis persoluendis et aliis vsibus commodisque nostris applicandis de necessitatibus [sub] leuandis mutuasse, et mutuo recepisse ac ad nostre voluntatis libitum totaliter subleuasse in pecunia numerata. Quapropter omni diligencia, quam ad[hibere] possumus, memoratis ecclesie et canonicis de dampnis et interesse sufficienter precauere et omnem huiusmodi solucionis dubietatem penitus percludere . . . . ntes prefatos canonicos et eorum successores ac ecclesiam beate virginis memoratam vltra litteratoriam obligacionem pignoris beneficio volumus stabiliri, tucius sit pignori incumbere, quam in personam actionem aliquam intentare, sepedictis ecclesie et canonicis singula bona infra scripta, videlicet . . . . Jærnkyermark cum singulis pratis et a . . . . . s in Westerengi, curiam nostram in Heeth prope (?) Ripas ad dimidium miliare versus aquilonem sitam cum omnibus suis pertinenciis et duobus acting terrarum in . . ensriis, omnia bona nostra in parochia Farthorp, omnia bona nostra in parochia Jærnæ, omnia bona nostra in parochia Nykyerky cum vna colonia in Gistætheet, molendinum nostrum dictum Gistæthmøln, omnia bona nostra in parochia Øsæ, omnia bona nostra in parochia Faburgh, omnia bona nostra in parochia Kowangh cum molendino Knurismøln wlgariter dicto, omnia bona nostra Thorththorpmark in parochia Brvnnum sita, molendinum nostrum in Hoddy, molendinum nostrum in Lynæ et omnia alia bona nostra tam in Glipstrop quam alibi in eadem parochia Lynæ siluata, molendinum nostrum Thoorbro dictum in parochia Lydium, vnam coloniam in parochia Oruæ, omnia bona nostra in parochia Skyernæ cum vna colonia in Thaarm, omnem partem, quam habere dig . . . . mur in captura salmonum, que laxgaarth wlgariter nuncupatur, et omnia bona nostra in parochia Burix, cum pecoribus, estimacionibus, communitatibus et annona, holzqworn communiter appellata, et omnibus aliis ac singulis pertinenciis omnium predictorum tam mobilibus quam immobilibus, quibuscunque censentur

nominibus, veraciter inpignoramus et pignori obligamus firmiter per presentes pro eisdem ducentis triginta marchis argenti superius expressatis, infra triennium proximo secuturum absque impedimento quolibet redimenda. Hoc condicionaliter prohibito et prouiso, quod si bona supradicta infra trium annorum et dimidii spacium proximo, vt premittitur, subsequente . . . per nos vel per heredes nostros pro memorata summa argenti redempta non fuerint, prenominatis ecclesie beate virginis et canonicis ibidem eoipso absque quacumque alia scotacione facienda libere cedant omnia et singula, prout superius sunt iam dicta, iure perpetuo possidenda. In cuius rei testimonium et euidenciam firmiorem maius sigillum nostrum vna cum sigillo ciuitatis Ripensis presentibus duximus apponendum. Datum et actum Ripis anno domini m. ccc. quadragesimo septimo in vigilia omnium sanctorum.

Seglene fattes. Ribe Stiftskiste Suppl. Nr. 20

8.

22. Okt. 1349.

Paa Ginding Herredsting skænker Hr. Albert Albertsens Enke Ingerd Jensdatter og hendes Sønner en Gaard i Felde til S. Mikkels Kirke i Sale.

Omnibus presens scriptum cernentibus Ingierdis Jønsdotter, relicta domini Alberti, salutem in domino sempiternam. Constare volo presentibus et futuris, me, de requisito consilio filiorum meorum et aliorum, quorum interest, adhibito similiter ad hoc et consensu, ecclesie sancti Michaelis in Salæ vnam curiam meam in Fetlæ in parochia Rythæ sitam, in qua residet Nicholaus Katerin sun, de qua datur dimidia marcha annone, et de quatuor iumentis ibidem dimidia lagena butyri annuatim, cum suis pertinenciis vniuersis, mobilibus et immobilibus, videlicet agris, pratis, paschuis, humidis et siccis quibuscunque ab antiquo siue nunc dicte curie deputatis, dedisse et in placito Gedynghæreth libere scotasse iure perpetuo possidendam. Quam quidem curiam sacerdos ibidem parochialis, qui pro tempore fuerit, in sua libera possessione habeat ordinandam, fructus et redditus quoscunque subleuando, in salutem

et remedium anime mee qualibet ebdomada celebraturus vnam missam, ita tamen, quod ad fabricam uel vsum ecclesie predicte vnam oram tripartite annone anuatim erogabit. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis filiorum meorum dilectorum ac aliorum fide dignorum in predicto placito Gedynghæreth scotacioni predicte curie presencium in persona, uidelicet Alberti Albrict sun, Henrici Albrict sun, Lodowici Albrict sun, Petri Albrict sun, domini Petri prioris in Stubbæthorp, domini Gregorii de Exyngh, sacerdotum, Johannis Arnest sun, Cristierni Byghær, Cristierni Harthæbo, Nicholai Papæ, Petri Arstes sun et Petri Magnes sun presentibus est appensum. Datum anno domini m.ccc. xl nono, crastino vndecim milia virginum.

God Afskrift fra det 18. Aarh. i Langebeks Diplomatarium.

9.

16. Sept. 1350

Biskop Peder Thuresen befaler Præsterne i Holstebro og Mejrup paa Harsyssels Ting at forkynde Bandsættelse over Esge Christensen, der har røvet Domkapitlets Bønder i Stadil og He. Bandbrevet af 12. Marts 1350 er trykt i Terpagers Ripæ Cimbricæ S. 103, men mindre nøjagtigt. Et andet Bandbrev af 18 Juni 1354 i Top. Saml. paa Perg. Nørre Herred Nr. 36.

Petrus, dei gracia Ripensis episcopus, sacerdotibus ecclesiarum Holstethbro et Mæthorp salutem in domino. Pastoralis officii debitum nos compellit, vt contra familie ac bonorum ecclesie iniuriatores per vlcionem canonicam procedamus. Cum ergo Esgerus Cristiern sun per litteras nostras sufficienter et ex super habundanti ammonitus est, vt dominis canonicis ecclesie nostre Ripensis pro annona, pecoribus et pecunia, que de familia ipsorum in parochiis Stathæl et Hee abstulerat minus iuste, satisfaceret et plenariam indempnitatem refunderet, vt exigit ordo iuris, quod infra terminum sibi a nobis peremptorie prefixum facere contumaciter pretermisit, nos ipsum Esgerum in hiis scriptis hac de causa sentenciam excommunicacionis innodamus, vobis et cuilibet vestrum sub virtute sancte obediencie et sub penis suspensionis et excommunicacionis firmiter precipiendo mandantes, quatinus ad placitum

Hardbobygdthingh proxima die placiti post recepcionem presencium ambo vos vel alter vestrum, alio legitime impedito, personaliter accedatis, eundem Esgerum sic a nobis excommunicatum sub testimonio placitancium denunciantes publice per presentes. In signum vero executi mandati nostri presentes vestris remittite sub sigillis. Datum anno domini m. ccc. quinquagesimo, proxima quinta feria post festum exaltacionis sancte crucis.

Seglet fattes. Ribe Stiftskiste Suppl. Nr. 21.

10.

17. Marts 1373.

Vidisse udstædt i Stubber Kloster af et Brev af 6. Feb. 1274, hvori den udvalgte Biskop Tyge i Ribe vidner, at Fru Lucia skødede Ridder Johannes Kalf, fordum Marsk, sin Gaard Vinderup paa den Betingelse, at han og hans Efterkommere skulde forsyne Stubber Kloster og alle Kirker i Ginding og Hjerm Herred med Vin og Brød og bekoste Sjælemesser hver Uge for Fru Lucie og fromme Afdøde.

Vniuersis presentes litteras inspecturis Sweno diuina permissione episcopus Burglanensis, Johannes prepositus in Thywth, Laurencius prepositus in Harthsyslæ, Nicholaus de Rythæ, Johannes de Salæ, sacerdotes, Petrus Nielson, Magnus Hasæ, Thrugillus Buk et Esgherus Rytere, armigeri, salutem in domino. Noueritis, nos sub anno domini m ccc l xx iij^{to} proxima die Jouis ante Benedicti in monasterio monialium Stubbethorp constitutis et vocatis quoad hoc quamplurimis fidedignis litteras venerabilis in Cristo patris domini Tuchonis, diuina misericordia quondam electi Ripensis confirmati, felicis recordacionis, vidisse integras, non rasas nec abolitas nec in aliqua sui parte viciatas, quarum tenor talis est: Tucho dei gracia electus Ripensis confirmatus omnibus quibus scriptum cernentibus salutem in domino sempiternam. Nouerint vniuersi, quod constituta coram nobis domina Lucia, scotauit domino Johanni Kalf illustris regis Danorum quondam marscalcho curiam suam Windorp cum omnibus attinenciis iure perpetuo possidendam, tali condicione adhibita, quod dictus dominus Johannes Kalf et heredes sui post eum pro eadem curia monasterio monialium de Stubbethorp necnon omnibus ecclesiis in Getinghæreth et Hyærm-

hæreth existentibus ad missas celebrandas prouideant in perpetuum, in vino pariter et oblatis ac conseruent anniuersarium dicte domine Lucie cum missis, psalteriis et vigiliis annuatim et vnam missam in qualibet septimana pro fidelibus defunctis faciant celebrari, et si in premissis defectus fuerit, per dictum Johannem vel in posterum per suos heredes, episcopus, qui pro tempore fuerit, singula, secundum quod dictum est, prouideat de curia memorata. In cuius rei euidenciam presens secretum patrocinio sigillorum nostri et dicti domini Johannis necnon sepedicte domine Lucie fecimus communiri. Datum apud Holstatbro anno domini mcclxx iiij^{to} viij^{uo} ydus februarii. Quod autem audiuimus hoc dicimus et quod vidimus hoc testamur. Datum et actum anno, die et loco supradictis nostris pendentibus sub sigillis.

Af Seglene fattes Nr. 4, 6, 8, 9. Magnus Hases Segl er et fra højre skraadelt Skjold. det ene Felt tavlet. Omskrift S. Mangni Ebbi S. Ribe Stiftskiste Nr. 90.

11.

21. April 1378.

Væbner Christiern Luggi pantsætter Biskop Jens Mikkelsen sin Gaard Svenstrup med andet Gods i Ginding Herred, der er tilfaldet ham efter hans Broder Herman Knudsen.

Omnibus presens scriptum cernentibus Cristiernus Luggi armiger salutem in domino sempiternam. Noueritis me reuerendo in Cristo patri domino Johanni dei gracia episcopo Ripensi nomine ecclesie sue in octoginta marchis puri argenti ex justo debito teneri et esse veraciter obligatum, sibi vel successori suo in bona et datiua moneta argentea in loco sibi satis tuto infra proximum festum beati Jacobi apostoli per me seu meos heredes integraliter persoluendis, pro quibus bona mea Swensthorp dicta vna cum omnibus et singulis alijs bonis tam desolatis quam edificatis in Gedynghæreth et alibi in Harthesysel vbilibet sitis cum pertinencijs vniuersis et diuersis de alto et basso, nil excepto, in eisdem me post mortem Hermannj Kanuti fratris mei bone memorie jure hereditario quomodolibet contingentia jnpignero et pignerj obligo per presentes de dicto domino Johanne episcopo Ripensi seu

successore suo per me vel meos heredes pro prefata summa pecunie argentee in dicto termino legittime redimenda, tali tamen condicione inter nos habita quod si statuto inter nos termino in huiusmodi solucione defecero, extunc prenotata bona dicto domino Johanni episcopo Ripensi vel successori suo ex parte ecclesie sue juste empcionis titulo libere cedant jure perpetuo possidenda. Insuper obligo me et heredes meos dicto domino Johanni episcopo Ripensi seu successori suo predicta bona cum pertinenciis predictis ab impeticione quorumcumque et precipue prioris et conuentus monialium in Stubthorp ac domini Nicholaj sacerdotis in Borthbiergh appropriare ac omnimode tenore presencium disbrigare. Item dicto domino Johanni episcopo vel successori suo dicta bona, vt supra premittur, jn placito Harthbobygdethyngh vel Gedynghæreth, vbi malluerit, libere scotabo requisitus ad hec omnia singula et singulorum premissa me et heredes meos absque omni praue artis jmaginacione seu inuencione astringo firmiter obseruanda. In cuius rei euidenciam sigillum meum vna cum sigillis reuerendorum virorum dominorum Olauj archidyaconj, Johannis cantoris, Johannis prepositi in Jelynghsysel, Tuwonis prepositi in Waretsisel, canonicorum Ripensis ecclesie, ac nobilium virorum Johannis Holk, Cristiernj Frellusson et Petrj Nicholai, armigerorum, presentibus est appensum. Datum Ripis anno domini m ccc septuagesimo octauo, quarta feria pasche.

C. Lugges Segl har 3 Murtinder paa skraa, Nr. 2.—5. ere gejstlige, Nr 6 et skægget Hoved med Omskrift S IESSE HOLK VAN EGELSBVL, Nr. 7 er Frillernes Vaaben, Nr. 8 en gaaende Svane. Ribe Stiftskiste Nr. 94.

12.

2. Dec. 1388.

Biskop Jens Mikkelsen giver Ribe Domkapitel for sin Sjælemesse Svenstrup Hovgaard med tilliggende større og mindre Gaarde i Sale Sogn, hvilket Gods han havde købt af Væbnerne Christiern Luggi og Jens Pors. Biskoppens Testamente af samme Dag er trykt i Terpagers Ripæ Cimb. S. 53—55.

Omnibus presens scriptum cernentibus Johannes dei gracia episcopus Ripensis salutem in omnium saluatore.

Notum facimus vniuersis presentibus et futuris, nos ex deliberato consilio omnia bona nostra in Gedynghæreth in parochia Salæ situata, videlicet curiam principalem wlgariter dictam Swensthorphouegaar vna cum omnibus et singulis curiis maioribus et minoribus et familiis ibidem cum pertinenciis suis vniuersis et diuersis, nil excepto, que a Cristierno Luggy, Johanne Pors armigeris iuste empcionis titulo et pecunia nostra peculiari acquisimus, communitati dilecti capituli nostri Ripensis pro anniuersario nostro et cotidiana missa per prenotatum capitulum celebrando dedisse, legasse et deputasse, prout in testamento nostro lucide patet iure perpetuo possidenda. In cuius rei testimonium sigillum nostrum vna cum sigillis dominorum Johannis Petri cantoris, Laughonis Mathei, Nicholai Nicholai, Nicholai Johannis, Jacobi de Husæby, canonicorum nostrorum, Johannis Scramb, Johannis Nanneson et Johannis Friis armigerorum presentibus est appensum. Datum Ripis in curia nostra anno domini m ccc l xxx octauo, quarta feria infra octauas beati Andree apostoli.

Af Seglene ere Nr. 1—6 gejstlige (det 6te en Muslingskal), Nr. 7 Forkroppen af en Enhjørning, Nr. 8 3 Bølger, Nr. 9 Forkroppen af en Hest vendt mod venstre. Ribe Stiftskiste Nr. 110.

13.

21. Aug. 1400.

Tingsvidne af Hjerm Herred, at Borbjerg Mølle ikke var skødet til denne Dag til nogen.

Omnibus presens scriptum cernentibus frater Laurencius abbas de Thyseel, Nis Kraag, Henericus Friis, Petrus Qwiik, Johannes Kanuti, Johannes Synderson, Arstradus de Hørssæ, Laurencius Nicholai, salutem jn domino. Noueritis vniuersi tam presentes quam futuri, quod sub anno domini m. quadringentesimo sabbato primo post assumpcionem beate virginis quidam discretus vir Johannes Hericj coram nobis et pluribus fidedignis in placito Herrum hæreth personaliter constitutus plenum testimonium et sufficiens jbidem produxit, quod vna molendina in parochia Borberich situata ad nullius manum in hanc diem scotata vel in perpetuum alienata, nos presentes fuisse,

vidisse, audiuisse, quod vidimus et audiuimus, verbo veritatis protestamur. In cuius rei testimonium sigilla presentibus sunt appensa. Datum anno et die supra dicto.

Af Seglene fattes Nr. 1, Nr. 2 en Krage paa en Kvist, Nr. 3 fattes, Nr. 4 et Brudstykke, hvoraf ses Spidser fra 3. Felt ind i første, Nr. 5 og 6 fattes, Nr. 7 et Bomærke, Nr. 8 synes at være 2 oprakte Arme, der maaske have holdt noget, f. Ex. en Ring. Hjerm Herred Nr. 54.

14.

20. Juli 1403.

Biskop Eskil lover, at der i Ribe Domkirke skal holdes Sjælemesse for Tage Nielsen, hans Hustru Cecilie, Peder Nielsen af Tanderup og dennes Enke Elisabeth og deres Søn Johannes, hvorfor de have afstaaet deres Ret til Markvard Skinkels Gods i Borris Sogn.

Eskillus dei gracia episcopus Ripensis dilectis nobis amicis nostris Takoni Nichelson et Cecilie vxori ejus ac Elizabeth vxori quondam Petri Nicholai de Tandorp in domino caritatem. Ob specialis vestre deuocionis affectum, quem ad nos et ecclesiam nostram geritis, et specialiter intuitu omnis iuris vestri vobis in bonis quondam Marquardi Schinkel in parochia Burris situatis debiti, quorum bonorum possessionem a longis retroactis temporibus ecclesiam nostram ad mensam episcopalem habuisse et ad presens habere dinoscitur, saluo nostri dilecti capituli jure, si quod in predictis bonis habuerit, per vos libere dimissi et resignati, vestri, prout ex condigno tenemur, nolumus oblivisci, sed subuencionem spiritualium operum vobis facere specialem. Idcirco promittimus, quod nos et successores nostri episcopi Ripenses, qui pro tempore fuerint, pro animabus vestris ac Petri Nicholai de Tandorp et dilecti filii vestri Johannis bone memorie dudum defuncti et parentum vestrorum duas missas septimanatim omni anno perpetuis temporibus in ecclesia nostra Ripensi celebrari facere volumus et debemus in remissionem vestrorum peccaminum. In cuius rei testimonium sigillum nostrum vna cum sigillo dilecti capituli nostri est appensum. Datum anno domini mcdiij proxima feria quinta ante festum beate Marie Magdalene.

Seglet fattes. Ribe Stiftskiste Nr. 139.

15.

30. Juli 1403.

I en Strid mellem Provst Peder i Harsyssel og Ribe Domkapitel tilkendes 11 Grunde i Holstebro det sidste.

Omnibus presencia visuris seu audituris nos Johannes Helt archidiaconus et Nicolaus Syøbo canonicus Ripensis presentibus declaramus, quod orta dudum questione seu controuersia inter honorabiles viros capitulum Ripense parte ex vna et prepositum Petrum in Harthsysel parte ex altera super vndecim fundis in Holthzbro, quos idem prepositus Petrus tamquam suos detinuit. Tandem in nos per partes predictas fuit arbitratum et amicabiliter compromissum coram nobis quidem crastino beati Olaui regis et martiris comparentibus partibus supradictis, compertum fuit et plene discussum, predictos xj fundos ad capitulum predictum veraciter pertinere. Quod idem prepositus Petrus ibidem lucide recognouit, vnde eciam nos predictos xj fundos ad capitulum Ripense pronunciauimus pertinere. In cuius rei testimonium sigilla nostra vna cum sigillo predicti prepositi Petri in recognicionem omnium premissorum presentibus sunt appensa. Datum anno domini mcd tercio crastino beati Olaui regis et martiris.

Provstens Segl hænger under. Ribe Stiftskiste Nr. 138.

16.

13. Maj 1406.

Tingsvidne af Hing Herred, at Peder Arythsons Arvinger pantsatte Ester Nielsdatter for 12 Mark Sølv i Bopenge Damgaard og Bjerggaard i Rindum og Tingsgaard i No Sogn.

Omnibus presens scriptum cernentibus Nicholaus Esgeri armiger, lillæ Clawæs, Petrus Kaa de Rynnum, Jacobus Johannis, Johannes Noo, Johannes Harthbo, Stygotus de Wætherssø, Olauus Cristierni de Thorsteth, Petrus Liillæbrwn salutem in domino sempiternam. Nouerint vniuersi presentes et futuri, quod sub anno domini mcd sexto feria quinta ante ascensionem domini in placito Hinghæreth discretus vir lator presencium Johannes Nicholai coram nobis et aliis quamplurimis personaliter constitutus plenum et sufficiens testimonium placitale habuit in eodem placito cum octo discretis viris ad hoc specialiter

deputatis, qui octo viri coniunctis manibus in verbo veritatis iurantes testimonium perhibuerunt, quod veri heredes Petri Arythson in dicto placito Hynghæreth Æster Nielsdættær tres curias videlicet duas curias in Rynnum dictas Daamgorth et Beryghgorth et vnam in parochia Noo dictam Tyngsgorth, pro duodecim marchis argenti dictis boopenny eiusdem Æster Nielsdættær, vnanimiter impignerarunt. Sicut audiuimus et vidimus, sic in hiis scriptis testimonium perhibemus. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum anno, die et loco supradictis.

Det første Segl et Oxehorn med Omskrift: S. NICOLAI BVSVN. Nr. 2 en 5-oddet Stjerne med Omskrift S. CLAVS PETRI S, Nr. 3 en Sparre, Nr. 4—6 fattes, Nr. 7 en Sparre, Nr. 8—9 fattes. Ribe Stiftskiste Nr. 147.

17.

3. Okt. 1408.

Ridder Niels Krag og Fru Elne skøde Rybjerggaard med tilliggende Gaarde og Mølle til Ribe Domkapitel.

Vniuersis presentes literas visuris seu audituris Jacobus Johannis prior in Stubthorp, Laurencius de Hosterbro, Cristiernus de Hewrem, presbiteri, Johannes Erici de Longtiin, Nicolaus Kalf de Gimsing, armigeri, Jacobus Tuuonis de Iddim, Michael Petri aduocatus de Hosterbro, Cristiernus Laurencii et Johannes Byørson salutem in omnium saluatore. Ad noticiam deducimus vniuersorum presencium et futurorum, quod anno domini mcd viij in proxima quarta feria post festum sancti Michaelis constituti coram nobis et quam pluribus aliis fidedignis in communi placito Harthsysel nobiles persone et honeste dominus Nicolaus Kraag miles et domina Elena vxor eius capitulo Ripensi omnia et singula sua bona in Hingherreth in parochiis Welling, Hee et Stadæl, curiam scilicet principalem dictam Ryubeirregarth et alias curias et molendinum cum colonis et attinenciis earum quibuscumque, prout in litteris apertis super bonis hiis datis plenius continetur, de vnanimi eorum consensu et benigno cum omni iure diuino et libertate libere scotauerunt et ex toto appropriauerunt perpetuo possidenda, recognoscentes se a predicto capitulo plenum et sufficiens precium, videlicet quadringentas quinquaginta

sex marcas lubicenses in pecunia numerata pro bonis antedictis totaliter subleuasse, insuper obligantes se et eorum heredes ad disbrigandum et deliberandum ipsi capitulo omnia et singula bona memorata ab impeticione cuiuscumque. Hec coram nobis sic acta uidimus et audiuimus et in uerbo ueritatis lucide protestamur. In cuius rei firmiorem euidenciam sigilla nostra presentibus duximus apponenda. Datum anno et die supradictis.

Seglene fattes. Hind Herred Nr. 65.

18.

13. Avg. 1411.

Tingsvidne af Hing Herred om Hr. Lage Urnes Skøde til Ribe Domkirke paa Gods i Velling og Stadil Sogne og paa Holmsland. Hans Skøde til Ribe Domkirke paa dette Gods i Stiftskistens Breve Nr. 155.

Omnibus presens scriptum cernentibus Jacobus Johannis prior in monasterio Stubbethorp, Nicolaus Laurencij, presbiteri, Nicolaus Esgeri, Nicolaus Jul, Hartauus Twn, Johannes Grøn, Petrus Grøn, armigeri, Lillæ Claws et Johannes Paas salutem in omnium saluatore. Ad noticiam deducimus vniuersorum presencium et futurorum, quod anno domini mcdxj proxima quinta feria ante festum assumpcionis beate Marie virginis in placito Hinghæreth constitutus coram nobis et quampluribus aliis fidedignis nobilis vir dominus Lagho Wrn miles honorabilibus viris et dominis capitulo Ripensi in personis discretorum virorum dominorum Kanuti Tidemanni prepositi in Yellingsysæl et Jacobi Iuari, canonicorum Ripensium, omnia et singula bona infrascripta in Hartsysæl in prouincia Hinghæreth sita: Primo videlicet in parochia Welling curiam, in qua habitat quidam Thorstanus, soluens annuatim duas oras annone, curiam aliam ibidem, in qua residet Petrus Iuari, soluens annuatim duas oras annone. Item in parochia Stadæl curiam, in qua moratur Thuco Jacobi, soluens annuatim duas oras annone. Item in insula Holm in parochia Nykirki curiam, in qua residet Petrus Pauli, soluens annuatim duas oras annone, curiam ibidem, in qua residet quidam Germannus nomine, soluens annuatim vnam oram annone, curiam aliam ibidem, in qua moratur Nicolaus Eegson, soluens annuatim tres oras annone, curiam ibidem, in qua residet Andreas Thuconis,

soluens annuatim duas oras annone, ac curiam ibidem, in qua habitat Petrus Rooson, soluens annuatim duos solidos annone cum dimidia et iiij^{or} modios. Item in parochia Gammellsowen curiam, in qua residet Sueno Trugilli, soluens annuatim ij solidos annone cum dimidio, cum omnibus et singulis earum attinenciis, agris, pratis, pascuis, piscaturis, nil excepto, libere scotauit, appropriauit et assignauit iure perpetuo possidenda, recognoscens se pro bonis antedictis ab ipso capitulo plenum et sufficiens precium scilicet tricentas et quinquaginta marcas lubicenses bone monete Lybice, Hamburgis, Wismarie et Lynburgis datiue in albis et sterlingis protunc concurrentis plenarie subleuasse. Insuper obligauit se suosque heredes ad liberandum et disbrigandum ipsi capitulo omnia bona antedicta ab impeticione cuiuscumque ac eciam ibidem et pro eodem tempore capitulo memorato quendam fundum in parochia Nykirki in Holm in Nørclit cum omnibus suis attinenciis libere scotauit pro eadem summa pecunie inclusiue. Hec coram nobis sic acta vidimus et audiuimus et in verbo veritatis protestamur. In cuius rei firmiorem euidenciam sigilla nostra vna cum sigillis ipsius domini Lagonis Wrn militis presentibus duximus apponenda. Datum anno, die et loco supradictis.

Seglene Nr. 1 og 2 fattes. Nr. 3 en halv Enhjørning med Omskrift dominus Nicholai Las s., Nr. 4 et Bukkehorn med Omskrift S. Nicholai Eysyn, Nr. 5 Stjerne-Jul, Nr. 6 et Gitter. Nr. 7—8 fattes, Nr. 9 Gyldenstjerne, Nr. 10 fattes. Hind Herred Nr. 59.

19.

22. Marts 1414.

Da en Gaard i Vandborg, der af Vangot Nielsen var skødet Biskop Eskil i Ribe og af denne 1409 (Stiftskistens Breve Nr. 152) var testamenteret til Ribe Domkirke, ikke kunde afhændes, da Bonden var Selvejer (jfr. Kinchs Ribe I, 272) gav Biskop Peder Lykke i Stedet en Gaard i Tiset imod Fordringen paa Vangot Nielsen. Da sidstnævnte Gaard tilhørte Bispestolen, gav Biskoppen denne en Gaard i Rosendal i Oddum Sogn, Enge i Rabæk, Gods i Holstebro og Borbjerg Mølle.

Omnibus presens scriptum cernentibus Petrus, dei gracia episcopus Ripensis, eternam in domino salutem. Ex quo reuerendus in Cristo pater dominus Eskillus predecessor noster in ecclesia Ripensi saluti anime sue

prouidere volens quedam bona in parochia Wandburgh in Wendfolke hæræd a quodam Wongoto Nicholai pro sexaginta marchis argenti in prompta pecunia emit et pro anniuersario suo annuatim faciendo venerabili capittulo nostro Ripensi donauit et scotauit, que quidem bona in parochia Wandburgh jdem Wangotus Nicholaj memorato predecessori nostro, quare bundo regius erat et est, propter nouum statutum regni appropriare non potuit necque potest, ne igitur jdem predecessor noster desiderio suo pio et laudabili fraudaretur, nos de bonis ad mensam episcopalem dicte Ripensis ecclesie spectantibus vnam scilicet curiam in Tiswith pro anniuersario predicti predecessoris nostri annuatim faciendo eidem honorabili capittulo nostro ad perpetuam possessionem assignamus jus et allocucionem pro dictis sexaginta marchis ad antedictum Wangotum Nicholaj et heredes suos a sepedicto capittulo nostro acceptantes. Ne igitur mensa episcopalis ecclesie Ripensis in bonis suis propter huiusmodi permutationem nostram diminuatur, nos ipsi mense episcopali nostre bona infrascripta, videlicet omnia bona nostra in Rosendale in parochia Odom, que de quodam Johanne Roli emimus et de nouo edificari fecimus, cum pratis ducentorum plaustratorum fenj in campo Rabek, que de diuersis possessoribus emimus realiter, prout in literis apertis super hoc confectis plenius continetur, necnon omnes terras inter campum Frøydewigh et Holstæbro jacentes vna cum curia in Holstæbro, quam de nouo edificari fecimus, necnon et molendino Borbiergh, cuius fundum primo a quodam Johanne Tygison et quadam Katherina Smidhz konæ pro sedecim marcis argenti et dimidia marcha farine, deinde de domino Nicholao Kragh pro septem marcis argenti redemimus, refundimus, assignauimus et tenore presencium scotauimus perpetuo possidenda. In cuius rei testimonium secretum nostrum vna cum sigillo predicti venerabilis capittuli nostri Ripensis presentibus est appensum. Datum anno domini mcdxliiij [1]), feria quinta post dominicam, qua cantatur officium letare.

Bispens og Kapitlets Segl hænge under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 167.

[1]) Der staar egentlig xliij.

20.

1. Juni 1416.

Tingsvidne af Bølling Herred, at Kannik Anders Brok i Ribe havde tilbudt Ridder Jens Skram at indløse noget Gods i Borris Sogn, som tilhører Fru Alhed, Hr. Lage Urnes Enke, og blev tilkendt at lægge Summen ind i Fjerdingskirken og da efter Aar og Dag at modtage Godset som Ejendom.

Allæ thittæ bref se ællæ høræ løsæ hyelsæ wy Jappæ Therchilson foweth pa Lwndenees, Jesse Hardbo. foghet ij Byllinghæreth, Martin Nielson ij Stafningh, Jesse Nielson ij Dodbergh, Therchillus Jepson ij Leem, prester æræ, Jeppæ Nielson ij Dodbergh, Pæther Cristernson ij Skinberg oc Jessæ Petherson Thræther, ewinlich meth Gwth oc kungøreth allæ men, at efter wars hærræ bird thwsindæ aar fyræhwndret pa thet sextandæ aar, then mandac nest foræ Marcellini et Petri there dach woræ wy ynnæn fyræ stokkæ pa Bøllinghæretz thing, hørthe oc sawæ, at ther wort vpkraffd pa een hyetherlich manz wegnæ hærræ Anders Brok, canich ij Ripæ, eet fult thingz winnæ meth ottæ gothe men. swosum wore Therchil Eliffson, Jesse Petherson, Pether Jenson, Knwt Ebbyson, Vlf Esgyson, Nissæ Petherson aff Berggaard, Jesse Nielson oc Lasse Ebbyson, hwylkæ swa wintnæthæ pa thøre sanheed, at fornæfnde hærræ Anders Brok lood vpbywthe gwl, sølff oc ræthæ pænningh pa fornefnde thing thry samfeldæ thing fore Walburgmis, thry fore mitsomer oc thry thingh nest fore sanctæ Andreas dach pa gotz, som lygger ij Buris soghen, som til hørær frwæ Alheyd, hærræ Lawy Vrnys æffterleuer, oc hennys børn oc fornefndæ hærræ Anders Brok tiil bewisningh hawer fornefnde gotz til sich at løsæ, hwilchet gotz hærræ Jens Skram ij wæræ hawer, ther ridder eer, oc som han syger ij sith pandæ, oc wrthæ fornefnde hærræ Anders Brok til meelt at leggæ sinæ penningæ ij fyerthinghz kirki dak oc aar oc theræ efter oc nydæ ygendom pa thet fornefnde gotz. Gywet dak, aar oc stath, swm foor er sawft. Til hwes winnæbirth worth yngsygel eer foor hend.

De 2 første og det sidste Segl hænge under, alle med Bomærker. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 162. Tidligere trykt i H. Matzen, Panterettens Historie S. 479.

21.

19. Marts 1422.

Tingsvidne af Ginding Herred, at Biskop Christiern Hemmingsen i Ribe skødede Fru Karine af Langtind, Aage Pudders Enke, det Gods i Hjerm og Ginding Herred, som Albert Andersen af Tovskov havde givet til Ribe Bispestol, undtagen Godset i Borbjerg Sogn, hvorimod hun gav Bispestolen 3 Gaarde i Egebjerg og 3 Gaarde i Sale Sogn.

Allæ men thette breff see, høre, hælser wy Haghen fogden i Gedyng hæret, Cristiern i Borthbyergh, Niels i Wethrom, Laghæ i Æxyngh, præster ære, Thames Borræ aff Glothom, Pether Krabbæ aff Oosburgh, Nis Kalff aff Gymsyńgh, Hemych Friis aff Wyndropp, Brwn Erich, Crestern Petherssen aff Oreth, Pether Friis ogh Crestern Kragh, wæppnær ære, kærligh meth Gwth ewindeligh. Wy kwngøre allæ, the nw ære ogh kommæ schulæ, ath aar æffter war herres føthelssæ thusynd firæ hwndret pa thet annæth ogh tywndæ, then thorsdagh næst fore mytthfastæ paa Gedyng hæretz thyngh for oss ogh manegh gothæ men war schikkett een hetherligh father [in Christo] ogh herræ her biscopp Crestiern i Ripæ, wplod, antworthet ogh schøttæ een wælborn qwynnæ frwæ Karinæ aff Longthyndæ Aghæ Pwddærs æffterlewer allæ gozer ogh rætheed, som ær Rythæhawæ meth synæ tilliggelsæ och annet gozer i Hyærm hæret och Gedeng hæret, hwilkæ Albreth Andersen aff Ṭoweschogh schøtte, affhendæ, fygh ogh wntæ til biscopedom ogh war Frwæ kyrkæ i Ripæ meth allæ oppnæ breff giorth ogh giwæn pa thet fornefnde gozer, wntaghen thi gozer i Borthbyergh soghen, hwylke fornefnde her biscop Crestiern nw i wære hawer, ther fornefnde Albreth Andersen attæ. Item lod fornefnde her biscop Crestiern frwæ Karinæ ogh hennæ arwen[g]hæ ogh Aghæ Pwdders arwynghæ qwyt oc orsaghæ for all wpbærelssæ aff fornefnde Rythæhawæ ogh andræ gozer, som forschreffuet staar, ogh for all wdermere tiltalæ aff hanom ogh hans æffterkomere biscopper i Ripæ, for thet ath the hawæ holdet thet fornefnde goze mod theræ wyliæ. For hwylkæ fornefnde wpladælse ogh schødæ til wetherlagh fornefnde frwæ Karinæ antworthet, wplod ogh schøtte fornefnde hetherligh her biscop Crestiern til hans ogh hans æfterkomere biscoper i Ripæ hendæ sex garthæ i

Gedyng hæret, som schylder hwær aar sex øre korn, the iij ligger i Eghæbergh i Æxingh soghen, bygddæ ære af een garth, ther forthom heed Riisgarth, ther schylder hwært aar iij øre korn, hwylket gozs nw iboor Per Jenssen, Oleff Thamessen ogh Per Nielssen, ogh iij andre garthæ i Salæ soghen, ther schylder hwær aar iij øre korn, een i Salæ by, som nw iboor Matis Nielssen, een i Aal, Per Brannich[1]), then thrydiæ i Byærtæ, som Thimmæn Sleder nw iboor, meth allæ theres tilliggelss, enthæ wntaghen, til ewerdeligh eyghæ Itẽm fornefnde frwæ Karinæ tilbant sygh ogh synæ arwynghæ schyldegh ath wære ogh rethæligh ath betalæ hwær jnnæn sanctæ Anders dagh i Harthsysæl fornefnde her biscop Crestiern ogh hans æffterkomere two øre got korn wden all hiælppræthæ, swa lengæ til fornefnde frwæ Karinæ eller hennæ arwynghæ antworthæ ogh schøde fornefnde her biscop Crestiern eller hans æffterkomere swa myghet frii gozs, som hwær aar schylder ii øre korn, til ewyndeligh eyghæ Item fornefnde frwæ Karinæ tilbant sygh ogh synæ sannæ arwynghæ ath frii ogh hemlæ fornefnde her biscop Crestiern ogh hans æffterkomere allæ the fornefnde gozs meth theres tilliggelssæ for allæ mens patalæ meth rættæ. Thij (!) wy hørthæ ogh saghæ, thet wydnæ wij pa ware sannæ, ogh til wdermere forwarynghæ henghæ wy ware inciglæ for thettæ breff, ther giwet ær aar, dagh ogh stet, sor forschrewet stander.

Kun 5. og 9. Segl vare bevarede. I det 5. med Omskrift S. Thomas borre var et todelt Skjold med Stjerne i hver Afdeling og i det 9. Fastiernes Vaaben. Mindre god Afskrift 1773 af S. Abildgaard efter Orig. paa Rydhave.

22.

17. Juli 1425.

Paa Ribe Byting holdes Skifte om Hans Bagges Gods undtagen Tranmosegaard i Velling Sogn og den øde Klappemølle, der vare uskiftede.

Allæ mæn, thettæ breff see æller høræ læsæ, helsæ wy Claws Cristiernson prowæst j Jelyngsysæl, Anders Brok, canik j Ribæ, Josep Jenson, bwrghmæster j Ribæ,

[1]) Eller Krannich.

Janik Jeebson, rathman, Bertill Brotherson rathman, Ascer Smyth, Hans Bagæræ ok Hans Wæstffaal, børgher j then samæ steth, ewynnelich meth Gwth ok kungøræt allæ mæn, ath aar æfftær Gwtz byrth xiiij hundrith pa thet fæmtæ ok tyuwæ, then tiisdagh næst æffter sanctæ Kethels dagh apa bythynget j Ribæ jnnæn fiir stokkæ waræ skikketh beskethen mæn Gødik Bagæ borgæmæstær j Ribæ, Hænnikkæ Pigsteen ok Jon Twlyson pa sinæ ok pa sina sytzkæns waghne ok ther wederlich gørthæ for os ok for mangæ flere gothæ mæn vm theræ jorthgotz, som thennum war aff arff tilfallæt æffter Hans Bagæs døth, hvæs sæl Gwth hawæ, ath the thet gotz wynlich ok wæl hathæ skifft mællæm thennum altsamæn, e hwat thet hælst war, vdæn en gorth, som heder Trannosæ garth, liggændæ i Wællyng soghen, och et øthæ møllæsteth, som heder Klappæ møllæ, hwilkæt wskifft staar, ok gawæ the hwer andræ affkallyng paa fornæfnde skifftæ ok thakkæth hwer andræ for got skifftæ, hwilkæt wij hørthæ ok soghæ. Ath so giæk ok foor, thet wynnæ wij meth wort jnciglæ. Giwet dagh, aar ok steth, som forskrewet star.

Det første Segl er Frillernes Vaaben, Nr. 2 fattes, Nr. 3 utyd., Nr. 4 til 6 Bomærker. Hind Herred Nr. 61.

23

18. Juli 1425.

Paa Skitte efter Hans Bagge tilfaldt der Hennike Piksten 1 Gaard og 6 øde Gaarde i Velling Sogn, 1 Gaard i Brejning Sogn, 1 Gaard og flere øde Gaarde i Felding Sogn, alt Gods i Skarild Sogn med Møllested og Skov, øde Gods i Snejbjerg Sogn, alt Gods i Stavning Sogn, øde Gods i No, Rindum og Ringkjøbing.

Allæ mæn, thettæ breff see æller høre læsæ, helsæ wy Claws Cristiernson prowæst j Jelyngsysæl och her Anders Brok, canyk i Ribæ, ewynnelich meth Guth oc kungøræ allæ mæn, ath æfftær wors herræ aar thwsænd firæ hundræth fæmtæ oc tjuwæ, then næstæ othensdagh æffter sanctæ Kethæls dagh j sanctæ Barbara capellæ ware beskethen mæn støfftæth(!), sosom war Gødik Bagæ borghemæstær j Ribæ, Hænnykkæ Pigsteen och Jon Twlyson apa sinæ och apa sinæ sythskæns wægnæ, hwylkæ

skifftæ wynlich j mællæm them thet jorthæ gotz, som them til arff war fallæt æffter Hans Bagæs døth, hwæs siæl Gwth hawæ, och forliktæs the som hær æffter skriwet star j so madæ, ath fornefnde Hænnikkæ Pigsteen fæk til syn deel so deert jorthgotz, som her æffter skriwet staar. Først en bygd garth j Wælyng soghen, som Boo j boor, item vj øthæ garthæsteth j thet samæ soghen. Item en bygd garth j Bregnyng soghen, j hwilkæn Pæther Pallson j boor. Item en bygd garth j Fyllyng soghen, j hwilkæn Nisse Laurenson j boor, och alt thet øthæ gotz, som fornefnde Hans Bagæ j thet samæ soghen hathæ. Item so deert, som han hathæ j Skarill soghen, meth møllæstæth och skugh. Item so deert øthæ gotz, som han hathæ j Snedbergh soghen. Item so deert gotz, som han hathæ i Staffnyngh soghen bygd och wbygd. Item hans øthæ gotz j Noo soghen. Item hans øthæ gotz apa Rynnum mark och Rynkøbyngs mark meth allæ fornefnde gotzæs tillythælsæ, sosom ær ager ok æng, fægang, skwgh och fyskæwan, wot och thyrt, æntæ vntaghet, til ewerthelich eghæ. Item worthæ alt thet jorthæ gotz skifft j mællæm them, som the hathæ, vdæn Tranmosæ garth meth synæ tilhørelsæ, som ligger j Wæling soghen, och Clappe møllæsteth, och ath so worthæ skifft, thet soghæ wy och hørthæ och thet wynnæ wy meth wort jnciglæ. Giwet aar, dagh och steth, som for ær skriwet.

Det første Segl har 2 Søblade i et Skjold, det andet fattes. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 181.

24.

6. Okt. 1428.

Væbner Jens Jul skøder Ribe Domkapitel sit Gods i Sale Sogn.

Jegh Jess Jwl awabn bekennes thet meth thettæ myt obne breff, ath jek hawer vplat ok meth thettæ myt breff vplader betherligh men, som ær her Pally Daa och her Thomas Jensson, kanekæ j Ribæ, alt thet gotz, som jegh hawer hafd aff capitelet j Ribæ j Salæ soghen i Geding hæreth, ok wil jegh och schal igen andworthæ capitelet j Ribæ allæ breff ok bewisningæ, som jek hawer aff fornefnde capitelet j Ribæ, ok kendes jek megh engen ydermere ræt eller noger tiltalæ att hawæ j fornefnde

gotz. Datum Wibergis anno domini mcdxxviij, feria quarta proxima post festum benigni Francisci, meo sub sigillo vna cum sigillo dilecti filii mei Iwari Jwll.

Jes Juls Segl med en 6-oddet Stjerne over 3 Bølger hænger under, Iver Juels Segl er affaldet men bevaret. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 188.

25.

22. Sept. 1429.

Væbner Henrik Eriksen forlenes med Ribe Domkapitels Gods i Sale Sogn.

Alle men thettæ breff see eller høre helser jegh Henrik Eriksson awabn ewynneligh meth wor herræ och kwngør thet allæ men swo wæl the nw æræ som kommæ skulæ, ath jek hawer til leyæ taghet aff hetherlighe men her Iwer Thorthsson ærkidieghn j Ribæ och alt capitel i thet samæ steth, alt there gotz, som the hawæ liggendes j Salæ soghn j Gedynghæreth meth allæ fornefnde gotzes tilliggelsæ, ager och ængh, wot och thyr, scow och fischwadn, rørendæ och vrørendæ, enktæ vndtaghet, meth eet øthæ myllæsteth j thet samæ soghn, meth thessæ wilkoræ, som her æffter staa, ath jek schal giwæ fornefnd capitell j Ribæ hwert aar xviij øræ korn rethelighe ath vdæ (!) j Ribæ jnnen mytfast, een mark row, een mark bywgh och two øræ hafræ, meth swo dant mool, som j Ribæ moles, eller sex tynner smør ynnen war Frwæ dagh natiuitatis, ther marketh ær[1]), got nyt smør meth fult wecht och ey ydermere ath tøffre them there schyll, men scheer thet swo, ath fornefnd smør ikkæ betales ynnen war Frwæ dagh, som forscrewet staar, tha schal jek giwæ them rethelighæ j Ribæ jnnen mytfastæ xviij øre korn j swo dant korn, som forscrewet staar. Item schal jek holdæ fornefnd gotz j gothæ madæ och beschermeth[2]) ligerwiis som thet ware myt eyet, swo længæ jek thet j wære hawer, och wornethen ey j noger madæ ath forvrættæ eller bescattæ ywer there rættæ schyl. Och naar fornefndæ capitell wil mek fornefnd gotz ey længer vnnæ,

[1]) Der staar: markz ær.
[2]) Der staar: beschermz.

tha sculæ the ware mek ath eet halfft aar ath tilfornæ eller ok lyster mek fornefndæ gotz ey længer ath hawæ, tha schal jek athware them eet halfft aar ogh ath tilfornæ, och tha schal fornefnd gotz meth allæ synæ tilliggelsæ frit igen kommæ til capitel vden all genseyels eller noger længer tøffryngæ, och schal jek och mynæ wener thes ydermere wære fornefnd capitell til thienest och wiliæ, ath the hawæ wend mek til swo dant winschab. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum nobilium, videlicet domini Eric Nielsson militis, Cresterni Fazæ et Magni Piigs presentibus est appensum. Datum anno domini mcdxxix die sanctorum martirum Mauricii et sociorum eius.

I det første Segl er Rosenkrantzernes Vaaben, det andet fattes, det tredie er Fastiernes Vaaben. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 191.

26.

1. Sept. 1431.

Ribe Domkapitel forlener Ridder Erik Nielsen af Tim med Rybjerggaard med Mølle og Gods, som var købt af Hr. Niels Krag, samt Gods i He og Stadil Sogne.

Alle men, thettæ breff see eller høre helse wy Iwer Thorthsson, ærkydieghn j Rybæ och alt capitell j thet same stæth ewynnelek meth Guth och kwngør thet alle men, ath wy tilleyæ hawæ lat een wælborn man her Erik Nielson rydder aff Tiim wort gotz j Hynghæreth liggendes, som ær Rybergarth meth møllæ och møllesteth meth alt thet gotz, hwilket wy køftæ aff her Nielss Kragh, och meth capitels gotz i thet samæ hæreth, som ær i Hee och Stathel liggendes, vden Opstorp garth, fore orligh schyl ath hawæ, som ær jx lødegh mark och thre schyl-li[n]g grot so danæ pennyngæ, som nw genge och ghewæ ære i Rybæ, ottæ daghæ næst fore war Frwæ daghs markynd ath betale j Rybæ vden noger længer tøfryngæ, meth so dant wilkor, ath hwilket aar han forsymer ath betalæ fornefnd capitel fornefnd swm pennyngæ, tha schal han giwæ oss innen jwl tha ther næst xv lødegh mark vden all hielpe rædhæ. Item naar fornefnd her Erik aff gaar, tha schal fornefnd Rybergh garth meth alt fornefnd

gotz frit och vbeworn meth wornethe ok bygnyngæ som tha fwnnet worther, igen komme til capitell vden allæ mendss genseyels. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum anno domini mcdxxx primo, die beatj Egidii abbatis.

Kapitlets Segl hænger under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 193.

27.

3. April 1438.

Tingsvidne af Hing Herred, at Fru Inger Jensdatter i Stubber Kloster, før hun døde, pantsatte Østergaard i Opstrup i Stadil Sogn til Gregers Klavsen.

Allæ mæn thettæ breff ser ællær hørær læsæs kungør vi Jes Palson foghet pa Hinghærædz thing, Cresten Palson, Mattis Passon (!), Aghæ Pæthærson aff Lystbæk, Jøs Hardbo, Græghærs Hardbo, Jøs Pætherson aff Stadhæl, Mattis Owæson ok Crestiærn Jænson aff Ringkøping meth thettæ vort opæn breff, ath thænnæ breffører Las Graærsson var pa Hinghærædz thing for os ok for flere godhæ mæn, som tha var pa thinge, aar æftær vars hærræ ar mcdxxxviij thæn thorsdagh næst for palmæ syndagh ok fek en fwl things vitne meth ottæ dandæ mæn, som hedæ Cristen Palson, Jøs Niælson Smidh, Joon Pætherson, Tommæs Pætherson, Graærs Hardbo, Aghæ Pætherson, Anders Mattisson ok Jæp Jænson aff Opæstorp, hwilkæ fornefnde ottæ mæn vunæ pa therræ tro ok sannæ, ath thet var them ful vithærlikt, ath frwgh Ingærd Jæns dottær aff Stubbær clostær, huæs siæl Gwdh hawæ, var jnnæn firæ stokkæ pa fornefnde thing ok pantsattæ Graærs Clawæson ok hans arwingæ en ødhæ gords æyæ, thær man kallær Østær gord j Obstorp, meth allæ sin tilliggælssæ j Stadhæl sogn, jntæ vndan taket, for xx lødik mark j godæ pænning ok geuæ, hwilkæ pænning thær hwn vithærkændæ sik vp ath hawæ borin til al sin nøghæ aff fornefnde Graærs Clawæson, ok huat badæ ællær frommæ thær fornefnde Graærs Clawæson allær hans aruing kunnæ thær aff fongæ, thet skal ikke rægnæs i howeth pænning. Thet so ær gongin ok farin i allæ modæ, som

for stor screwet, thet soghæ vi fornefnde ok hørdæ ok thet vitnæ vi meth vor jnsele. Giuet ar, dagh ok stæd, som for stor screwet.

6 Segl med Bomærke hænge under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 210.

28.

13. Juli 1440.

Den afdøde Anders Orms Fæstemø, Maje Jensdatter skøder Kannik Hr. Anders Brok Gods paa Ringkjøbing Mark, 3 Gaarde i Rindum, 1 Gaard i No Sogn. Hun fik derfor 100 Mark og aarlig Sjælemesse i Ribe Domkirke, for sig, Anders Orm og deres Forældre, samt 100 Sjælemesser for hende selv efter hendes Død.

Alle men thettæ breff see aller høre læses helsær jegh Maye Jensdatter, som Andhers Orms fæstæmø war, ewindelik meth Gudh ogh kungør alle men j thette apne breff, ath jegh hauer fanghet ok vpboreth aff hetherlik man herre Andhers Brok canik j Ripe hundræth lybisce mark j gothe sylpenninge, som gothe och gewæ æræ j Lybike ok Hamburgh, for hwelkæ penninge jegh aff min frij wiliæ sæell hanum arleghe ræntæ, som ær tw thusend gote hwidlingh j thet jorthegotz, som jegh fek aff Andhers Orm, hwes siæll Guth hawe, och aff hans arwinge, som the breffue vthwisæ, ther thære pa æræ giffne, meth agere och ænghæ, fortæ, fæledh och fægangh, wot och thywrt, encte vndhertaghet, liggendes pa Rinkøpingh mark, item three garthes eyæ j Rynnom soghen, item een gardhes eyæ i Noo soghen j Hing hæreth j Hartzysæl meth alle fornefnde gardhes rættigheyth, enctæ vndhertaghet, ehwath thet helst ær, jnnen swa dane mathe, ath jegh skal giwe hwert aar j mine dave ok mine arwinge æffther megh til skyldh tw thusendh hwidhlingh aff fornefnde gotz och ythe thet om mitsommer j Rinkøpingh. Item skal jegh och minæ arwinge frij fornefnde gotz hwert aar for hærschaps ræt. Item jegh fornefnde Maye Jensdatter vpladher frij och frælse fornefnde her Andhers Brok alle mine breffue och bewisninge meth alle theres macht och alle artikkell, som jegh hauer pa fornefnde gotz aff Andhers Orm och alle andre, ehwa the helst æræ, meth alle ræt, som the megh pa komen æræ, ath brughe och nythe tell ewigh tiidh. Item tilbindher jegh megh och

mine arwinge ath frij, frælsæ och tel at sta fornefnde her Andhers Brok, æller hwa thette breff hauer meth hans wiliæ, fornefnde tw thusendh fiskæss ræntæ for hwers mantz patalæ vdhen alt hindher. Item giwer jek j Gutz hether all min rættigheyth, som jegh hauer meræ j fornefnde gotz, æn the fornefnde hundræth mark æræ, som forscrefne staa, for min siæls helsæn och Andhers Orms siæl och wore foreldhers tel sanctæ Mikkæls altere, som fornefnde her Andhers Brok hauer lathet bygge j wor Frwæ domkirke i Ripe tel ewigh messæ och Gutz tiæneste ath holdhe fore fornefnde altere. Item nar thet gotz worther løost aff fornefnde Andhers Orms arwinge æfftther min døødh fraa mine arwinge, tha skal fornefnde her Andhers Brok, æller hwa thette breff hauer først i geen, fanghe fornefnde hundræth lybiske mark och hvath thet meræ worthe løst for, thet schall komme tell Gutz tiænæste, som fore ær saght. Item skal fornefnde her Andhers Brok aller hwa thette breff hauer, lathe holdhe hundreth messær for min siæll jnnen moneth æfftther the bodh fanghe, ath jegh døødh ær, aff thet fornefnde gotzess ræntæ, som forscrewet staar, som the wilæ sware for Guth. Item hwelkæth aar jegh aller mine arwinge æy vthgiwe fornefnde skyld, som fore screwet staar, tha skal fornefnde her Andhers Brok æller hwa thette breff hauer, full mact hawe ath sættæ andre men fornefnde gotz j leyæ, hwem them løsther, vthen all hindher. Alle thesse fornefnde artikkele och wilkore och hwært weth segh tha lowe wy Jens Nielson j Rinkøpingh, fornefnde Maiæs father, och fornefnde Majæs broder Ywer Jensson for oss och wore arwinge stadighe och faste at holdhe vthen alle hielperæthe och argelestæ ok tel vthermere forwaringe pa alle fornefnde stykke och artikkæle, tha henge wy wore jngzegele meth wiliæ och widhskapp fore thette breff meth andre gothe mæntz jngzegelæ, so som ær Andhers Powelson och Jes Nielson, borgmestere j Rinkøuingh, Bejænt Nielson, Nis Ascherson, Las Smydh och Cristiærn Æsson, bymæn j thet samme stædh. Datum anno domini m°cd°xl° die beate Margarete virginis gloriose.

5 Segl ere bevarede, alle med Bomærker. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 219.

29.

11. Jan. 1441.

Tingsvidne af Harbo Bygdeting, at Væbner Mauritius Nielsen stadfæster det Skøde, hans Moder Marine (Maje) Jensdatter, Nis Thorsens Enke. havde givet Hr. Anders Brok paa Anders Orms Gods.

Alle mæn, thettæ breff see æller høre læse helse wy Jens Andersson, foghet vpa Hardbo bythingh, Esghe Matsson, soghenpræst j Holstethbro, Pæther Nielsson, præst j Wæthrom, Erik Jwll oc Mauricius, ther wæbnære ære, Willæ Andersson, Mickell Nielsson, Cristiern Jeibsson oc Nis Tamsson. bymæn j Holstethbro, ewinnelige meth wor hærre oc kungøre meth thette opne breff, at aar æffter Guts byurdh thusende fyræhundræth vpa fyrætiwæ oc eeth aar, then othensdagh næst æffter tølfftæ dagh jwlæ, vpa wor Harthboo bygthæthing j Holstethbro, war skicket for oss oc flere gothe mæn tha nærwærendes en wælbørdighe mand Mauricius Nielsson wæpner, hwilk som for oss vpstodh, meth sin frij villiæ fuldborthet, stadfæstæde och alle modhe frii(?) ath holde then schøthæ with magt till hetherlighe mans hand hærre Anders Brok, canike j Ribæ, hwilke schøthæ som hans mother Marinæ Jensdøtter, Nis Thorssens æffterleffuer war, hwes siel Gudh nadhe, førre hathe scøttæt vpa Wiborg lantz thingh, thet til ewighæ tijd at brwge eyendøme vpa Anders Oorms goz liggendes j Hinghæreth æffter the breffues lythelsse, som ther vpa giwet ære oc som Marine Jensdøtter aff Ringekøpingh j panth hathe aff forskrefne Anders Oorm, hwes siæll Gudh hafue. Item samme tijd oc stadh vpstadh fornæffnde Marinæ Jensdøtter, gaff, vplodh oc antwordet for fornæffnde Anders Oorms siæles helsæn till sancte Michells altar j Riber domkirke oc hennes siælls, alle hennes rætighet meth breffuæ oc ander stycke lythendes vpa forsauth gosz liggendes j Hinghæreth j Ryngkøpingh mark, pa Rynnom mark oc i theres ænghie oc anderstæd ther i Hinghæreth. ængte vndentaget. wot oc thywrt, æ hwat thet hælst ær, hwilke jordgosz forsauthe Marinæ Jensdøtter j Ringkøpingh fek oc j panth hathe aff Anders Oorm forneffnde, hennes fæsteman war, hwilket hennes panth oc rætighet hwn oc antwordet, gaff

oc affhendet fra sigh oc hennes arwingh til forsauthe hetherlige man her Anders Brok, canike j Ribæ, til Guts thinæst oc mæssæ til ewige tijd at bliffue, hwilket so ganget oc skeeth ær, thet vithne wy meth wore jnghesegell forscreffne. Datum die, loco, anno quibus supra.

6 Segl ere bevarede, alle med Bomærker. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 223.

30.

7.—11. Sept. 1442.

Jes Pedersen Hjul stadfæster Maje Jensdatters Skøde til Hr. Anders Brok.

Alle men, som thette breff see æller høre læsæ hælser jek Jes Pedersson Hywl ewynligh meth Gudh ok kundgyør jech j thette oppen breff, ath jech aff myn fry williæ stadfæster ok fuldborder thet skyøde, som Mauricius ok hans moder gyordh haffue tyl hederlig mandz hand hær Anders Brok, canik j Rybe, paa Anders Orms jordegotz, som lygger j Hyngeherret j Hardesysæl, ager ok ængh, wot ok thyrt, foorthe ok fægangh, enthæ vndentaget, ok kyænnes jech migh ok myne arwynghe enghen rætheyt mere hær effther ath haffue tyl fornefnde gotz j noger mathe. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum descretorum(!) videlicet Wyther fowet j Byscopgaard j Rybe ok Jes Pedersson byfowet i thet same steth presentibus est appensum. Datum anno domini mcdxlij in nundinis Ripis.

I det første Segl et Hjul i et Skjold, i det andet en 12-oddet Stjerne, der udfylder hele Skjoldet. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 231.

31.

4. Sept. 1443.

Vidisse af Harbo Bygdeting af et Tingsvidne af samme Ting af 7. Marts 1391 om et Pantebrev af 5. Feb. 1377 til Aage Puther fra Væbner Albert Andersen paa Rydhave.

Alle men, thettæ breff seer eller høre læsæ, helsæ wy Mattis Symenson, fowet po Harbobythingh, Esgy j Holstethbro, Mattis Person j Huussby, Cristern Nielsson j Salæ, ther prester ære, Jes Anderson borgmester j Holstethbro, Will. Nison, Nis Harbo ok Hågen j thet same

steth ewinnelik meth Gudh ok kungøre wy, quod anno domini m°cd°xliij° feria quarta ante natiuitatis beate virginis war skikket for vs ok for ander flere gode tha nærwærendes po Harbobythingh en welborn man her Niels Erikson aff Langtyym rider ok loth thære læsæ j abeth breff ræthferdyk j alle made, hwilkæ ther saa lydde ordh effther ordh, som effther screwet stoor:

Omnibus presens scriptum cernentibus Jacobus de Hwsby, prior sanctimonialium in Stubthorp, Nicholaus Swenson dictus Kraak, Nicholaus Hermanson dictus Kalf, Lille Clauus hedhe Nichilson, Iuarus Cristerni, Yuarus dictus Reef, armigeri, et Nicolaus dictus Buk, ciuis in Holstethbro, salutem in domino sempiternam. Nouerint vniuersi, quod sub anno domini m°ccc°xc°j, feria tercia post dominicam medie quadragesime in placito Harbobythyng coram nobis et aliis pluribus fidedignis personaliter constitutus nobilis vir ac honestus Agho Hiedison dictus Puther armiger, quasdam litteras inpigneracionis et obligacionis sibi per quendam Albertum Anderson armigerum datas et concessas sub veris sigillis produxit et pupplice legi fecit sub tenore verborum subsequenti:

Omnibus presens scriptum cernentibus Albertus Anderson salutem in domino sempiternam. Nouerint vniuersi presentes et futuri, quod recognosco me a nobili viro Aghone Hiedison dicto Puther centum marchas Lybicenses in bonis denariis argenteis et aureis, videlicet xxx viij nobiles et reliquum in pecunia argentea legali et datiua habuisse et totaliter subleuasse, pro qua quidem pecunia sibi bona mea in Rythehauæ et omnia bona mea in Getinghæreth situata cum omnibus suis pertinenciis, videlicet agris, pratis, pascuis, siluis, piscaturis, siccis et humidis, nullis exceptis, dictis bonis ab antiquo adiacentibus jnpignoro libere per presentes proximo placito jn Getinghæreth post festum beati Michaelis archangeli immediato sequente vel alio loco tuto in terra Jucia, vbi dictam pecuniam poterit subleuari et ego uel mei heredes tute possumus erogari cum pecunia propria uel heredum meorum et non alienorum amicabiliter redimenda, tali condicione inter nos prehabita, quod si dicta bona nọn fuerint redempta termino et loco memoratis, extunc idem Agho plenam habeat potestatem fructus,

redditus et seruicia de eisdem bonis prouenientes annuatim percipiendi in sortem principalem debiti minime computandos ac eciam familias in eisdem bonis instituendi et destituendi pro vsibus suis libere et vtiliter ordinanda, donec, vt premissum est, legaliter redimantur. Insuper recognosco me nulli alij dicta bona scotasse, vendidisse, inpignorasse vel aliqualiter in hunc diem alienasse nec Aghoni antedicto et nulli alteri illa bona vendere, scotare, inpignorare volo nec debeo uel aliquo modo alienare, ante ab eo uel suis heredibus redimantur, condicionis sub hac forma, quod quocumque anno dicta bona redimere voluero vel mei heredes, extunc eidem Aghoni prefato vel suis heredibus in tribus proximis placitis Getinghæreth ante festum beati Johannis Baptiste intimemus et fructus ac redditus illius anni de dictis bonis prefato Aghoni uel suis heredibus cum antedicta pecunia nihilominus erogetur, et si dicta bona jn proximo placito post festum beati Michaelis immediate affuturo non fuerint redempta, extunc eadem bona in dicto stanti pignore annuatim perdurabiliter, quousque predictis centum marchis Lybicensibus in promta pecunia argentea et aurea sibi ab ipso subleuauj, totaliter redimantur. Ceterum obligo me et heredes meos dicto Aghoni presenti uel suis heredibus prefata bona liberare et appropriare ab impeticione iusta quorumcumque. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis virorum discretorum presentibus est appensum. Datum anno domini mccc. lxx^{o} septimo, feria quinta post festum purificacionis beate Marie virginis, quas quidem litteras per predictum Aghonem in eodem placito productas et ibidem pupplice de verbo ad verbum lectas vidimus et audiuimus et jn verbo veritatis pupplice protestamur. In cuius rei euidenciam sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum anno et die quibus supra. Till winnesbyurdh ath saa ær gangyn ok farn, som for stor screwet, tha hengh wy wore jngesegl for nethen thettæ breff.

Seglene ere bevarede. dels gejstlige dels Bomærker. Rydhave Nr. 1.

32.

10. Sept. 1443.

Skøde til Ribe Domkapitel paa Østergaard i Opstrup.

Allæ men, thetthæ breff seer eller hørær læsæ helsæ wy Jeyp Gregersson, prest j Welling, Lass Gregersson, Pudz Gregersson oc Per Cristernson ewinnelich meth Gwth och kungøræ allæ men, ath wy hawæ fanget och wpbaret aff hetherlich man her Anderss Brok canyk j Rype paa capitle wæghne j Ripe xxx lyb. mark j swadan mynth, som nw j Ripe ær gæwæ och genge, fore hwilke penninghe wy sælæ, scøde och wplade fornefnde capitel all wor rettuheth, som wy och wore sysken hawæ j Østergardss æyæ j Obstrupby j Stadel soghen j Hingehæreth liggendes meth allæ fornefnde gardss tyllydelss, agher, ænge, fægan, forte och fæleth, wooth och thyrt, encte wndertaghet, tel ewinnelich æye och tylbinde oss och wore sysken och wore arffuinge at frij och tyl at staa fornefnde capitel j Ripe all wor rettuheth j fornefnde gardz æye, och skedhe thet so, at fornefnde gordz æye worth fornefnde capitel aff wnnen och aff delt meth rette, tha tylbinde wy oss och ware arffuinge j geen at gyffue fornefnde capitel fornefnde xxx lyb. mark jnnen eet aar ther effter nest komer, j swodan mynt, som fore screwet standher, vden lengher tøfringh. Item skule wy giffuæ fornefnde capitel too ørte korn tyl skyldh aff fornefnde gardz æye j ware dawæ hwert aar at yde j Rinkøbingh i ræet skyldh tiidh wden al hinder eller nogher hielperethæ. In cuius rei testimonium sigilla nostra vna cum sigillis virorum discretorum videlicet Petri Nicolaj et Esberni Michaelis ciuium Ripensium presentibus sunt appensa. Datum anno domini mccccxliij, feria tercia infra octauam natiuitatis beate Marie virginis.

I det første Segl en Lilie, det andet en femoddet Stjerne, det tredie fattes, det fjerde utydeligt. Ribe Stiftskiste Nr. 235.

33.

Jan. 1445.

Fin Lavrensons Fuldmagt til at sælge Klappemølle, der tilhører hans Hustru Mette Pixstens Datter.

Jek Fin Laurensson aff Harndrop webnere kungør alle men j thette obne breff, at iek giuer fulmakt hether-

ligh man her Anders Brok canik vtj Ribe, myn kere frende, at sælie oc affhende eyndom oc ræthighet j Klappe møllesteth, som myn hustru Mette Pixsteens datter tilhører, oc wil iek theth stathight oc fast holde, huat han ther j gør, ligerwijs iek thet selff giordhe, j alle made. In cuius rei testimonium sigillum meum presentibus est appensum. Datum anno domini millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto, ante festum conuersionis sancti Pauli apostoli.

Seglet hænger under med et tværdelt Skjold. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 240.

34.

23. Marts 1446.

Biskop Christiern skøder Hr. Niels Eriksen af Langtind Ribe Domkirkes 3 Gaarde i Egebjerg, men faar Skøde paa Borbjerg Mølle for 2 Øre Korn, der skulde udredes aarlig af Langtind.

Alle men, thette breff see eller høre læse helsser wy Cristiern, meth Gutz nade bisp i Ribe, ewinnelich meth Guth och kungør meth thette wort opne breff, at wy meth wor kere capittels radh oc fuldbordh skøde oc affhende oc vplade welboren man her Niels Ericson aff Langtinde ridder oc hans arffwinge alt thette effterscreffne wor domekirkens gotz til ewinnelich eyæ i Exing soghen i Eghebergh by, først en gardh som Knyffs iboer, meth en øre korn, en gardh, som Jess Hanssen i boer, meth en øre korn oc en gardh, som Nis Jwl i boer, meth en øre korn till arlich skyld vd at giwe, meth alle theres rette tilliggelsse, agher oc æng, skow oc fiskewatn, kier oc mosæ, wot oc thyyrt, engted vntaghen. Item lade wy meth fornefnde wort capittels radh fornefnde her Niels Ericson oc hans arffwinge qwit oc frij til ewig tiidh fore two øre korn, som frue Katherine Henricsdotter, Aghe Pudders effterlyffuer, oss oc wore effterkommer bebreffuet haffuer, som thet opne breff vdwiser, som hun oss ther pa giwed haffuer, fore hwilke fornefnde gotz oc two øre korn hauer fornefnde her Niels Ericson skøt Bordhbergh mølle meth syne rettighed, som hans opne breff lydher, ther pa giwed er, till wort bispdom. Item tilbinde wy oss oc wore effterkommere biscopp i Ribe at frij oc

frelsse fornefnde her Niels Ericson thet fornefnde gotz fore huer mantz rette tiltale. In cuius rei testimonium sigillum nostrum vna cum sigillo dilecti capituli nostri presentibus est appensum. Datum anno domini millesimo quadringentesimo quadragesimo sexto, feria quarta proxima ante festum anunciacionis beate Marie virginis.

Bispens og Kapitlets Segl hænge under. Ginding Herred Nr. 39.

35.

10. April 1446.

Vilken Pixsten afkræver Jes Harbo i Søgaard et Brev paa sin Søsters Gods i Felding og andensteds. da han aldrig fik Betaling derfor.

Alle mæn, som thette breff see æller høre læse, helser jek Wilken Pixsten aff wapen ewinnelige meth Gudh oc kungør alle mæn meth thette mit opne breff, at Hardboo j Siøgordh hauer eth breff aff megh pa myn søster gooz, som ligger j Fellingh oc anderstædh j Hambrwmhæreth, øthe oc bygde, hwilket breff jek fik hanom vpo gothe troo oc lowe fore heye skyld oc forswar, oc fik iek aldre aff forskrefne Jes Hardboo penninghe æller penninges werdh for forskrefne gootz, thet megh swo Gudh hielpe oc alle Guts hellgen, oc kreffuer iek mit opne breff igen frijt aff hanom vpa then same gothe troo oc lowe, som jek hanom thet fek, oc befaler jek hetherlige man her Anders Brok kannike i Ribe at anname thet breff aff hanom jgen oc giwer jek hanom och fuld magt meth thettæ breff at mane oc delæ forskrefne Hardboo thet breff aff meth kirkens ræth eller landz lagh, hwilket hanom lyster hælste at gøre. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis honorabilium virorum et dominorum videlicet Nicolai Cristerni archidiaconi, Henricj Stangbergh canonici, Lydikini Harthlefson et Petri Nicolaj ciuis jbidem presentibus est appensum. Datum anno domini mcdxl^{o} sexto sabbato palmarum.

5 Segl hænge under, det første utydeligt. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 244.

36.

12. April 1446.

Kannik Jon Tulesen og Jes Bosen i Søholm overdrage Hr. Anders Brok deres Rettighed i Tranmosegaard, hvorpaa han har faaet Skøde af Pixsten.

Alle mæn, som thette breff see æller høre læse helse wj Jon Tulisøn canik j Ribe oc Jes Bosson j Syøholme, wepner, ewinneligh meth Gudh oc kungør meth thette opne breff, at wj haue fonget oc vpboret aff hetherlige man herre Anders Brok cannik j Rijbe tiwe lod siølff reghnet j the thresindtiwe lod siølff, som thet breff wtwiser, thær han hawer fanget aff Pixten vpa Tranmosegordh j Welling sogn oc iij lubesch mark penninghe, som geue oc genges ære j Rijbe, fore hwilke siølffue oc penninghe wj sælle, scøthe oc vplade hanom all wor rætighet oc eindom j Tranmosgordh j Welling soken liggendes wtj Hinghæræth j Hardzusell, meth alle rættighet, som wj haue ther j agher, ænge, forte oc fælet, woth, thiørt, ængte vndertaget, till ewinnelige eye oc binde wos till oc wore erwinge at frij oc frelsse oc till ath stande forskrefne herre Anders Brok eller hwo thette breff hauer meth hans willie alle wore forskrefne rættigheth oc eyndom j forskrefne gordh oc till hørelsse for hwers mans atale meth ræte pa ath tale. In cuius rei testimonium sigilla nostra vna cum sigillis honorabilium virorum dominorum videlicet Henricj Stangbergh, prepositi in Jellingzusell, Petri Nicolai jn Hardzusell et Wilkini Pixten armigeri presentibus sunt appensa. Datum anno domini mcdxl sexto, feria 2ª palmarum.

I Segl Nr. 2 3 Bølger, Nr 3 utydeligt, Nr. 4 Helgen, Nr. 5 utydeligt Skjold. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 243.

37.

22. Avg. 1446.

Tingsvidne af Bølling Herred, at en af Fru Merete i Tranmose pantsat Gaard var indløst af Hr. Anders Brok.

Alle men, thette breff see eller høre læses hielse wj Cristiern Pethersson hæritz fogde j Bølinghæreth, Jens Pugæ j Skerne, Jeeb Grawersson j Wælingh, Oluff Michelson

j Læm, sogneprester, Cristiern Fasy, Erik Rekhals, Jep Grøn aff waben, Willates j Staffning, Jes Persson Trather oc Las Mogensson j Schierne, ther bønder ere, ewynneligh meth wor herre oc gøre wyderlicht, at effter Gudz føtzels tijd thusend aar fyrehundret fyretywe po then sette then neste mandagh for sanctæ Bartholomees dag po Bølinghæritz thing for oss oc flere gothe mæn war schicket hetherligh man her Pether Nielson prowest j Hardsysel oc fek po hetherligh manz weyne her Anders Brok canik j Ripe eet fuld thingswynne meth viij dandemen logligh vpkreffde, som ware Hardbo aff Stadhel, Per Jebson aff Dedbierg, Gødi Pouelson aff Schierne, Jes Matisson aff Ølstrup, Jes Nielson aff Rynnum, Nis Persson aff Sything, Jes Nielson aff Astrup oc Cristiern Tøgsson aff Wæling, hwilke wunne po there tro oc sanne, at then gard, som Pally Pethersson j Breyning nw jboer, war frwæ Mæreth aff Trandemose rette frij gotz oc aldry giek læthing eller nogher kongeligh retzel aff, før fornefnde Pallis father then j pant fek aff fornefnde frwe Mæreth for iiij lødik mark oc the fyre lødik mark annameth forscrefne Pallj aff fornefnde prowest Pether po forsaudh her Anders Broks weyne tha for oss pa fornefnde thing och kende sich engen ydermere ret at haue j fornefnde gard j nogher made. Ath swo giek oc foer for oss, som forscreuet stander, thet wynne wy forneffnde meth thette wort oben breff wore jngsele forhengde. Gyffuet aar, dagh och steed, som forscreffuet standher.

De 3 første og de 4 sidste Segl ere bevarede. Erik Rekhals har Stjernejulernes Vaaben. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 246. Et ligelydende Brev er trykt i gl. jydske Tingsvidner S. 12 og en kgl. Stadfæstelse af 22. Maj 1455 findes i Ribe Stiftskistes Breve Nr. 280.

38.

10. November 1446.

Tingsvidne af Hing Herred, at Vilken Pixsten skødede Hr. Anders Brok sit Gods i Hing, Bølling og Hamrum Herred, undtagen Klappemølle, hvilket Gods tilhørte Fru Merete Karls af Tranmose.

Alle men thette breff see eller høre læses helser wy Anders Nielson hæretsfoghet j Hingehæreth, Pether Skram

aff Olberg, rydder, Cristiern Fase aff Vener, Grøen aff Holmegardh, wepnere, Anders Pauelsen, Iwer Iepsen oc Jess Nielsen aff Kalstrup, foghet j Rynkøping, ewinnelic meth Guth oc kungøre fore alle men, at ar æffter Guthz byrd m°cccc x l vj sancti Martens aften wor skicket fore oss oc fore mange flere gothe men ynnen fire stocke pa Hingehæress thing Wilken Pixsten wepner, vpstood oc beddes lydh aff fogheden, skøtte, vplood oc affhende aff syn frij wiliæ hederlic man her Anderss Brok canyk j Ripe alt syt jordegotz ligendes j Harthesysel bygd oc øthe, som ligger j Hingehæreth, Bøllinghæreth oc j Hamrum hæreth, tel ewindelic æye, Clappe møllesteth vnden taghet, hwelket jordegotz i fordum telhørde frwe Mæret Karlss aff Tranmosegardh, hwelket wy hørthe oc sowe, thet wydne wy meth wore ynsegle hengde fore thette breff, oc bant segh tel at frij hannum fornefnde gotz fore hwer mantz pa talæ, som pa kunne tale meth rette. Datum anno, die et loco superius prenotatis, och kendes fornefnde Pixsten sech at hawe fanget fult oc alt werdh oc penninge aff fornefnde her Anderss Brok fore alt fornefnde jordegotz effter syn nøwe.

De 5 første Segl ere bevarede. I det andet Segl Forkroppen af en Enhjørning, seende til venstre, Nr. 3 Fastiernes Vaaben, Nr. 4 en halv Ulv eller Ræv. Ribe Stiftskiste Nr. 248.

39.

17. Nov. 1446.

Tingsvidne af Bølling Herred, at Hr. Anders Brok indløste Pilegaard i Bregning Sogn.

Alle men, thette breff see eller høre helse wy Matis Nielsen prest i Bregning, Cristiern Fase aff Wener wepner, Jesse Matissen aff Ølstrup, sanneman j Bøllinghæreth, Michel aff Thrie oc Lass Knudsen ewinnelic meth Guth oc kungøre, at aar effter (Gudz) byrd m cccc x l vj thorsdaw effter sancti Martens daw wy nærwærendes ware, hørde oc sowe, at hederlig man her Anders Brok canyk j Ripe betaleth y penning oc pennings werd Pally Pethersen aff Bregning fem lødik mark fore all bygning, som han hade bygd j Pilegard j Bregning ligendes oc

lood fornefnde Pally fornefnde her Anders Brok quit oc ledic oc thacketh hanum fore wal betalet j alle mode. In cuius rej testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum anno, die et loco quibus supra.

3 Segl, Nr. 1 og 3 Bomærke, Nr. 2 Fastiernes Vaaben. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 249.

40.

3. Jan. 1447.

Kong Christoffer eftergiver S. Mikkels Alter i Ribe Domkirke al Leding og Setgerd af det Gods paa Ringkøbing Mark, i Rindum Sogn og No Sogn for en Gaard i Stadil Sogn, som Hr. Anders Brok har udlagt til Kronen.

Wy Christoffer osv. gøre widerlicht alle men, som nw ære oc komme skule, at wy haue vnt oc giuet oc vnne oc giue meth thette wort opne breff til sancti Michels altar i wor Frwe kirke i Ribe all then ledhing oc settegerd, som gaar arlige til konnings bordh af Anders Ormss ødhe jordhe gotz oc aff Mattis Cristiernssøns jordhe gotz, som ligge pa Rinkøping marck oc i Rønnom soghn oc i Noo soghn oc fore all annen koningxlige thynge, som her effter aff forscrefne gotz i nokre madhe gange kunne, til ævinneligh eghe, fore hwilke forscrefne gotz her Anders Brok cannick i Ribe hauer wederlagd oss oc kronen j stædhen igen til ewerdeligh eghe een syn gardh liggendes i Stadell soghn i Hingehæreth, som Jep Huge nw vdi boer oc giuer een øre korn hwort aar til skyld, som hans opne breff ther pa giort ytermere vthuiser. Thy forbiuthe wy alle osv. Datum Ripis feria tercia proxima ante festum epyphanie domini, nostro sub secreto presentibus appenso, anno domini m c d quadragesimo septimo.

Kongens velbevarede Segl hænger under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 251. Dette Brev er ogsaa optaget i et Tingsvidne af Hing Herredsting 1498, Onsdag efter purificationis Marie, udstedt af: Jep Lassen, foged paa Hing Herredsting, Per Grawerssen, Mikil Flvæ, Jes Hollom, Crestiern Nielsen og Hans Degn, hvor beskeden Mand Nis Rødh po Hollom lod det læse (Stiftskistens Breve Nr. 252).

41.

11. Sept. 1447.

Hr. Anders Brok indløser Brændegaard i Stavning Sogn, paa hvilken han havde Skøde af Hennike Pixsten.

Alle men, som thette breff see æller høre læse helse wj Pether Jeibssøn, kanik oc biscopens officialis j Ribe, ewinnelige meth Gudh. Kungør meth thette opne breff, et aar æffter Guts byrd m°cdxl° vpa thet syend then mandagh næst æffter wor Fruwe dagh natiuitatis j wor Fruwe kirke j Ribe hetherlige qwinne Ynge Clemens aff Staffningh war skiketh for oss oc flere gothe mæn tha nerwerendes, som wor her Pæther Jenssen, mester Niels, kanniker j Ribe, her Cristiern aff Dethbergh, her Mattes Jenssen, prester, Claus Tidekssen oc Jæpp Ohem, borger j Ribe, oc kendes for oss ther oppenbarlige, at hun hathe fonget oc vpboret aff hetherlig man her Anders Brok kanike sex lubesch marck penninge, som Brendegord eye j Staffningh soghen ligger, som forneffn (!) Clement j panth stodh fore aff Hennike Pixsten, j hwikken gords eye forscrefne her Anders Brok hauer fuld eyendom fonget aff forscrefne Hennike Pixstens erwinge, oc bekendes fornefnde Ynghe ther for oss for rettæ segh eller syne erwinge engen ydermere rætichet j fornefnde gortzstæth eller j aggher eller j engie, som ligge til fornefnde Brende gordsteth, at haue j noger made, oc lod hun fornefnde her Anders Brok fornefnde øthe gortstædh vp meth alle sin rætighet, enchte vndertaget, frij oc frelsz for sigh oc syne erwinge vden alle hielprede. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis prescriptorum dominorum et laycorum presentibus est appensum. Anno, die, loco quibus supra.

De 4 første Segl ere bevarede, deri Bomærker. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 253.

42.

7. Avg. 1449.

Tingsvidne af Hing Herred, at Jes Jepsen af Rovsthøje lod Jep Grøn til Holmgaard skøde Hr. Anders Brok alt det Gods i Hing Herred, som han fik med sin Hustru Kirsten, Klavs Tuns Datter, og en øde Gaard i Lambæk i Bølling Herred.

Alle mæn, thette breff see eller høre leses hielse wj Anders Nielsen, foghet paa Hinghæretz thing, Pether

Nielsen prowest j Hardsysel, Jeeb Grauerssen j Wæling, Niels Michelsen j Hee, Niels Jensen j Ølstrup, prester, Jep Grøn aff waben, Anders Pouelsen i Køhing oc Jes Matissen j Mulberg ewinnelig meth Gud oc gøre wyderlicht, at effter Guds byrd m aar c d x l paa then nynde, then thorsdag nest for sanctæ Laurencii dag po Hinghæretz thing wi nerværendes ware, hørdhe oc soge, at hetherlig man her Anders Brok canik i Ripe fek en fuld things wynne meth viij dandemen loglig vpkraffde, som ware Yuer Jensen, foget i Rindkøping, Anders Pouelsen, byman i thet same sted, Skelwis, Jes Matissen i Mulberg, Jep Smyd i Ryberg, Per Smyd i Hee, Cristiern Orm i Rynnum oc Therkel Jonsen i thet same sted, huilke viij mæn wunne meth samlaud hand oc samfeld røst, ath the hørdhe oc soge then same dag po fornefnde thing, at Jes Iebsen aff Rowesthøwe meth hans oben breff fuld machtige giørthe Jep Grøn aff Holmgard at skøde fornefnde her Anders Brok paa hans weyne alle hans jord goz i Hinghærit, bygd oc øthe, som han fek meth hans husfrue frwe Kyrstyn Claus Twns datter, oc en øthe gard i Lambek i Lem sogn i Bølinghæret, oc at fornefnde Jep Grøn giørthe her Anders Brok tha po forscrefne thing fuld skøde paa alle fornefnde jord gotz, som for ær saudh, thet wynne wi fornefnde meth wore jngzele. Gywet aar, dag oc sted, som forscrewet staar.

De 5 første Segl hænge under, tildels gejstlige. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 261.

43.

27. Feb. 1453.

Bevidnelse af, at Mathias Mørk af Fjaltring for sin og sine Forældres Sjælemesse i Ribe Domkirke gav sit Gods, som han brugte under Maarupgaard, som han havde haft i Fæste af Kapitlet.

Alle men, thette breff see eller høre læse helse wj Henric Stangebergh, canik oc bispens officialis j Ripe, besynnerlic tilsat i thesse artichell, som her effter fylghe, ewinnelic meth wor herre oc kungør meth thette wort breff, at aar effter Guths byrdh m c d l iij then tisdagh nest effter sancti Mathie dagh j wor Frwæ kirkes vm-

gang j Ripe war skicketh for oss [oc] flere gothe men, tha nerwærendes en beskethen man Mattis Mørk aff Fiæltring, hwilken sauthe sich oc hans forælder at haffue hauth then helghe kirkens gotz j manye aar, som er Morthorp gardh j fornefnde Fiæltring soghen, hwilken gardh som ligger till canicdøme, som nw hetherlic man her Pether Jeipsen haffuer, canik j Ripæ, oc ther fore oc sa for hans oc hans forælders siele bestandelse oc salichet gaff han xxx lubesk mark j stæther penning, som nw j Lubeche oc Hamburgh ære genge oc geffue, till fornefnde canikdøme, for hwilke xxx march han salde, skøthe oc affhende fornefnde her Pether Jeipssen till thet samme canechdøme alt hans fætherne jorthe gotz, agher, æng, wat oc thyrt, enchte vndentageth, som han nw haffuer oc brugher meth then helie kirkens gotz till fornefnde Morthorp gord, oc alt thet gotz, som Niss Klitte oc Oleff Mattessen, fornefnde canechdøms wornethe, nw brughe oc haffue aff hanum, till ewinnelich eye, j so made at fornefnde her Pether Jeipssen oc alle andre, som fornefnde canechedøme fange effter hanum, schule bethe for hanum oc hans forælder j theres messer till ewigh tidh. Item tilbant fornefnde Mattis Mørk sich oc sinæ arwinge at wele oc skule tilsta, fri oc frelse fornefnde her Pether Jeipssen oc alle ander, som fornefnde canechedøme fange effter hanum, alle fornefnde jorthe gotz for hwer mantz patale, som meth rætte kan patale. In quorum omnium et singulorum premissorum testimonium sigillum officiale vna cum sigillis assessorum nostrorum fidedignorum infra scriptorum dominorum Jacobi Iuari cantoris, Andree Brok, Johannis Gummonis, Nicolai Esgeri, Nicolai Bachini, magistri Nicolai Marquardi, canonicorum Ripensium, Olaui Jacobi, Johannis Erlandi, Johannis Petri, consulum, Nicolai Tidichini et Petri Grummessen, ciuium ibidem, protunc presentium ad premissa specialiter rogatorum oc vocatorum presentibus est appensum. Datum anno, die et loco quibus supra.

12 vel bevarede Segl hænge under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 269.

44.

10. Marts 1454.

Vidne om at Hr. Niels Eriksen til Langtind havde tilbudt Stubber Kloster Godtgørelse for en Jord ved Helgeaa.

Alle mend thette breff seer eller hører lese kundgiøre wi Nys Tomssen borgmester j Holstebro, Nys Haardbo, Jes Andersen oc Jes Lam, borger i same stet, ad nw nest ower eet aar i faste, ther biscopen aff Rybe oc her Nyels Ericssen wore møte j Holstebro, vm aa hyn helye oc then grwnd ther hoes ligger, tha ginge prouest Pether, her Crestern i Lemwig, Jep Jwl oc Stenfeld them i mellum oc spurde the her Nyels, om han wilde noget gøre Stubrup kloster, po thet ad han oc hans arwinge till ewig tidh mote beholde wden kiere fornefnde aa oc grwndh, till hwilket her Nyels swaret: thet er Guds oc myn hwsfrwes, jech wil ther enten(!) giue fore. Tha swared the: tha moe all thing komme till en god ende mellum bispen oc eder wden kost oc teryng. Till hwilked her Nyels swared: for myn syel oc myn hwsfrwes oc wore forelders syele oc i sodan made, at thet ey er pa swig giord, so at thet møther meg vnder øwen jgen, vm thet ey komer pa ende, tha wil jech vnde klosteret aff myt godz. Tha swarede thesse fornefnde iiij dethynx mend, at thet wor wthen all swyg giordt, oc aller skvlde møde her Nyels vnder øwen, aller till skade kumme j noger made. At han i so made then tydh bøth oc ey i andre made, ther wore wi hoes, hørde thet, at so till gek j alle made oc wydne thet met wore inseyel hengendes nethen po thette breff. Giuet effter Gudz byrdh mcdliiij dominica jnuocauit.

Klev. Saml. Afskrift under Familien Gyldenstierne efter Orig. paa Kjærgaardsholm og den Oplysning, at Hellegaard tilligemed samme Aa ligger under Langtind Hovedgaards Taxt. Jorden tildømtes 1455 Hr. Niels Eriksen og Priorissen overdrog denne al den Grund, der laa østen for Aa hin heliæ. Se Kirkehist. Sml. 4. R., I., 72—74.

45.

3. April 1456.

Las Daa af Aarhus, Væbner, pantsætter til Sognepræsten i Stadil Hr. Jens Jepsen sin Hustru Johanne Knudsdatters Ejendom Pilegaard og Østergaard.

Allæ men, thettæ breff see eller høræ læsæ helsær jæch Lassæ Daa aff Aars wæbner ewinnælich meth Guth oc kungør jæch meth thettæ mit oben breff, at jæch oc min kæræ husfrw Jahan Knudes dæter hafuæ fanget oc vpboret aff beskethen man herræ Jens Jeipsen, soghnæpræst j Stathel, fyrætiywe lødigh mark, som nw æræ gengæ oc geuæ j Lubek oc Hamborgh, for hwilkæ sum penningæ jæch oc min kæræ husfrw Jahan fornefnde rath, wiliæ oc samthykkæ wi j pantsættæ fornefndæ herræ Jens eller then, ther thettæ breff hauer meth hans wiliæ, wort jorthgotz Pilægarth oc Østergarth meth allæ theres rættæ tilliggelsæ, wot oc thyrt, encteth vnnentaghet, som ligger j Stathel soghen j Hingæ hæreth, at hauæ oc nydæ for et fri brugælich pant, so lengæ til thet wrther hanum, eller oc hwem han vnner thettæ breff, loffligh affløsd for forscreuen sum penningæ. Item hwad ther vpbæres aff fornefndæ gotz skyld oc affgift, thet gifuæ wj oc vnnæ til Gutz thenestæ oc the skyftæ thet æfter theræ wiliæ oc eckæ scal afslaes j houeth giald. Item vpladæ wj fornefndæ Lassæ oc Jahan forscreuen herræ Jens, eller hwem han vnner thættæ breff, forsauth gotz meth allæ breuæ, bewisæning oc rættigheed, som wj thæræ apa hauæ. Thæræ øuer tilbindæ wj oss oc woræ sannæ arfwingæ at fri oc frælsæ oc til at sta fornefndæ herræ Jens Jeipsen, eller oc hwo thettæ breff hauer meth hans wiliæ, fornefndæ Pilægarth oc Østergarth meth allæ theres rættæ tilliggelsæ, som til hauer leyet aff arildæ, for hwer mannes tiltalæ, som apa kunnæ talæ mæth rættæ. Til thes ydermeræ witnesbyrth oc forwaringæ tha lader jæch fornefndæ Lassæ Daa mit jngzilæ hengæ nethen for thettæ breff meth andræ hetherlich mennes jngziilæ, som jæch oc min kæræ husfrw Jahan fornefndæ hauæ tilbethen meth ja oc wiliæ oc øuer woræ dæthing waræ, som æræ herræ Anders Brok, cantor, prouest Pether aff Harthsysel, Niels

Esgissen, mæster Niels Marqwardsen, mæster Jens Longhæ, caniker j Ribæ, Ro Nielssen borghmæster, Pether Cristiernsen oc Baken Nielssen, bymen j thet samæ steth. Datum Ripis anno domini mcdlvj crastino beati Ambrosij confessoris et pontificis gloriosi.

Af Seglene fattes Nr. 1. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 286.

46.

25. Nov. 1456.

Præsten Jens Jepsen overdrager Hr. Niels Eriksen til Tim det Pant, han havde faaet af Las Daa paa Stadilholm.

Jeg Jens Jeepsen, sum prest er, kendes j thette myt obne bref, ad jeg meth myn fry wily up lader en welbyrdig man her Nyels Eriksen af Tym ridder oc hans aruinge alt thet godz, sum jeg fek af Las Daa j Stathelholm, sum jeg j pant hawer af hanwm oc hans hustrw Jahanne, sum the obne brefe ydermere lwde, sum jeg af them ther pa hawer, thet godz oc the brefe vp lader jeg hanwm oc hans arwinge meth alle rete, sum the ere meg pa kummen. Til forwaryng her vm henger jeg myt jnseyl for thette bref meth andre gode mendz, sum ere her Josten Mawensen, her Vilym Nyelsen, sum prest ere, oc Ebbe Crestiernsen, foued pa Tym. Giued efter Gudz byrd mcdlv[i] sancte Karinę dag.

Det første Segl fattes. I det tredie en Ibskal, det sidste utydeligt. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 283.

47.

8. Juli 1458.

Hr. Anders Brok faar Mathias Skrivers Hustru, Hr. Jon Tulesens Søsterdatters Del i Pilegaard i Bregning Sogn og giver i Mageskifte Gaarden Rødekonge i samme Sogn.

Alle men, thette breff see eller høre læse helse wy Henric, meth Gudz nathe biscop i Ripe, ewindeligh meth wor herre oc kungøre meth thette wort opne breff, at aar effter Gudz byrdh mcdlviij løuerdagh nest effter wor Frwe dagh visitacionis Marie i sancte Barbare capella i Ripe wor skecket for oss hederligh man her Anders Brok cantor i Ripe pa en syde oc Matis Scriffuer pa

annen syde om nogher jortdelæ liggindes i Bregningh soghen, hwelke wy sa pa then samæ tiidh forlictæ oc atskilde, bodhe effter ræt oc mynnæ, sa at fornefnde Matis Scriffuer skøtte ther for oss oc oplooth fornefnde her Anders Brok meth ja oc williæ al then rætigheth oc eyendom, som han kundhe haffue pa syn hosfrws wegne her Jon Twlisøns søsterdotter i agre oc ænge oc mark, liggendes tel Pilægardh i Bregningh sogen, enthet wndhertaget, i hwelken gardh Pally Pethersen nw i boor, tel ewerdeligh eyæ, for hwelken eyendom, deel oc rætighedh fornefnde her Anders Brok wedherlaffdæ fornefnde Matis Scriffuer en gardh, som kalles Rødekungæ, som ligger i fornefnde Bregningh sogen, meth al then gards rætighedh enthet wndhertaget, oc ther teel skal fornefnde her Anders Brok ladhe holdhe her Jon Twlysøns aartiidh hwert aar i wor Frwe kirke meth messer oc wigilie, som sedelicth er at holde for andre gothe men. Item sadhe fornefnde her Anders Brok fornefnde Matis Scriffuer qwiit oc ledigh pa capitels wegne for halffu then gyaldh oc skyldh, som Bertel Brodersen war capitel skyldigh i Ripe, som thet breff wtuisser, fornefnde Bertel Brodersen haffuer ther pa giffuet. Tel witnethes byrdh tha er wort jnsegel hengdh for thette breff meth ander gothe mentz, som tha nerwerendes hoos oss wore, som wor her Pether Nielsen prouest aff Hardesysel, her Johannes Gummesen prouest i Jæligsysel, her Pether Friis, mester Nielss, caniker j Ripe, Thermyndh Jeopsen, borgemester, Per Cristiernsen oc Esgy Pethersen, borger i thet samæ steth, jnsegle hengde for thette breff, giffuet aar oc dagh oc steedh, som fore screwet stoor.

De 5 første, gejstlige, Segl hænge under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 290.

48.

1. Nov. 145?

Las Daa skøder til Biskop Henrik Stangeberg sin Hustru Johanne. Knud Frises Datters Gaard Pilegaard og Østergaard i Stadil Sögn.

Alle men, thette breff see eller høre læsse, helser jegh Las Daa, borgher vdi Aars, ewinnelich meth Gudh oc kwngøre, at jegh meth myn hwsfrwes ja, willie oc

fwldbordh Jahanne Knwt Friisses datter selier, skøther, wplather oc antworder hetherlich father bescop Henrik vdi Ribe myn hwsfrves fornefnde gordhe oc gotz, en gordh kallet Pilegordh oc en ødhe gordh Østergordh kallet liggendes vdi Stadel soghen vdi Hingehæreth meth alle oc hwer besynnerlich fornæfnde gotzes rette tilhørls, ager, engh, fægangh, hedhe oc fiskwandh, wot oc tiwrth, jnte wnnertaget, tel ewinnelich eyels oc wetherkenne wij oss fwllelich at wære fornøget ther for effter wor nøghe, doch skal fornæfnde bescop Henrik jnløsse thet for firesynnetiwffue mark danske penningh aff her Jens vdi Stadel. Thy til bynne wij oss oc wore arffwingh at frii oc hemel fornæfnde bescop Henrik oc hanss effterkommer fornæfnde gotz for hwer mantz aa tall meth rette. In cuius rei testimonium sigillum meum vna cum sigillis honorabilium discretorumque virorum domini Petri Nicolai archidiaconi ecclesie Ripensis, Olaui Jacobi et Petri Cristierni, consulum ibidem, presentibus est appensum. Datum anno domini mcdl nono crastino commemoracionis animarum.

I Las Daas Segl er 3 Murtinder. Hind Herred Nr. 60.

49.

21. Marts 1461.

Klavs Podebusk skøder til Hr. Niels Eriksen til Tim en Gaard i Bradbæk i Bordbjerg Sogn.

Alle mend, thette breff seer eller hører leses kundgiør jeg Klaws van Podbusk meth thette myt obne bref, ad jeg af ret wyderlig gield skøllig ær myn kiere oem her Nyels Erikson aff Tim ridder fire oc tywe gode oc gewe rynske gyllene, for hwilke fornæfnde xx iiij rynske gyllene jeg skøder oc afhender fornæfnde her Nyels Erikson oc hans aruynge til euyndelig eye myn gord j Bradbek j Bordberg sogn j Jherum herret meth alle syne til liggelse, sum ther nw til ligger eller af areld til leyed hauer, ente vndentaged, meth sodan wilkor, naer jeg eller myne arwynge wele then samme gord jgen kiøbe for forskrefne fire oc tywe rynske gyllene, tha skal han weri were jgen ther fore vden all gensyelse. Item til bynder jeg meg oc myne ad fry oc fresse (!) fornæfnde

her Nyels Erikson oc hans arwynge then fornæfnde myn gord for alle the ther pa kunde tale meth rette, so lenge hwn so kiøbes jgen af meg eller arwynge sum forskrewet stoer. Til stafestels oc bether forwaring tha henger jeg myt jnseyl meth wyly oc wydskab for thette bref meth andre gode mendz til widnesbyrd, sum er her Wylym sogne prest j Wlborre, Klaws Jenson, Ebbi Cresternson oc Jep Matson, hwilked sum gyued oc skreuet er effter Gudz byrd m oer c d l x'j sanctj Benedicti dag.

Det 4. Segl fattes. Nr. 1 er Podebuskernes, Nr. 2 en Ibskal, Klavs Jensens en 5oddet Stjerne, men ikke i noget Skjold. Hjerm Herred Nr. 48.

50.

28. Jan. 1463.

Hr. Anders Broks Arvinger stadfæste Ribe Domkapitel Hr. Anders Broks og Maje Jensdatters Gave til Domkirken.

Alle men, thettæ breff see eller høre læse, hielsse wy Bertell Ottessen prest oc sacrista i Riber domkirke, Henric Hanssen succentor i samme stedh, Hans Anderssen soghenprest i Gram, Olaff Jeybssen radhman i Ribe, Niss Thomessen oc Hans Thomessen, borghere i thet samme stedh, ewinneligh meth wor herre oc gøre widerlicht meth thettæ wort obne breff, at aar effter Gudhs byrdh mcdlx paa thet thrydie, annen dagh[1]) effter sancti Pouels dagh conuersionis i sacristiet i fornefnde domkirke fore hedherlighe men her Pedher Nielssen ærkidiæghen oc gantze capittell i Ribe fore en besidden dom wore wy nerwerendes, hordhe oc soghe, at Gertrudh Brocks dather, som her Anders Brocks syster oc enist arffwing ær, som cantor wor i fornefnde wor Frwe kirke, Anders Jenssen, hennes ælste søn, Hans Skegh, som hennes dather hauer, Jess Tygssen webner, henne systers dather barn, oc Mayæ Jensdatther aff Rindkøbing, hwilke fornefnde tha nerwærendes skickede wore for dom oc alle endrechtelighe aff beradh hwgh oc frij wiliæ antwordhet, vnnet oc vplode fornefnde capittell i Ribe till ewigh tidh alle the gardhe oc gotz meth alle theres tilliggelsse oc

[1]) Anden Dag betyder Mandag.

obne breff, som ther paa lude oc giffne ære, meth all rætichet. enthet vndertaghit, som fornefnde her Anders Brock cantor oc Mayæ Jensdather vnnet oc giffuet haffue till sancti Michaelis capellæ i fornefnde domkirke oc at fornefnde capittell skall haffue alle fornefnde gotz i theres frij hauende wære oc forswar oc nydhe oc brughe alle skyld och rænthe, som ther aff gaar, till ewigh tidh, jmen Ribe oc vden Ribe, e hwor thet helst ær, j swo dan made oc wilkor at fornefnde capittell skall ladhe holde en dagheligh messe i fornefnde sancti Michaelis capellæ for fornefnde her Anders Brocks, Mayæ Jensdatthers oc Anders Orms oc alle theres forælders siele oc ther till en begengels hwert aar meth iij marck penninge at holde meth messer oc vigiliis, som sidhwan ær i fornefnde kirke, till ewigh tidh, som forscreffuit staar. In quorum omnium et singulorum premissorum euidens testimonium et cautelam firmiorem sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum anno, die et loco supradictis.

4 Segl, Nr. 1, 2, 4 og 5, hænge under, alle gejstlige og Bomærker. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 300.

51.

5. Juni 1463.

Væbner Mauritius Nielsen vidner, at han har givet og ikke solgt til Ribe Domkirke sin Del i Anders Orms Gods.

Jægh Mauricius Nielsen væbner j Wiborigh kungiør alle men nw ære och kome skullæ. ath aar effther Gutz byrdh mcdlxiij ath mech ær tiill wytnet wordet, ath mech ær tillaghet aff hederligh man her Anders Brok, canik j Ribæ war, ath hawe soldh hanum Anders Ormss godtz, som Marine Jensses dotther j panth haffdhe, liggendes wyth Ringhkøbingh wti Hinghæridh, huilket iech aldhri giorde eller aldri penningh eller penningniss werdh op togh paa fornefnde gotz, eller noger paa myne wegne anthen aff hanum el[ler] aff noger paa hanss wegne j myn leffue daghe, saa bedher iech mech saa Gwdhielp och alle hellen. Item medhen thydh fornefnde gotz haffue wy giffwet tiill sancte Michels alther i Ribe for hanss siell och och for wor siell och alle wore forellers

siele och alder wy ther penningh eller penningniss werdh for togh i wore daffue, och will wi giøre wor høffesthe wærn ther foor, som dande men oss tiill findher, och i hwem som oss thet tiillaghet hawer, tha hawer han oss thet oppa saghet medh inghen ære eller lighe, som en dande man bordhe aff retthe ath giøre. Tiill wythnessbyrdh hængger mith incigle nedhen for thette breff, tilbedhet ander flere godhe men, som ær Per Skøth och Per Wynther radhe men i same stedh. Screwet i Wiborigh dominica sancte Trinitatis datum vt supra.

Mauritius Nielsens Segl synes at være firføddet Dyr. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 302.

52.

9. Feb 1464.

Tingsvidne af Hing Herred, at Hr. Anders Brok havde i sin Tid faaet Skøde paa Tranmosegaard og alt andet af Fru Meretes Gods i Velling Sogn og andre Steder i Hing Herred undtagen Klappemølle og havde det i 16 Aar og mere upaatalt.

Alle men. thette breff see eller høre lesæ, helse wj Ebby Cristiernssen, foghet pa Hinghæretsthing, Per Skram aff Wolberg rydder, Niels Michelsen prest i Hee, Las Rødh aff Bregning aff wapn, Claus Jenssen aff Sønnerwangh, Anders Pouelssen, Cristiern Jenssen oc Jes Magenssen, burgere i Ryndkøbing, ewinneligh meth Gudh oc gøre witherlight meth thette wort vpne breff, at aar effter Gudhs byrdh mcdlx pa then fierdhæ then thorsdagh nest effter kyndermess pa Hinghæretzthing war skycket for oss oc andræ gothe men hedherligh man her Pether Nielssen ærchidiegen j Rypæ, esket oc fek eth fwlth things winne aff ottæ gothe men, lofflig vpkræwet aff stokke, som war Iwer Jenssen oc Per Tamssen aff Ryndkøbing, Tames Palssen oc Nis Palssen aff Thorstheth, Cristiern Tygssen oc Jes Symenssen aff Welling, Cristiern Perssen aff Rynnum oc Las Grauerssen aff Stathell, hwilke wunne endrekteligh, at her Anders Brok canik j Ripæ, hwes sielff(!) Gudh haue, fek pa fornefnde thing loffligh skøthe pa Trannemose gord oc alt anneth fruæ Mærethes gotz j Welling soghen oc andræ stedhe, ee hwar thet lygger j Hinghæreth, vnder tagen Klappemølle. Item

wunne forscrefne viij men, at the haffde hørdh pa fornefnde thing her Jon Twlisøns oc Jes Bosøns aff Siøholme obne breffue lyddeligh leses jnden stokke, swa luddendæ, at the skøtthe oc vplodhe fornefnde her Anders Brok alle theres rettigheth j fornefnde gord oc gotz til ewinneligh eyæ. Item wunne forscrefne viij men, at her Anders Brok fornefnde hauffde allt forsawth gotz j syn frij hawendæ wære j xvj aar oc mere oc aldrij the haufde hørdh eller spordh, at arwinge eller neste frender laste eller kerde pa fornefnde skøthe j noghræ madhe. At wj sodan winne hørdæ thet winne wi meth thette wort obne breff, wore inciglæ for henghdæ. Gywet aar, dagh oc steth, som forscrewet staar.

5 Segl hænge under. Nr. 4 Skeel, Nr. 5 et Bomærke, ligesaa de andre. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 305.

53.

21. Marts 1464.

Ribe Domkapitel overdrager Erkedegn Hr. Peder Nielsen i Leje Gods paa Holmsland og paa Ringkøbing Mark.

Alle men, thette breff see eller høre, helse wj Jahan Gummessen deghen oc gantz cappittel j Ripæ ewinneligh meth Gudh oc kungøre, at wy haue j lyæ fangeth hedherligh man her Pether Nielssen ærchidiegn j Ribe forscrefne alt thet gotz oc wordneth, som ligger j Nørbyholm j Ny sogen og Gamel soghen, som kalles scolæ gotz, meth alle fornefnde gotzes tiilhørelse, aggræ oc ængj, woth, thyrt, enthet vndertageth, meth thet lytlæ jordh, som lygger pa Rynkøpinghs mark, som kalles Marie jordh, at haue j syne daghe oc gywe scolemester j Ripæ hwert aar vj mark ther aff. In cuius rei testimonium sigillum capituli nostri presentibus est appensum. Datum anno domini mcdlxiiij die beati Benedicti abbatis.

Kapitlets Segl hænger under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 305.

54.

28. Juli 1465.

Sognevidne af He Kirkegaard, at en Holm var brugt til 2 Gaarde i Estrup ulastet indtil nu, da Hr. Niels Eriksen kærede derpaa.

Alle men. thettæ breff see eller høre læsis, helser vii Nicles Micelson sognepresth i Hee, Per Skram aff Volberg,

ritther, Cristiern Knutsøn aff Hee vebner ewinneligh meth Gut. Kungøre vij alle men, at aar effther Gutz børdh mcdlxv then søndagh nest for sancti Olaui dagh var skikket for oss oc flere gode men paa Hee kirkegor hederligh man her Mauricius Andersøn paa kapittelss vegnæ aff Ribæ, esket och fek eth vwildigh sognæ vitnæ aff tolff dande men, som var Marquardh Niclessøn, Stafen, Jep Persøn. Jess Oloffsøn, Jess Laghsøn, Cristiern Jessøn, Jess Simensøn, Nis Jensøn, Mates Annersøn i Heager, Jess Andersøn, Nis Jepsøn oc Nis Micelsøn, hwilke xij dande men wunne paa there tro oc sanninde, ath the aldri hade hørd eller spordh annet en then holm, som liger vidh Esdrup, var bruget oc ørket til the thoo gorde j Esdrup j theres minne vlasth oc vkierdh førre nu, her Nicles Eriksøn kerde thær paa. At the saa vunde for oss, som forscreuet staar, thet hørde vii oc soge, oc thet vinne vi framdelss mit(!) vore inczegell hengindes neden for thettæ breff. Giuet aar oc dagh, som for stanner screueth.

Af Seglene er Nr. 1 gejstligt, Nr. 2 fattes. Nr. 3 en femoddet Stjerne i et Skjold. Ribe Stiftskiste Nr. 158.

55.

9. Maj 1466.

Væbner Anders Nielsens Forpligtelse til at yde Afgift af Svenstrup Hovgaard og Ribe Domkapitels øvrige Gods i Sale Sogn.

Alle men, thette breff see eller høre lese, helsser jeck Anders Nielssen aff wapn kierlighe meth Guth ock bekendes meth thette myt opne breff, ath jeck haffuer anammet till leye aff hetherlighe capitell i Ripe Swenstrop howffgardh meth alt fornefnde capittels gots ligghendes i Saale soghen i Gethingherret meth mølle, skowff ock marck, aggher ock engh, woth ock thywrt oc meth alt thet gotzes retteheydh i myne daghe at nydhe, i saa mathe ath jeck skall hwert aar giffue fornefnde capitell i Ripe till skyld aff forskreuen gots too tønner smør ock atten marck lybesk i saadane myntt, som gienge oc gieffue er i Ripe, thet retheligh vd at giffue ock ydhe hwert aar i Ripe innen ottende dagh wor Frwe dags

marcket wthen alle hindere ock hielperedhe, ock thære till skall jeck hawe forskreffuet gots bygd ock besett i gothe mathe ock ey lathe skoffuen vskiellighe forhugghis, ock skall jeck ey forwrette the thienere, som pa fornefnde gots boo, meen holde thennom wiidh skiell ock rett, ock nar jeck affgaar, tha skall fornefnde gots komme frii till fornefnde capitell jghen wthen myne arwynges hinder eller giensegels i noger mathe. In cuius rei testimonium sigillum meum presentibus est appensum. Datum anno domini millesimo quadringentesimo sexagesimo sexto, feria sexta proxima ante ascensionis domini.

Seglet fattes. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 310.

56.

30. Marts 1467.

Decanus Thomas Lange skænker Ribe Domkirke for sine Forældres og Søskendes Sjælemesse sin Fædrenegaard i Skarild.

Alle men, thette breff see eller høræ læses, hielsær jek Thomes Langhe dieghen j Ribe ewyndeligh meth Gudh ok kwngør, ath jek meth frij vilghe giffuer, skødher ok affhendher meth thette mith opnæ breff wor Frwæ domkirki i Ribæ till henness bygningh een myn fedherngardh i Skareldh j Bølinghæret j Hardsysel liggendes, som Pether Eyssøn nw vdj boor ok skyldher aarlighe en fiærding tynne smør, fore myn father Oleff Langhe, Mettæ Henrics dotther, myn mother ok fleræ myne forelder ok sysken theres ok myn siels salighied, meth alle fornefnde gardz ok gotz telligelsæ ok rætighied, wot ok thyrt, ehwat thet helst neffnæs kan, engthe vndhen taghet, till ewyndeligh eyæ ok kiennes jek mek eller myne retthe arwynghe effther thenne tiidh enghen diel eller rættighied ath haffue i fornefnde gardh ok gotz i nogher made. Till ydhermere witnesbyrdh hængher jek mith inceghle meth andre dande mentz jnceghle, som ære Nis Nielssøn, borgemæstere i Ribe, Backen Nielssøn ok Johan Erlandzsøn, radmen i sammesteth. Giffuet i Ribæ annen poschæ dagh anno domini mcdlx septimo.

I det første Segl 3 Roser, i det andet et Skjold med Bomærke, Nr. 3—4 Bomærker. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 312.

57.

18. Juni 1467.

Tingsvidne af Ginding Herred om Svenstrup Marks Udstrækning.

Alle men, thette breff see eller høre lesæ, hielse wy Tyghe Bek, fowet pa Gedingherresthing, Thomes Jwl oc Jens Persen, som prester ære, Nis Thomessen, Swen Persen, Cristiern Mowenssen i Haselholt oc Bertel Thomssen ewinnelig meth Gud. Kungøre wi, at aar effter Gudz byrd mcdlxvij then thorsdag nest effter sanctorum Viti et Modesti dagh pa fornefnde thing innen fire stocke war skicket for os oc for flære dandemen, som tha nerwarendes ware, thenne breffwiisere hetherlig man Anders Nielssen, fowet paa Bøffling, esket oc framlethe eth fwlt thinxwinne aff viii vwildige atstadige dandemen aff the elste oc the beste, som ware Cristiern Jenssen i Exing, Per Brammel, Swen Persen, Nis Thomessen, Mickel Persen i Swenstrup, Seuerin Hardbo, Cristiern Mowenssen oc Nis Jenssen i Salæ, hwilke fornefnde viij men endrachtelige wunne meth sammelt hender oc endrachteligh røst oc er thøm fwll witherligt i Gudz sanden, at Swenstrup mark goer til Marsbek til mithstrøme oc Wester skoff oc so, oc so (!) nør til Winderløff oc til Wester Skofflending mark oc so øster til Søwel bierk tagher weeth oc so synder til her Niels Eriksøns skoff mødher, at fornefnde mark oc skoff, som forscreffuet staar, er cappittels i Riibe frii enmerke oc enghen annen haffuer diel i fornefnde mark oc skoff i nogher madhe. At fornefnde viij men so wunne for os, som forscreffuet staar, hørthe wi oc saghe, thet winne wi meth wore inciglæ henghendes nedhen for thette breff. Datum anno, die et loco ut supra.

Seglene fattes. Ribe Stiftskistes Breve. Suppl. Nr. 46.

58.

24. April 1470.

Kgl. Befaling, at en Sag imod Sandemændene i Ulborg Herred skal opsættes, til Hr. Niels Eriksen til Langtind, Lensmand i Ulborg Herred, kommer tilstede. Jfr. Jydske Saml. VII, 269.

Wy Christiern osv. gøre alle witerligt, at wore sannemen i Vldborghærit haffue giort eet tow wedh Torske-

mynne, fore huilket tow her Pether Høgh ridder platzer oc deler meth forskrevne wore sannemen oc will felle them meth wildige domere oc ey meth bygdemen, som ther i sysell besiddende ære, effter thy som laghen vtwiser, huilket wy ey tilstedhe wele eller mwe. Thy mele wy them wedh theris fulkommelige mackt at bliffue for forscreffne tow swo lenge, her Niels Erickssen, wor elskelige man oc radh, hyem kommendis worder aff wor thieneste, som them vdi forswar haffuer vpa wore weghne, oc the swo laghlige rygges kwnne meth biscopp oc vwildige bygde men, som laghen vtwiser. Thy forbywde wy osv. Datum in castro nostro Haffnensi tertia feria pasce nostro sub sigillo presentibus impresso, anno domini etc. septuagesimo.

Orig. paa Papir i Klevenfeldts Afskrifter. Fam. Høgh.

59.

12. Marts 1471.

Biskop Peder fæster af Ribe Domkapitel i sin Livstid dets Gods i Sale Sogn og det Gods, som ligger til S. Mikkels Alter.

Wy Pether, meth Guds naadhe biscop i Ripe, giøre witherlicht meth thette wort opne breff, at wij til leyæ oc for skyld fanget oc anamet haffue aff wort kiære capitel theres godzs i Salæ soghen liggendes i Gedinghæreth oc alt thet godzs, som ligger til sancti Michels capellæ j wor domkirke, i swodane made oc for swodane skyld, som thet breff vduiser, som the oss ther vppaa giffuit haffue, oc kiendes oss eller wore effterkommere engen ythermere rett at haffue til fornefnde godzs, mæn skal alt fornefnde godzs meth alle sinæ tilliggelse effter wor tiidh frij igenkomme til Riper capitel vthen wor effterkomeres hinder eller gensighelse j nogher made. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum Ripis sub anno domini millesimo quadringentesimo septuagesimo primo, ipso die beati Gregorij pape et confessoris.

Biskoppens Segl hænger under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 319.

60.

6. Juli 1471.

Tingsvidne af Ribe Byting, at Las Daa og hans Hustru Johanne skødede Kapitlet Østergaard og Pilegaard i Stadil Sogn.

Alle men, thette breff see eller høre lesse helse wij Jep Clementssen byfoghet i Ripe, Per Cristiernssen borgemester, Oloff Iebssen, Jahan Erlandssen, rademen, Renick Hordh, Powel Persen, Nis Michelssen ock Per Gerlofsen borgere i same steth ewindeligh meth Gwdh. Kwngøre meth thette worth opne breff, ath aar effther Gwts byrdh mcdlxxi°, then løffwerdagh nesth effther war Frwæ dagh visitacionis paa Riper bytingh war skycketh for oss ock manghe flere danne men beskedhen man Las Daa, borgher i Aars, ock welbyrdiige qwinne Jahanna hanss hwsfrwe, hwelke meth samelacth hendher wplodhe, antwordet och skøtthe hederligh men her Per Friis och her Hanss Anderssen canicker i Ripe paa menwghe capitelss weghen i same steth Østergaardh och Pylægaardh ligendes i Stadels soghen i Hinghæret i Hardsyzel meth alle fornefnde gardess eyendom ock retthe tilliggelsse, agher ock engh, foorthe ock fellwcth, woth ock thyrth ock hwadh thet helsth er, enthet wndentaghet, til ewindelighe eye ock wedherkendhe the thennom ath haffwe wpborn aff fornefnde hederligh capitell gwldh och sylff och fwlth werdh for fornefnde gots effther theres nywe, ock kendhe segh fornefnde Las Daa och Jahan fornefnde enghen reth at haffue effther thenne dagh i fornefnde garde eller gots i nogher madhe, medhen tilbwndhe thennwm och theres arffwinghe ath frij och frelsse fornefnde capitell fornefnde garde och gotz for hwer mantz paa tale meth retthe, saa ath capitell skall sielff indhløse fornefnde gaardhe aff her Jens Iebssens arffwinghe i Stadell, hwes siell Gwdh hawe, for firesyndestywe marck. Item hørde wij ock sowe, thet Jahan fornefnde fwldh makth gaff fornefnde Lass Daa henness hwsbonde ath skøde, som forscreffweth staar, fornefnde capitell fornefnde gaarde och gotz paa Hingherretz thingh forscreffweth, i hwilketh gotzeth liggher, ligherwiis som hwn thet sielff giorde i alle made. In quorum omnium

et singulorum fidem ac testimonium premissorum sigilla nostra vna cum sigillo prefati Laurencij Daa in hac causa principaliter presentibus sunt impensa. Datum anno, die et loco supradictis.

9 Segl hænge under; i det første et Skjold, men Mærket er utydeligt. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 321.

61.

8. Juli 1471.

Tingsvidne af Skodborg Herred, at Jep Mogensen Kruse paa sin Hustrus Vegne gjorde Lovhævd paa Flyndergaard.

Alle men thette breff see eller høræ lesse hielse wi Seueren Mattissen, som foget war tha, her Jens Rytther sogne prest i Færing, Jes Quiæ, Nis Wistysen i Læm, Anders Jenssen i Fabyere, Jep Bong i Læm, Per Ibssen i Fabere, Per Kath i Ressen, Crestiern Anderssen i Nessom ewinlig meth Gudh. Kungiøre wi meth thette worth oppne breff, at aar effther Gutz byrdh mcdlxxj then mandag nesth for sancti Ketilli dag war skicket for os och flere gothe men, som tha neruerendes hos war pa Skodbore herresting, Jep Moghensen Krws meth syn lowffhøring esket och fek eth fulth tings winnæ aff viij beskedne danne men, som war Nis Wistysen, Per Ibsøn i Fabeyre, Anders Jenssen ibidem, Jes Perssen i Bøwlingh, Pouel Lassen i Lææm, Jep Lang (?) i Læm, Crestiern Perssen i Homelom og Per Andersøn i Læm. These fornæfnde viij dannemen thy wonnæ po theris tro och sandhe, at the saa och hørdhæ, ath Jep Moghensens lowhøring war indhen stockæ then same dag, som war Per Kath i Resen och Will Perssen i Synnerbek, ther neruerendes war hos then tiidh, ath Jep Moghensen giordhe syn laghøfth meth riddermens men, eyær och bøndher, som han kungiordhe, ath the jordh, som liggher til Flynnergaardh i Krogs mark, som hans hosfrwes rætthe er, ther soor han seg indh i foorth och i fælle meth thøræ gryffth och riishug och lyøngslæth, som hand haffdhe thet enghet, som liggher synnen och westhen hy Krogs mark, then hær jordh meth alle syn tilliggels, then wardhe han seg

til, effther som hanum war tilfondhen effther wore lands loff. Ath saa gich och foor thet winnæ wi meth wore inzegil. Gyffuet aar och dag, som fore star screffuit.

Indført i en Vidisse af 1490 Tirsdag efter Valentini martyris Dag, taget paa Nykøbing Raadhus paa Begæring af velbyrdig Svend Mikkel Krag. God Afskrift i Langebeks Diplomatarium efter Orig. paa Perg. paa Engelsholm 1759.

62.

10. Okt. 1471.

Tingsvidne af Bølling Herred, at Johanne Knudsdatter paa sin Husbonde Las Daas Vegne skødede Ribe Domkapitel Østergaard og Pilegaard i Stadil Sogn.

Alle mæn, thette breff seer eller hør læse hielse wi Mattis Bøllingh fogd pa Hingherretz thing, Grøn j Rybergh wæbner, Ywer Jensen burgmæster i Ringkøbingh, Thomes Palsen i Torstet, Per Mortinsen i Wolbergh, Jes Matsen i Mulbergh, Jes Nielsen i Rinnum, Per Cristernsen i Alrom och Las Grawersen j Staiell, bønder, ewinneligh meth wor herre ok kungøre meth thette wort obne breff, ath aar æfter Gudz byrdh mcdlxxi then torsdagh næst æfter santi Dyonisii dagh war skikket for oss ok fleræ gode men hederlig ok wælburdig man Will Friis proust aff Thyrholm ok canik i Ribe, æskit ok fich eet wuilligh thinxwithne aff thisse æffterscreffne ottæ danmen, som ær Grøn j Rybergh, Tomes Palsen, Twe Rø, Jes Nielsen, Jes Matsen, Jes Persen, Per Cristiernsen ok Nis Skamelsen, hwilke otte danmen wonne pa theres godhe tro ok rætte sanne, at thi nærværendes ware pa fornefnde thingh, soo ok hørde, at wælburdigh quinne Jahan Knutzdotter war pa fornefnde thing meth hinnes husbondes raad ok willigh, Las Daa, ok æffter hans oben* brefs ludels ok skøtte fornefnde proust Wille pa hederligh capittels wegne aff Ribe hinnes godz liggendes i Staiell sogn, som hinne aff rætte arff ær tilfallen, som ær Østergard ok Pilegard meth alle theres rætte tilleggels, wot ok thyrt, agger ok engh, enthet wntagen, til ewinneligh eie, och ey hun tilstod nogher ander fornefnde gotz en proust Wille pa capittels wegne i nogher made. At the

so wonne, som for ær screffuit, thet withne wi mæth wore jncigle hængde neden for thette bref, som gifuit ær aar, dagh ok steth, som for ær scriffuit.

Seglene fattes. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 323.

63.

14. Maj 1473.

I S. Barbare Kapel i Ribe Domkirke vidner Las Daa, for hvor meget Pilegaard og Østergaard vare pantsatte.

Alle men, thette breff see eller høre læsse, helse wii Per Crestiernssen borgemester, Nis Kørner radman, Jes Iwllerop och Per Hermanssen borgere i Ripe ewinnelighe meth Gudh och kungiøre meth thette wart apne breff, ath aar vndher Gutz byrdh mcdlxxiij then fredagh nest for then søndagh, som man synghe Cantate i then helligh kirke, vdi sancte Barbare capellæ i war Frwe domkirki ware wii meth andere danne men nerwerendes hoss, hørde och sowe thet hedherlighe capitel i Ripe fornefnde ludelighe atspwrde bescheden man Las Daa, borgher i Aruss, for hwre stoor swm penninghe han haffde pantsatt her Jens Iebssen prest aff Statell, hwes siell Gudh haffue, Piilegard och Østergardh i Hingherret i Statel soghen, tha sagde fornefnde Las Daa paa siell och sanne, thet han tilpandhe satte forscrefne her Jens fornefnde gots for fiiresindestyffue marck danske penninghe och aldriighe vddermere i nogre mathe antughe hanum eller andere ok tilbanth fornefnde Las Daa sigh ath wilde thette tilstaa for wor natughe herre koningh, hans elskelighe raadh eller andersteth, hware behoff giordes. In cuius rei testimonium sigilla nostra vna cum sigillo prefati Laurencii Daa presentibus sunt appensa. Datum anno, die et loco supradictis.

Af Seglene ere Nr. 1, 3 og 5 bevarede. Las Daas Segl har 3 Murtinder ligesom Fam. Galskøt. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 329.

64.

20. April 1477.

Predbjørn Podebusk af Vosborg skøder Hr. Niels Eriksen af Tim en Gaard i Bradbæk i Bordbjerg Sogn.

Jek Prødbyørn Podboskæ aff Osborgh kendes i thette mith open breff, ath jegh aff ræth wytherligh gældh

skyldugh ær welbyrdugh man her Nielss Eryksson aff Tym̃ ryddher sexthan rynsgildhen gode och gæffuæ aff guldh. sum jen køpeman kan gøre jen andhen fulth meth, for hwilkæ forscreuen sexthan rynsgilden jek sælær och skødher och alledels aff hendher migh och mynæ ærwingh fra och fornæfnde her Niels Erykson och hans ærwingh tiil jen aff mynæ gordh i Herum herret i Bordberigh soghen lighen i Brodbek, sum Per Esgisson nw i boer, meth alle syn rættæ tiil lægels, inthet vndhen taghen, sum ther nw tiil liger eller aff ærath(!) tiil læghen haffuer, meth sodhan vilkor, nær migh eller mynnæ erwingh løsther then fornæfnde gordh i geen ath købæ aff hanum eller hans ærwingh, tha skwlæ wy hafuæ tæssæ fuldh maktæ then fornæfnde gordh i geen ath købæ aff her Niels Eryksson och hans erwing for thæ fornæfnde sexthan rynsgilden och ther tiil meth for fyræ och thywghæ rynsgildhen, ffor hwilkæ gildhen myn fadher, hwes syel Gudh haffuæ, soldhæ hanum then fornæfnde gordh tiil fornæ och ther tiil byndher jek megh och mynnæ ærwingh ath fryæ och ath frælsæ fornæfnde her Niels Eryksson och hans ærwingh then fornæfnde gordh so længhæ tiil soo skær, sum for screuen stor. Tiil windesbyrdh och bedher forwaringh hengher jek mith inzel for thette breff meth andher gode mens, sum jek ther tiil bedher, sum ær her Wylom Cristiernsson, soghen prest i Wldborgh, Jes Clausson j Skærom och Jes Pouelsson Wydum. Datum anno domini mcdlxxvij dominica secunda post festum paschæ.

1 Jes Klavsens Segl et Hjul, i Hjørnet 2 Vesselhorn. Hjerm Herred Nr. 49. Hjerm Herred Nr. 50 er et Gældsbrev, hvorved Genkøbsretten til Gaarden forhøjes til 50 Gylden.

65.

23. April 1479.

Forlig mellem Biskop Peder i Ribe og Anders Spend, der havde mistet sine Adkomstbreve, da Lemvig Raadhus brændte, om en Gaard i Rom Sogn og Bommer Mark.

Wij Cristiern̄ osv. Gøre alle witherligt, at aar effter Gudz byrd mcdlxxix⁰ sancti Jørghens dagh paa biscops garden i Aars nerwærendes oss elskelige werduge fæthre biscop Jens j Aars, biscop Jeip i Bwrglom, biscop Niels

i Wiborg, her Erick Otzsson, wor hoffmestere, her Niels Ericksson, her Maghens Ebbesson, her Niels Tymmesson oc Mawritz Nielssen, wore elskelige men oc raadh, meth mange flere wore gothe men oc thienere wore skickede fore oss oss elskelige werduge father biscop Pedher j Ribe paa then ene sidhe oc Anders Spend, wor elskelige man oc thienere paa then annen sidhe, om trætte oc dele, som the tilsammen haffde om een gardh, som Anders Spend haffwer aff kircken, liggendes i Watnfalke herret i [R]onn[um] so[gen], som Pedher Symensson nw j boor, oc om Bomer marck meth . . . . æng oc om then skadhe, fornæfnde Anders Spend fick i Le[mwigh] ther hans] harnisk oc kiste brende j Lemwig, then tiidh, han fulde . . . . . etc. Ther om worde the swo forlich . . . . sagd. at fornæfnde werdugh father biscop Pe[der oc kircken i Ribe] skulde beholde fornæfnde gardh meth sin tilligels . . . . skulde oc beholde fornæfnde Bomer marck o . . . . effter thi som the gammel forligelse breff, han ther paa [haffde, ytermere indehol]de oc vtwise. Oc loffwede tha fornæfnde biscop Pedher . . . . paa at swo holdes skulde oc om then skadhe f[orscrefne Anders Spend fick i] Lemwigh then tiidh radhwsit brende, word swo [offuer talt at biscop Pedher] oc kircken skulde igen giffwe hanom, hwes h[an wandt meth?] eedh selff siette riddermantzman, at han then tiidh [møste. Ther meth] bleffwe the wel forlickte swo at biscop Pedher sku[lde hielpe Anders Spend] j hans ret, hwore han thet gøre kwnde, oc Anders Sp[end skulde wære bispen] til wilge oc thieniste. Datum anno, die et loco qui[bus supra].

Kongens Segl er bevaret i rødt Voks bagpaa. Meget mutileret Orig. paa Papir bl. D. Selskabs Membraner. Hullerne ere udfyldte af Plesner i hans Afskrift i Langebeks Diplomatarium.

•

66.

10. Jan. 1480.

Albert Skeel pantsætter Las Nielsen til Tanderup en Gaard i Tanderup og et øde Byggested i Tovstrup.

Jek Albreth Skeel j Hegnæ webner giøre alle men wedherlicth i thette mith opnæ breff, ath jek kiendess

megh aff rætthe gialdh ath wære skyldyk thenne breffuiser Las Nielssen i Tandrop thresinthiffæ mark stedher penninge, som godhæ och genghe er j Lybech, Wesmer oc Hamborck, fore hwilkæ som penninge jek hawer hannum til panth soth oc til panth setther hannum j thette mith opnæ breff jen myn gordh lighendes i Tandrop, som Torsthen Powelssen nw j boer, som skyldher thre ortigh korn, och jen ødhæ bygstedh, som liggher vesthers j Thowstrop, meth alle fornefnde gotzess tillegels ath haffæ och beholdhæ j jeth frij, brugeligh panth wløsth j sin tiidh, medh sodan wilkor, ath thet forskrefne gotz skal forbedhres oc forbyghhes oc ey forødhes. Item naar megh eller myn san arffuinghæ løsther effther hans tiidh ath løsæ fornæfnde gotz aff hanss hosfrv eller hans arffuinghe, th[a] skal fornæfnde gotz løses for fornæfnde som penninge oc skyldh fylligh hoffdhe penninge oc ey aff regness i nogher modhæ i fornefnde som penninge. Item naar fornefnde gotz skal løses, tha skal løsningh ath waress thre thingh fore sancte Johannes dagh ath metsomer pa Hamrum herres tingh oc gotz skal løses ath sancthe Michelis dagh ther næsth effther komendes. Item tilbindher jek megh oc myn san arffuinghæ ath frij oc frelssæ fornæfnde Las Nielssen, hannum oc hans san arffuinghæ fornæfnde gotz fore alle mentz otall, ther pa kan thale meth rætthæ, soo lenghi ath thet wordher loffligh løsth ighen, som fore stanner skreffn. Til winnesbyrdh oc forwaringh henggher jek fornæfnde Albreth Skeel mith inzegel nedhen fore thette breff meth andher godhæ mentz inzegel, som jek ther tilbedher, som er her Crestern Perssen i Nacher, her Powel capellan i Durop, Jes Knudsen i Synningh, Tyge Jebsen j Roslæ oc Symen Læth i Tyuringh. Datum anno domini mcdlxxx feria 2 a post domicam infra octauam epiphanie sub sigillis supra dictis.

I det første Segl Skeelernes Vaaben. Af det andet en Stump tilbage (Bomærke), Nr. 3 fattes; af Nr. 4 er kun det nederste, men der ses 3 Bølger, Nr. 5 fattes, Nr. 6 Bomærke. Orig. paa Perg. paa Sindinggaard.

67.

12. Juli 1482.

Bendit Jensdatter pantsætter sin Søn Jes Sten Rattrupgaard i Fabjerg Sogn, Lamberts Byggested, Lamberts Mølle og en Gaard paa Lomborg Stol.

Alle men, thette breff se eller høre lesæ, hielser ieg Bendit Jens datther, Steenfieldz effter leffuer, kierlig met Gud. Kungør ieg met thette mith obnæ breff, at ieg haffuer fowt oc op born hundert rinske gylden, som fwlt gøre, aff Jes Steen i Wetherlanggard, min søn, thenne breffwiser, for hwilke fornefnde rinske gylden ieg til pant setter fornefnde Jes Sten jen min gard, som kalles Raptrop i Fabierg soghen i Skotburghæret liggendes, som Mattis Mortenssen nw i boer, met alle gardsens rette til liggelsse, som ær agher oc eng, forthe oc fælet, woed oc thyrd, nw oc aff gammel tiid tillagt, inkte vntaghen, oc jen byg stedh som kalles Lambert hws stedh, oc jen mølle stedh som kalles Lambertz mølle stedh, liggendes j fornefnde soghen oc hærith. Iten ien gard pa Langburg stoel i fornefnde hæret liggendes, som Nis Begh nw i bor, met fornefnde gardsens rette til liggelsse, som ær agher oc eng, forthe oc fæleth, woed oc thyrt, nw oc aff gammel tiid tillagt, inkte vnthaghen. Thette fornefnde gotz ødhe oc bygghet thet setter ieg fornefnde Bendit Jens datther fornefnde Jes Steen min søn for fornefnde hundert rinske gylden at nydhe oc at brwghe for eth brwgheligt pant effter hans egen willie, met sodhan wilkor oc so mathe, at fornefnde Jes Steen min søn oc hans sand arffwing skwle haffue fornefnde gotz j lxxx samfolden aar nw nest kommendes, oc nær fornefnde lxxx aar for ganghen ære oc fornefnde gotz skal ighen løses aff fornefnde Jes Steen eller hans sand arffwing, tha skal thet lofflig at waris till fornefnde Skotburghærets thing tre samfwlt thing for sancti Johannis dag at mithsommer oc løses nest thing effter sancti Mickels strax ther effter, skyld oc aff grødhe følge fornefnde hundert rinske gylden oc eyg regnes eller qwittes i howet gield i nogher mathe. Item tilbindher ieg fornefnde Bendit Jens datther meg oc minæ sand arffwing at frii oc frelse

fornefnde Jes Steen min søn oc hans sand arffwing fornefnde gotz, ødhe oc bygget, for hwar mandz aa tale oc kære, som pa kan tale met rette effter landz loff, so lenghe fornefnde gotz wordher lofflig løst for fore hundert rinske gylden, som for skreffuet star. Til ydhermer for waring oc winnesbyrd hengher ieg fornefnde Bendit [Jens] datther mith jnciglæ met min frii willie nedhen for thette breff met andre dande mendz jnciglæ, som ieg ther til bedher, som ære her Jens i Fieltring, her Jens Hwnssen i Tøring, her Mowris i Wandburg, her Eric i Dybek, her Hans pa then tiid prest i Raming, sognæ prester, Cristiern Lassen, borgher i Leemwiig, Powel Jenssen fowet i Wandfolk hæret oc Per Cristiernssen. Datum anno domini mcdlxxx secundo proxima sexta feria post festum sancti Ketilli confessoris gloriosi.

Seglene fattes paa 1 nær. Barritskovs Arkiv i Rigsarkivet.

68.

5. Jan. 1483

Hr. Niels Eriksen til Tim overdrager Bispestolen i Ribe sit Pant paa Pilegaard og Østergaard i Stadil Sogn.

Alle men, thette breff zee eller høre læses, helser ieck Niels Ericssen riddere aff Thiim ewinnelige meth Gudh ock wederkenner megh meth thette myt opne breff at waare wel betaleth effther myn nywe aff hederligh capitel i Ripe for thet pantt, som iek hafde i Piilegardh och Østergardh liggendes i Hardsysel i Hingherret i Stadel sogen ock weder kenner megh eller myne arwinge enghen vddermere rettichiet at haffue effther thenne dagh antuge aff pantt eller eghendom i fornefnde garde eller gotz i noger modhe. In quorum fidem et testimonium premissorum sigillum meum vna cum sigillis nobilium infrascriptorum ad hoc rogatorum videlicet Petri Nicolaj dilecti filii mei, Crestierni Spendh necnon Johannis Qwie armigerorum presentibus sunt appensa. Datum anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo tercio vigilia epyphanie domini.

Af Seglene ere bevarede Nr. 1 med Gyldenstjernernes Vaaben og Nr. 3 med et firdelt Skjold, i 2. og 3. Felt 3 Spidser fra Feltets øverste Rand, i Hjelmen 2 Hjortehorn. Ribe Stiftskiste Nr. 361.

69.

21. Marts 1483.

Kgl. Stadfæstelse paa en Lovhævd, som Provst Henrik Olsens Fader Oluf Nielsen havde taget paa Gods i Fovsing, Damgaard og Hedegaard, en Gaard i Ferring og 3 Ejendomme i Trans.

Wij Hans met Gudz nade osv. Gøre alle widerlight, ath for oss pa wort rettherthing wor skicket hedherligh mandh her Henrik Olsen, prouest i Norsse[1]), met gode breffue oc bewisninger, som han haffde pa sith godz i Faxingh, oc ther till eet lageheffdz breff aff Hierumhærets thing wdgiffuet, ludendes ath hans fadher Oleff Nielsen haffuer loglige jnduorth met lageheffd alth thet godz ligendes i Faxinge i forskrefne hæret, øde og bygde, enktet wnnentaghet, som forskrefne her Henrik Olsen nw j wære hawer, met two gorde Damgordh oc Hedegordh met alle theres rette telliggels, ager, engh, fiskewatn, øde byggesteder, som aff gammell tiid telligget haffuer. Item haffde han gode gamble breff oc bewisninger pa en gord j Færingh oc iij godz i Transe met ager oc engh, som nw tilligger, enktet wnnentaghet j nogræ made. Oc haffde han gode lageheffdz breff pa forskrefne godz, ludendes ath hans fadher forskrefne Oleff Nielsen loglige jnduorde forskrefne godz met lageheffd effter hans gamble obne breffues ludels, som fogedhen oc hæretzmen fwnne hanum fore at gøre met rette. Item eet breff aff Wiborgs landzthingh wdgiffuet, ludendes ath forskrefne lageheffdher ere dømpde wet theres fulle makt pa forskrefne thingh oc them forskrefne godz at nyde oc beholde, effther thij som forskrefne breffue therom ydermere wduise oc jnneholde etc., hvilke breff wij nw stadfeste oc wet theres fulle makt døme oc tildøme wij forskrefne her Henrik Olsen oc hans met arffuinge alle forskrefne gorde oc godz met alle theres rette telliggels, ehuad thet helst er eller neffnis kan, enktet wnnentaget, som nw telligger oc aff arildh tiid telligget haffuer, at nyde, bruge oc beholde till ewinnelige ege, effter theres obne breffues ludels. Forbiwtendes

[1]) Læs: Morsse.

noger them eller theres arffuinge ther wdi hindher at gøre eller j nogræ made vforrette, før forskrefne lageheffdher worde loglige felde met biscop oc beste bygdemen owilluge oc till noger kommer for oss ther effter met bedræ bewisningh pa rettherthingh. Datum Holstebro anno domini mdlxxx 3° die sancti Benedicti abbatis nostro ad causas sub sigillo. Teste Effrardo Grubbe justiciario nostro.

Plesners Afskrift 1856 i Langebeks Diplomatarium efter Orig. paa Sebber Kloster.

70.

11. Juni 1484.

Hr. Predbjørn Podebusk skøder Malte Juel til Holmgaard en Gaard i Møborg Sogn.

Alle men thette breff seer eller høre læsæ hielser jegh Prebern Podbusk rydher ewindeligh medh Gvdh. Kwngører jegh meth thette mith obnæ breff, ath jegh haffwer nu strax affhendh megh, soldh, skøth ock vplath till ewindeligh eydom welbørdigh man Malty Jwll i Holmgaard i Myoborrig soghen en gordh, som jegh haffuer, liggendes i fornefnde soghen, som Per Jenssen, men kaller Vorm, nw i boor, meth fornefnde gaardz rette tilligelsæ, som er agher och engh, fort oc felleth, wath ock tyrffth, enthet vndhen taghen i nogher mode, som til fornefnde gaardh hør meth retthæ, ock vedherkendher jegh megh ath haffwæ vpboret aff fornefnde Malty Jwll penningh ock fwlth werdh effther alle mynæ noghæ for fornefnde gaardh. Item tilbyndher jegh megh ock mynæ arffuinghæ osv. Item lyster megh fornefnde Prebiørn Podbusk eller mynæ arffwinghæ igen ath kiøbæ fornefnde gaardh aff fornefnde Maltj Jwll eller hans arffwinghæ indhen tw aar nw nesth effther kommer, tha skall jegh eller mynæ arffwinghæ gyffwæ fornefnde Maltj Jwll eller hans arffwinghæ fyrtyffwæ marck reddhe penning i Holmgaardh, som fornefnde Maltj Jwll nw iboor, ock hwor fornefnde fyrtyffwæ marck icke vdgiffwes indhen fornefnde tw aar, tha skall thet ey igen kiøbæs ther effther. Till ydhermere forwaringe ock stadfestelsæ hængher jegh

mith jntzegell nedhen for thette breff meth andre gode mentz intzegler, som jegh ther till bedher i thette breff, som er prowest Clauess prouesth i Hartsysell, Jens Claussen i Skyrme ock Mattis Nielssen i Ørss. Datum anno domini mcdlxxxiiij feria sexta infra octavam pentecostes.

Seglene fattes. Samlingen Holmgaard.

71.

23. April 1485.

Biskop Hartvig stadfæster Vejrum Præstebord Besiddelsen af det Gods, der er givet dertil for Sjælemesser, og fritager det for Afgift til Bispestolen.

Vy Hartuic medh Gwdz nade byscop i Rype giøre wydherlict med thette wort opne breff, at wy hawe vnnedh oc tilstedh, at prest efther prest i Wethrum soghen til ewiigh tydh skal hawe oc nydhe alt thet gwotz, som giffuet er til fornefnde kyrky for messer oc Gwtz tenest, som leghen hawer wæret til prestebord i xl aar oc mere, oc giffe wy aldels wore affkald ther po, so at wy ey skal sette i eller aff wordhen eller geste thet eller wforrette noger soghen prest i Wethrum eller wore efftherkomere, med so dan wilkor at messer oc Gwtztenest skal forøges for theres syelle, som thet til fornefnde kyrky til giffed hawer. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum curia nostra Olstrup anno domini mcdlxxx quinto, ipso die sancti Georgii.

Biskoppens Segl hænger under. Ribe Stiftskiste Nr. 368.

72.

18. Juni 1485.

Viborg Landstingsdom om Ribe Domkapitels Besiddelse af Nørbygaard i Skarild Sogn.

For alle men, thette breff seer eller høør lese kwngør wi Niels Scriffuer, lantztingshøør j Nørjutlandh, Jens Cristiernssen canick oc bispens officialis i Wiborg, Jeib Nielsøn sogneprest j Snebierg, Per Jeibssen sogneprest i Giellerop, Erick Otssen riddher, Lass Mogenssen, Jess Mortenssen aff Reffsneess, Per Ericssen, Jwer Cristiernssen

oc Per Jenssen, vepner, met thette wort opne breff aar effther Gutz byrd mcdlxxx quinto løuerdag nest effther sancti Botulphi dag paa Wiborg lantzting war skickit hederlig man her Niels Eskissen canick j Ribe oc officialis samestetz hans lagheffdz høring, som ere her Peder sogneprest j Giellerop oc Jess Cristiernssen j Hiølling oc votne paa tieres gode troo oc sannen, at the neruerendes hooss war j Nørbygord j Skarild sogn, soge oc hørde, at forskrefne her Niels loglig jndworde met lagheffdh forskrefne Nørbygordh oc eet booll liggendes ther hooss, met alle forskrefne gordz oc boelss tilleggelsse, agger, eng, hede, mose, torffgrifft, inthet vntagne j noger mode, met prester oc gode men effther loghen, saa at engen haffuer ther diell vti vthen capittell j Ribe, vthen then eng Eric Cristiernssen haffde ther vti. Oc at forscrefne logheffd war loglig tilbodhen tree samfold ting till herresting oc meltte forscrefne loghøring forscrefne log weet makt, saa bør oc capittell syn rette eydom at nyde saa lengi till forscrefne logheffdh røgges, som loff oc ret er. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt impensa.

Af Seglene fattes Nr. 2; Nr. 6 og 7 er Fastiernes Vaaben. Ribe Stiftskiste Nr. 369.

73.

28. April 1486.

Dom om Vejrum Præstebords Ejendom.

Alle men, thette breff see, høre leses, helse wy Jesper Knwtsen prest oc bispens officialis i Olstrup, Tool Nielsen, Marqward Nielsen, Cristiern Knwtsen, Staphen Laurissen, Per Thomsen, Marqword Laurissen, Per Roghensen oc Cristiern Jebsen ewyndelig med Gwdh. Kwndgiøre wy i thette wort opne breff anno domini mcdlxxxvj feria sexta proxima ante festum apostolorum Philippi et Jacobi lowlig steffnd war for en besydhen dom oc lawde theres hynder i bog xij danne men, som war Las Laurissen, Cristiern Laurissen, Cristiern Knwtsen, Andhers Nielsen, Ole Nielsen, Jep Terkilsen, Jes Cristiernsen, Cristiern Jebsen i Bøgyldh, Cristiern Wynther, Nis Cristiernsen, Cristiern Wistisen oc

Las Wilsen oc bad thennom saa Gwd hielp oc then helig skrefft, at the will sege thet sannest ther thy wiste om thet jord, som thy tha adspordes om, som heder Kyrkyberig ligennes østen Braghywe, tha wonne thy med samel røst oc swor po boghen, som forscrewen stander, at Kyrkyberig fra thy ager, som skyder østen til Kyrkyberig oc til thy gamel wey, som liger wp aff Wethrumhwole oc so til then liden stwgs jord, som liger søndher fraa Barfreds hwsted, annen ænd i sønder oc annen i nøør, thet forscrewen jord hawer wæred wlast oc wkyærd til prestegaard i Wethrum j xl aar oc mere wdhen ij ager, som liger til Barfreds husted. At the so for oss wonne, thet hørde wy oc soo oc wynne med wores jndzeyel nedhen thette breff. Datum anno, die vt supra.

Af Seglene, alle med Bomærker, fattes Nr. 2. Ribe Stiftskiste Nr. 375.

74.

6. Maj 1486.

Tingsvidne af Hjerm Herred om Sandemandstog paa Vejrum Præstebords Ejendom.

Alle men, thette breff see, høre leses, helse wy Cristiern Jebsen, Grawers Knwtsen, Tol Nielsen, som sandmen er i Hyærumherryd, Erich Bloberig prest, Marqward Nielsen foget i fornefnde herryd, Jes Monck, Jep Cristiernsen, Cristiern Andersen, Staphyn Lawrissen, Cristiern Knwtsen, Per Thomsen, Marqward Lawris[sen] oc Seweren Skitte ewyndelig med Gwd. Kwndgiøre wy i thette wort opne breff anno domini mcdlxxxvj ipso die sancti Johannis ante portam latinam war sandmen lowlig til krawet oc fyllyng a gangen efter lowen, oć giorde thi theres toff mellom Gwtz hws oc bwndhen efter gode bewysnyng oc manyg gode w willig danne mens wytne aff thy beste herredsmen, som tha war til markyn, oc esked sandmen alle theres bewysnyng i rette, hwilke gode men wonne po siel oc sandhen oc swor for sandmen. Tha giorde sandmen theres toff, bewysnyng oc danne mens røst op medh then adel wey, som løber aff Wethrum hole oc so lanct øster til sten wed wey oc so sønder til steen stander søndhen then kier oc stein brog flodh,

hwilke jord som kalles Kyrky berig, thet swor thi til Gwtz hws, som er til Wethrum kyrky prestbord, som her Per Staphynsen hawd thenum til krawet effter lowen, ondtaghen ij ager, som ligger til Barfreds hwsted, oc ondtog sandmen, om noger kwnd wynne seg ther i med steen eller stabel eller noger gamel open breff, som ther til bør. At so er ganghen oc farn, thet wytne wy med wores jndzegel hengennes nedhen thette breff. Datum ut supra.

11 Segl ere bevarede, alle med Bomærker. Ribe Stiftskiste Nr. 376.

75.

12. Marts 1491.

Hr. Predbjørn Podebusk overdrager Ribe Domkapitel en Gaard kaldet Vester Tange.

Jeg Prødbyørn Podbwsk riddher aff Woosborgh gyøre alle witterligt medh thette myt obne breff, at effter ty at jeg hawer gyort et wenligt mage skyeft medh hederlige capitil i Ribe medh en capittils gard ligendes i Hardsøsel i Vldborg herred i Vldborg soghen, som kalles Wester Tange, som Jes Jyde nv i boer, thy setter jeg oc lower pa tro oc sadne, at jeg wil fwldkomme thet capittils breff, som fornefnde Jes Jyde ther pa hawer, heller thalle fornefnde Jes Jydes mynne, som thet fornefnde Jes Jyde skal enghen tiltale hawe til forscrefne capittil pa thet breffs weyne medh rette i nogher made. Til widnesbyrd hengher jeg myt indzegil nedhen for thette breff, skrewet effter Gwds byrd mcdlxxxxi, die sancte Gregorii pape.

Seglet hænger under. Ribe Stiftskiste Nr. 392.

76.

10. Sept. 1492.

Mikkel Eskilsen i Visselbjerg pantsætter Palle Juel i Holgaard en Gaard i Møborg Sogn, kaldet Lundgaard.

Kundgører jeg Michel Eskelson aff Wesselbierg weppner met thette mit obne breff, at jeg wederkinder meg skyldug ath were thenne breffwisere welbyrdug swend Palli Jwel i Hoolgord trys tyffwe marck penninghe,

som gienge oc gieffue er i landet, for hwilke forscrefne sum penninghe jeg hannum tiil pante setter een aff mine gorde liggendis i Skotborg herrit i Mødborg soghen, som Nis Anderson nw i boer, met alle forscrefne gortz rette tiilliggels, som er agger oc engh, forte oc felet, wot oc tyrfft, inthet vntaghen osv., hwicken forscrefne gord oc gotz, som skylder tiil aarlig aar skylde hwert aar 3 ørtug korn, skoff swin, skoff woghen, daggis gerninghe, ekte oc giesteri oc ant, som tiilbør at ganghe aff forscreffne gord oc gotz. Item tiilbinder jeg meg oc min sand arffuinghe at fry oc at frelse forscrefne Palli Jwel oc hans sand arffuinghe forscrefne gord oc gotz, som forscreffuet stoor, met alle sine artikele for alle mens aatale, som oppo kan tale met rette. Item neer forscrefne gord oc gotz skal gienløses, tha skal atwares tree samfuld ting for sancti Johannis dag mitsommer po Skotborg herritz ting oc løses at sancte Michaelis dag ther nest effter komendis, och tha skal skylde oc rente følghe hoffuet sum oc inthet aff regnes i hoffuet sum i then forscrefne gord, som heder Lundgord. Tiil ydermere forwaringhe oc stadfestelse henger jeg forscrefne Michel Eskelson mit intzegel neden for thette breff met andre dannemens intzegel, som jeg ther tiil beden haffuer, som er Cristiern Matson, Gyrial Jensson, Anders Kyndison, Teloff Tymson, Jens Brask oc Herman Scriffuer, radmen oc borgere i Holstebro. Datum anno domini mcdxc secundo mandag nest effter natiuitatis Marie virginis.

Tidligere var bevaret et Stykke af Seglet, hvori syntes at være Høgernes Vaaben. Samlingen Holmgaard.

77.

12. Nov. 1492.

Tøger Hjul i Kamstrup pantsætter Las Olufsen i Lemvig en Gaard paa Bjerg i Resen Sogn.

Alle men, thette breff see eller høre lessis, kundgiør ieg Thøger Hiwll i Kampstrop meth thette mit obne breff, at jeg vederkendes mig skyldug at vere beskeen man Lass Oloffsen borger i Lemuigh xx gode gammel rinske gyldhen oc hwndre marck danske pening, som

genge oc gieffwe er, oc fwlt gør vtj konghens lething, for hwilke forskrefne swm gwld oc penning jeg forskrefne Thøger Hiwll forskrefne Lass Oloffssen vtj en frij brwggelig pant setter en aff mynne gorde i Ressen soghen paa Bierg, som Las Jenssen nw iboor, i Skodburg herrit lighendes, meth alle forskrefne gordhens rette tilligelss, som er vtj hws oc jord, ager oc eng, fort oc fellit, voth oc thyrfft, enthet vntaghen i noger made, som nw tilligger oc haffuer tilleyet aff gammell tiid. Osv. Vidner: her Crestern Oloffsen, soghenprest i Lemwig oc bispens officialis samme stedh, Kield Iwerssen, høffuitzman paa Bøgling, Jess Eyssen aff Skoffgord, Michel Krag aff Flyndergord, Sten borgher i Lemwig oc Matss Nielssen i Ørss. Datum anno domini mcdxc secundo, then mandag nest efter sancti Morthens dag.

Skodborg Herred Nr. 1. I det første Segl er et Hjul, det andet er Skovgaardernes det trediet Sjernejulernes, det fjerde fattes, det femte Fam. Kids Vaaben, Stens og Mads Nielsens et Bomærke.

78.

28. Okt. 1493.

Skøde fra Palle Kirt til Oluf Pedersen (Glob) paa en Gaard i Vandborg Sogn.

Jeg Pally Kyert vepnere gører alle vytterligt, at jeg haffwer soldh, skøt oc affhendh oc meth thette mith opne breff selyer, skødher oc affhendher fra myg oc alle myn arffwinge oc tiil velbørdwg man Oluff Perssen aff Veldomgard oc hanss arfwinge een myn gard lyggendes i Hardsøsel wdy Vantfaldherret i Vantborgh soghen, met sodant vilkor at forskrefne Oluff Persen skal fry oc jndløsse forskrefne gard aff Jens Spend i Rammegard for trøstywe rynskgyllen, hwelke forskrefne gardh som Per Poelssen nw i boer oc gyffwer til arlig skøldh en halff lest korn meth andher sma bedhe, met alle forskrefne gards eyge oc tilleggelsse, som er hwess, byggesteth, agger oc ængh, skoff, fyskwanth, hede, mosse, forthe oc fegang, voth oc tywrt, kenth oc vkent, jnthet vntaghet, hwad thet helst er eller neffnes kan alle fyre vegne til markmode eller diel i andher marke, som ther nw til ligger

oc aff arildh til leyget haffuer, meth noget jord i Katkyer, som skyller een ørte korn, at haffue, nyde, brwge oc beholle til ewig tiidh osv. Tiil ythermere visnyng oc bether forwaring tha haffuer jeg vitterligt oc meth myn fry vilge hent myt jntzigle nedhen fore thette myt obne breff meth andhre gode mentz, som jeg haffuer bedet besegle meth myg tiil vitnesbørdh, som er Henningh Kert i Wldrop myn kyere brodher, Albret Skel i Heygnet, Bertil Koess i Nøregardh, Iwer Eriksen i Kreyberiggard, Nis Sale i Introp ok Per Ramsyngh. Datum in Skyffwehwess anno domini mcdxc tercio, ipso die beatorum apostolorum Simonis et Jude.

Det første Segl et Skjold med en Tværbjelke, det 3. Sparre-Kaasernes Vaaben, det 4. utydeligt. det 6. Bomærke, de andre fattes. Orig. paa Perg. i Arn. Magn. Dipl. Saml. Fasc. 7, Nr. 17.

79.

15 Maj 1495.

Fru Eline, Iver Jensens Enke, og hendes Børn faa paa Livstid Fæste paa Svensholm og Padbjerg samt 5 Gaarde i Nistrup, 1 Gaard ved Staby Præstegaard, 2 Gaarde i Nørre Staby.

Wii Hartuick, met Gudz nade biscop i Ribe, giøre wittherligt alle i thette wort obne breff, thet wij met wore kiære capitels radh, samtiicke och fwldbord efftther the panthe breffue, som welburdige man Iwer Jensson oc hans kiære nusfrwe, husfrwe Elyne haffue aff wore forefader biscop Henrick, hues seell Gudh haffue, paa thiisse efftthercreffne wore ock biscopdoms garde oc gotz i Stabby, som ere Swenszholm, ffem garde i Nystrop, som skiilde xiij ørtug korn och sex punde smør, j gard nest østen prestegarden, som skiilder tree ørtug korn oc j pund smør, oc then gard Padberig, som forscrefne husfrwe Eline oc hennes børn nw wtj boer, som skiilder tre ørtug korn oc j pund smør, two garde i Nørre Stabby, en som Lass Smyd nw wtj boer oc skiilder sex ørtug korn oc ij pund smør oc j gard, som Gragers Bendsson nw wtj boer oc skiilder tree ørtug korn oc $1^1/_2$ pund smør, fore hwndret marck steder penninge, som the panthe breffue wdwise etc., haffue wndeth oc festeth forscrefne

Iwer Jenssons oc husfrw Elenes retthe ægthe børn thiisse forscrefne garde ochk gotz met alle theres retthe tiilhørelse at haffue, nyde oc brwge met alle retth, som Riber kircke ther wtj haffuer forwthen halss, handh, doems oc bandz retth wtj alle theres oc hwer serlestes lijffs tijdh, thog met swodan skeell ock wilkore, at the oc theres moder forscrefne husfrw Eljne skulle giffue oss oc wore efftherkomere biscopere i Ribe hwert aar sex marck penninge tiill skiilde aff forscrefne garde oc gotz, swo længe som theres moder forscrefne husfrw Elyne lewer. Ock nor swo skeder, at forscrefne husfrwe Elyne theres moder er affgangen aff thenne werdhen, tha skulle forneffnde Jwer Jenssons oc husfrw Elynes børn giffue oss oc wore efftherkomere biscopere i Ribe hwer aar tiil arlige skiildhe aff forscrefne garde oc gotz x marck penninge oc ydhe them jnnen wore biscopgard i Holstebro fore sanctj Johannis dag, som er midsommer, oc skulle the holde forscrefne garde oc gotz i gode made oc forbedre them met bygningh effther theres formwge och ther met, nar swo skeder, thet forscrefne Iwer Jenssons oc husfrw Elynes retthe ægthe børn ere alle affgangenne aff thenne werdhen, tha skulle the forscrefne hwndreth marck steder penninge, som forscrefne garde oc gotz nw i panth fore stande, wære aldeles qwitthe oc betalede ock forscrefne garde oc gotz, som ere Swenszholm, fem garde i Niistrup, j gard nest østen prestegarden, Padberig i Stabby oc the two garde i Nørre Stabby, som fore ere sagde, strax samme dagh aldeles qwitthe oc frye ighen komme tiill Riber biscopdom for wthen alle ghiensigelse eller hielpe rede i noger made. In quarum nostrarum ordinationis, concessionis et locacionis testimonium et euidenciam firmiorem sigillum nostrum vna cum sigillo dilecti capituli nostri prenarrati presentibus inferius duximus appendendum. Datum in domo nostro capitulari Ripensi anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quinto, ipsa sexta feria ante dominicam Cantate.

Biskoppens Segl hænger under. Ulborg Herred Nr. 3.

80.

9. Sept. 1495.

Vidnesbyrd udstedt paa Volstrup, at Esters Toft i 40 Aar og længer har tilhørt Vejrum Kirke.

Wij Hartuich meth Guts nathe biscop i Ribe gøre vittherligt i thette vort obne breff, ath aar effther Guts byrd mcdxc quinto then othensdag, som var andnen vor Frwe dagh natiuitatis, paa vor gard Olstrup fore oss oc effthersrefne danne men, som ære her Pether i Syndinge, her Niels i Clostheret, Symen Spend, Jes Blaberigh, Per Thomessen, vebnere, Cristiern Andersen j Aspe oc Eric Terbernssen, var her Pether i Wetrum oc haffde tiid lath steffne thesse effthersrefne men, som ære Symen Spend, Oleff Nielsen, Anders Nielsen, Per Rugensen, Tøgher Matissen, Ebbe Matissen, Laghe Jenssen, Marquard Nielsen, Matis Jensen, Jasper Anderssen, Per Cristiernsen j Mardrup, Nis Matissen, Anders Tøgersen, Cristiern Kieldsen, Symen i Axom, Jes Cristiernsen wed Hierum kircke, Nis Anderssen i Hierumhede, Matis Andersen i Gimsingh, Per Cristiernsen i Dalby, Las Andersen i Aspæ, Jes Anderssen i Nagher oc Nis Kiøss, ath sighe theres sannen om Æsthers toffthe sønden Esthers damme wid Axendals iord ligendes. Tha framginge fornefnde danne men hwer besønders, oc lagde theres hender paa mæsse boghen oc bad them swo Gud hielp oc then helge lest, at them fuldwitterligt er, at Æsthers toffthe haffuer wæret tiil Wetrum kircke i rolige heffd vlast oc vkiert i xl aar oc mere aff hwer man, swo lenge tiil nw nylige Jes Jeibsen i Mayegard haffuer giffet ther last vpaa, vndtaghen aff fornefnde men Jesper Andersen, han wintnet swo fore oss. at i tredughe aar er thet hanum fuld witterligt, at fornefnde jorde haffuer wæret tiil fornefnde kircke, som fore røres. i roligh heffd, oc fornefnde Nis Matissen vintnet fore oss om fornefnde iorde. at ij fire och tyffue aar er hanum fuldwitterligt, at fornefnde iorde haffuer wæret tiil fornefnde kircke i rolig heffd, oc lengher haffuer fornefnde ij men ey wæret i fornefnde Wetrum sogen, oc mange aff fornefnde men vintnet om forscrefne iorde, som for røres,

somme paa lx aar oc somme paa 1 aar. In cuius rei testimonium sigillum nostrum vna cum sigillis virorum nobilium et discretorum pretactis presentibus est appensum.

Af Seglene er bevaret Nr. 1, Nr. 2, deri et Kors, Nr. 5, hvori synes at være en Armbryst, Nr. 6 en Bjælke, hvorover et halvt Dyr, i nederste Felt maaske et Hjærte. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 423.

81.

29. Juli 1496.

Biskop Ejler Stygge, fordum Biskop i Aarhus, skænker Gudum Kloster sin Panteret i Struergaard.

For alle men giøre wy biscop Eyler wetherlight j thette wort obne breff, ath wy haffue vplathet oc vplather priorisse oc mene conuents søsther i Gwdom closter alle then deel oc rettigheedh, som oss ær vppa komen meth rette till pant aff velbyrdugh man Clawes Jensson aff Synderwangh j then gardh, som kalles Strwergarth, som næffnes j Joen Hiøffwels breffue, som skyller hwert aar fæem ortug korn oc eth pundh smør, skowff wogne oc skowff swyn oc dags gerningh, wnder wij thet til forscrefne Gwdom closter meth swodanne madhe oc vilkor, ath thet pund smør scal wære till ath lade holde wor Frwe messæ j forscrefne closter oc the fæm ørtug korn oc annet, hwat som thet helst ær, ther gangher aff then forscrefne gardh, ath the gode jomfrwer sculle selffue nyde thet till theres klæders behoff oc ey ath prioriesse eller nogher forstander skal giøre thennum nogher forfangh thær vppa j noger madhe, meth swodanne madhe oc vilkor, ath the gode jomfrwer sculle bedæ troligh till Gudh fore oss oc wore arffwinge oc syønge thenne anthiphonam Melchisedech, the oc theris effterkommere hwer søndagh effter messæ gwdeligh oc redeligh till ewigh thiidh. In cuius rei testimonium et euidenciam firmiorem sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum ex Silkeborgh anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo sexto, die beati Olaui regis et martiris gloriosi.

Seglet fattes. Gudum Kloster Nr. 5.

82.

4. Okt. 1497.

Gimsing Kirkes Gaard Marskjærgaard overdrages Niels Klemensen paa Livstid.

Wy Hartuick, met Gwtz nade biskopp i Ribe, giør allæ viterligt met vortt opnæ breff at haffuæ vntt oc tilladet oc met thette vortt opnæ breff vndhe oc tilladhe, at thenne breffuiszere Niels Clementszøn maa oc skal her effther i syn eller i prouest Clausszes liffstiid haffuæ, nyde, brwgæ oc beholde ien aff Gemsingh kirckgorde, kalles Marskier gordh, met allæ thens tillegelssæ, som nw brwges oc tillegger fornæfnde gord, ligeruiss i alle made at nyde oc beholde, som thet breff indholdher oc vduiszer, fornæfnde prouest Claus haffuær vntt oc giffuæt fornæfnde Niels Clementssen paa forscrefnæ gord. Datum anno domini mcdxc septimo, feria quarta proxima post festum sancti Michaelis, nostro sub sigillo.

Seglet fattes. Hjerm Herred Nr. 2.

83.

21. Marts 1498.

Kirsten Mikkelsdatter stadfæster Vejrum Præstebord en Gaard, som hendes Oldefader Ridder Niels Krag gav for en Fredags Messe, og giver selv en Eng i Hjalte for sin og sine Børns Sjælemesse.

Kyrstin Mychels dather Møgh Kiees effthertewer kwndgiør i thette myth opne breff, at ieg hawer onth, soold, giffued oc skøth oc onne, giffue oc skøde tiil prestebord i Wethrum alt thet ængh, som iegh hawer lygnes i Hialthæ, tiil ewyndelig eygdom, med sodan wilkor, at prest effter prest skal bede for myn oc myne børns siele tiil ewig tiid i fornefnde kirky. Item stadfester iegh then siel gaff, som myn allefadher gaff tiil ien fredags messe i Wethrum kirky, som er kornskil aff then gard, Jes Erigsen no i boor, iiij ørte ørte korn tiil ewyg tiid, med sodan wilkor, om fornefnde messe holles oc ther bedis for hans siell her Niels Krags, oc tiil byndher ieg meg oc myne arffuenger at frij oc frælse fornefnde engh tiil ewig tiid tiil forscrefne prest bord. Tiil wyndesbørd

henger ieg myth jndzeyel nedhen thette breff meth myne sønners jndzeyel, som er Michil Krags, Cristiern Krags oc Erich Kiedes. Datum anno domini mcdxc viij die sancti Benedicti abbatis.

Seglene fattes. Ribe Stiftskiste Nr. 424.

84.

28. April 1498.

Afkald til Fru Anne Eriksdatter i Herpinggaard paa Arv efter Forældre og Broder Palle Krabbe.

Alle men, thette breff see eller høre lessis, kwngøre wi Lass Krabbe, Moghens Krabbe, Crestern Krabbe oc Ingherd Krabbes dotter meth thette wort obne breff, at wi haffwer seeth ower jen venlige skifft meth welbyrdighæ qwinne frw Anne Eriksdotter i Herping gord om arff, som oss war till fallen effther fadher oc modher oc brodher Pali Krabbe son oc bade i boo oc boo penninge oc jord gotz oc hwath som thett helst er eller neffnes kan, oc haffwer hwn talet alle wore mynne ther fore effther alle wore nøge for alle then dell, som oss i mellum haffwer wert til thenne dag, oc gøre wi henne oc hennes arffwinge jen frij affkald paa alle ord oc artickell, som forskreffne stor, och ladher wi henne oc hennes arffwinge qwith oc nødløst for alle then dell, som oss wor till fallen till arff effther fadher oc modher oc brodher, som forskreffne standher, som er bode i boo oc bo peninge oc jord gotz oc hwilke dell, som oss i mellum haffwer vært enthet vntaghen i nogher mode til thenne dag, som forskreffne star, oc tacker vi henne oc hennes arffwinge for godh skifft oc jemffninge. Till yddermere wintnesbyrd, stadfestels oc forwaringe tha hengher wi Lass Krabbe, Maghens Krabbe, Crestern Krabbe, Inggherd Krabbes datter wort indzegel nedhen for thette wort obne breff, meth andre gode mendtz indzegel, som wi haffwer ther till bedhendis at besylle meth oss till wintnesbyrd, som er her Jens Cresternsson, prest oc capellan til Fieltringe oc Transs, Erik Palsson wepner oc Jens Nielson. Datum anno domini mcdxc octauo, ipso die Vitalis martiris.

Af Seglene er kun det 5. bevaret. Plesners Afskrift i Langebeks Diplomatarium.

85.

1498.

Lundenæs Slots Jordebog.

Anno domini mcdxcviij.

Thettæ ær then renttæ i Hamrumherret, som liggher tiil Lundeness.

Primo Sinding soghen.

Romeeg, som Erick Cristiernsen paa boer, skyller 4 ørte rwg, eth skoffswin.

Aulom soghen.

Item Per Seuerensen i Skirk $^1/_2$ tønne smør, thet skyller oc 6 grot tiil ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffwogen.

Item Stoffuebeck Nis Seuerensen $^1/_2$ tønne smør oc 4 ß tiil ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogen.

Item thoo gardæ som kalles Twed $^1/_2$ tønne smør.

Item Swend i Løffringh en halff øræ byg, $^1/_2$ øre rwg oc 6 grot tiil ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffwoghen.

Item Per Tygessen i Hallingbeck $^1/_2$ tønne smør, 6 grot tiil ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvoghen.

Øret soghen.

Item Brendegars eyæ $^1/_2$ øræ korn, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn oc 2 grot tiil ledingh, then gard ær ødæ.

Swndz sogen.

Item Graers i Hollenholt $^1/_2$ tønne honnigh, 6 grot ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item kronæ gotz i Swndz, som Swen Sommer paaboer, en ørte rwg, en ørte byg.

Item Anders Nielsen i Swndz en fierdell tønne smør.

Item Nis Lassen i Swndz en ørte rwg.

Tøringh soghen.

Item Jess Perssen i Aarnhofft $^1/_2$ øræ rwg, $^1/_2$ øræ byg, 3 ß ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Jess Perssen i Sywibek en ørte rwg, en ørte byg, 3 ß ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Poel Cristhensen i Tøring en ørte rwg, en ørte byg, 3 ß leding, et skofswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Brogord Lass Jenssen $^1/_2$ øræ rwg, $^1/_2$ øræ byg, 3 ß ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffwogn.

Item Nis Cristhensen i Tøringh en ørte rwg, en ørte byg, 3 ß ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Nis Matsen i Trølwnd en halff øræ rwg, en ørte byg, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn, 3 ß ledingh.

Snebiære soghen.

Item Troels i Haffuenstrop en øræ rwgh, 6 grot ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Las Nielsen i Tanderop $^1/_2$ tønne smør, en march till leding.

Item Nis Køffman j Nestholt en ørte rwg, en ørte byg, $5^1/_2$ ß oc en pennig till leding, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Jess Lassen i Ørskoff en halff øræ rwg, $^1/_2$ øræ byg, 6 grot till leding oc 6 penningh, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Yuer Marthensen ibidem en ørte rwg, $^1/_2$ ørte byg, 3 ß ledingh, et skoffswin oc $^1/_2$ skoffvoghen.

Item Thames Nielsen ibidem en ørte rwg, en ørte byg, 3 ß leding, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Jep Hwid i Amtrop eth pund smør, 8 grot till ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item 3 øde bygdestet, et heder Gærsomgard, Stodeben oc thet trydiæ i Toffstrop, the skylle thre ørte korn.

Item eth øde cronægotz i Lerwad 2 ørte haffræ.

Hørningh soghen.

Item Mettæ Matzkonæ i Hørningby en ørte rwg, en ørte byg, 3 ß leding, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Jess Lausen ibidem (det samme).

Item Eski Matsen i Brengard en ørte byg, $^1/_2$ ørte rwg, 3 ß ledingh, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item goer ther 3 ß till ledingh aff thet ødæ gotz i Hørningh soghen, Eski vdgiffuer.

Gellerop soghen.

Item Michel Nielsen i Birk en ørte rwg, en ørte byg, 8 grot ledingh, et skoffswin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Nis Michelsen i Hamrum en ørte rwg, en ørte byg, 3 ß ledingh, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Matis Twsen ibidem en ørte rvg, en ørte byg, 3 ß leding, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Michel Giordsen i Farstrop (det samme).

Item Jess Poelsen i Gamel Gælerop (det samme).

Item Tøger Cristhensen ibidem (det samme).

Item Cristiern Tygsen i Biørstrop $^1/_2$ tyne smør.

Item Maye Laskonæ i Hamrum $^1/_2$ ørte byg, en ørte rvg.

Item Jep Michelsen i Lund en ørte rvg, en ørte byg.

Rind soghen.

Item Michel Kaa $^1/_2$ øræ rvg, 3 ß leding, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Jess Perssen i Swenælund en ørte rvg, en ørte byg, 6 grot leding, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item Per Beeg i Vester Hygiil 3 ørte korn, 3 ß leding.

Item 3 ß leding aff et ødæ bygdæstet i Hygill oc eth hedher Holtom.

Item Matis Nielsen hoos Sebysøø en ørte rog, en halff ørte byg, 3 ß leding, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Arnborig soghen.

Item Karen Jebsdotter i Gamel Arnborigh 1 fierdel tønne smør, 6 grot ledingh, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Item en gard kronegotz i Høllingh en ørte rvg, en ørte byg.

Fillingh soghen.

Item kronæ gotz i Filling, Cristhen Jonsen i boer, en ørte rvg, en ørte byg.

Item Søren Poelsen i Drongstrop kronægotz $^1/_2$ tønne smør.

Vilbiærig soghen.

Item Matis Kelsen i Burregard $^1/_2$ øræ rvg, $^1/_2$ øræ byg, 5 grot ledingh, et skoffsvin, $^1/_2$ skoffvogn.

Ikast soghen.

Item Graers Jensen i Hesselbierig en ørte rwg, en ørte byg.

Skaryel soghen (intet Gods nævnes).

Thette ær then vissæ reentæ i Bøllingherret, som liggher tiil Lundeness anno eiusdem.

Primo Staffningh soghen.

Crestiern Morthensen i Langker 2 ørte byg, skofswin.

Item Pedher Øffuelsen ibidem (det samme).

Item Nis Jebsen i Pilægord (det samme).

Item Mats Lassen i Staffning (det samme).

Item Jess Eylersen ibidem $^1/_2$ øræ byg, skoffswin, skoffvogn, 2 ß leding oc settægerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Anders Smet ibidem 2 ørte byg, skoffsvin, 2 ß leding oc settægerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Per Keelsen ibidem $^1/_2$ øræ byg, skoffswin, 2 ß ledingh oc sættægerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Jep Tyrissen ibidem 8 ørte byg aff Hee oc af Hylletz hustet ødæ gotz, skoffswin, 6 ß ledingh oc sætgerd, 6 skip haffre kongstet.

Item Jess Oluffsen ibidem $^1/_2$ pund smør beye, skoffsvin oc skoffvogn, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, for, lam, hønss, gaass, 4 skip byg tiil indæ, 3 lass hyø, 3 tønner kowl, 3 lass lywng, 5 lass tørff, en fierdel skip gryn, 7 hwilling, 1 hvid homelpennigh, et tallas tag.

Item Cristhen Vogensen 3 ørte byg aff Staffninggards eye.

Item Eski Perssen i Boxø 3 ørte byg, skoffsvin, skoffvogn, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffuer kongstet.

Item Jess Nielsen ibidem 3 ørte byg, skoffsvin, skoffvogn, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Vglomss eyæ 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, bondhen $2^1/_2$ ørte korn.

Item af Hedægards hustet oc Hylletz hustet 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, bwndhen $2^1/_2$ ørte korn.

Item aff Vodækerds eyæ, Jess Cristhensen i wære haffuer, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item ødæ gotz, som kalless Sinderbygard, som Matis Lassen i være haffuer, 3 ørte byg, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Nis Michelsen i Øster Halby 6 ørte byg, skoffswin, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Cristiern Tørisen i Halby $^1/_2$ tønne smør, skoffsvin, skoffvogn, 3 ß leding oc setgerd, 3 skip haffre kongstet.

Item Æsbern Pasche 5 ørte byg, skoffsvin, skoffvogn, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffræ kongstet oc 1 ß leding oc setgerd aff eth ødæ hustet ther hoos oc 1 skip haffre kongstet. /

Item aff Lamskindz eyæ 3 ß leding oc setgerd, 3 skip haffre kongstet, 2 ørte korn bwndhen.

Item Cristiern Skram $2^1/_2$ ørte byg, skoffswin, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Jep Jebsen 2 ørte byg, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffræ kongstet.

Item Claus Jebsen 3 march pennigh, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Nis Jensen i Melby 3 ørte byg, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffuer kongstet.

Item Cristhen Perssen ibidem 4 ørte byg, 1 pund oc 6 march smør, skoffswin, 3 ß leding oc setgerd, 3 skip haffre kongstet.

Item Michel Vilsen ibidem 4 ørte byg, skoffswin, skoffvogn, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Nis Lassen ibidem $^1/_2$ tønne smør, skoffswin, skoffvogn, 4 ß ledingh oc setgerd, 4 skip haffre kongstet af then gard, han i boer, oc Offsens hustet.

Item Knut Turisen i Vester Halby 5 ørte byg, skoffswin, skovogn(!), 2 ß leding oc settgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Jess Cristhensen ibidem 6 ørte byg, skoffswin, skoffvogn, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet oc $^1/_2$ ørte korn aff Fallzjord i Vesther Halby.

Item aff Brendegards eyæ 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, Cristhen Reckhals haffuer i wære.

Detbiære soghen.

Primo Anders Esbernsen i Wgelbiærigh en ørte rug oc en skip rug qwerstet.

Item Maye Anderskonæ 2 ørte rug, skoffsvin, skoffvogn, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Jep Cristhensen i Sanagher $^1/_2$ tønne smør, skoffsvin, skoffvogn, 3 skip rug qwerstet.

Item Symon Smed ibidem $^1/_2$ tønne smør, skoffswin, skoffvogn, 10 skip rug qwerstet aff sin gard oc 3 skip aff Vestheragher.

Item Cristhen i Alkersiig $^1/_2$ tønne smør, skoffsvin, skoffvogn, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet oc 2 ß leding, 2 skip hafre aff Meglom ødæ gotz.

Item Jess Michelsen i Leding 1 ørte byg, 1 ørte rugh, skoffsvin, skoffvogn, 4 ß leding och setgerd, 4 skip haffuer kongstet.

Item Nis Jebsen ibidem 8 skip rwg[1]), foer, lam, høns, gaas, 6 march smør oc eth pund till beye, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet, skoffsvin, skoffvogn, 3 lass høø, 5 lass tørff, 3 lass lywng, et tallass tag, 3 tønner kooll, jorgernig oc skyrdage.

Item Wllff i Lydager 2 ørte korn.

Item Per Cristhensen i Detbiærig 4 ørte rug, skoffsvin, 3 skip rug querstet.

Leem soghen.

Primo Maye Jenses en ørte byg, en ørte rugh.

Item Las Grauersen i Lembek 3 skip rug querstet.

Item Morthen i Leem 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Cristhen Andersen ibidem 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Seueren Temmerman 15 skip rug, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Per Jensen i Thryæ 2 ørte byg, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre.

Item Per Abiærig 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre.

Ølstrop soghen.

Primo Nis Jensen i Hamelswangh $^1/_2$ tønne smør, 8 ß leding oc setgerd, 8 skip kongstet haffre, skoffswin, skogvogn.

Item Matis Bertelsen $1^1/_2$ pund smør beyæ, 10 skip rug, skoffswin, skoffvogn, foer, lam, høns, gaass, 3 lass høø, 3 lass lywng, 5 lass tørff, et tallass tag, jordgernig oc skyrdagæ, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Per Lassen i Brostrop en ørte rug, $1^1/_2$ pund smør, skoffsvin, skoffvogn, for, lam, høns, gass, 3 lass høø, 3 lass lywng, 5 lass tørff, et tallass tag, 4 dages skyrd, en dag jordgernig, 3 tønner kwll, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Grawers Dall 1 ørte rug aff Jwels eyæ, 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

---

[1]) 4 pund smør er overstreget.

Herningh soghen.

Primo Oluff Cristhensen i Kongsholm 1/2 tønne smør, 4 ß leding oc seetgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Cristhen Nielsen 2 ørte rvg, 2 ørte byg, skoffswin, 2 ß leding oc seetgerd, 2 skip hafre kongstet.

Item Cristhen Perssen (det samme, men kun 1 ørte Byg).

Item Per Jensen i Langtind 1 1/2 ørte rug, 1 1/2 ørte byg, skoffswin.

Item Jess Perssen i Skorop 2 ørte rug, 2 ørte byg, skoffswin.

Item Jess Torkelsen i Finderop 1 1/2 ørte rug, 1 1/2 ørte byg, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Jess Jensen i Skorop 1 pund smør, 8 skip rvg, foer, lam, høns, gass, skoffsvin, skoffvogn, 5 lass tøruff, 3 lass høø, 3 lass lywng, 3 tønner kwl, 1 tallass tag, jordgernig, skyrdagæ, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffræ kongstet.

Item Lass Cristhensen ibidem 2 ørte byg oc rug, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet oc 1 ß leding oc seetgerd oc 1 skip haffre kongstet aff ødæ gotz, ther tiil liggher.

Item Matis Christhensen i Orop 2 ørte korn, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Sedingh soghen.

Primo Jess Jwell i Sedingh 1 1/2 pund smør oc en ørte rvg beyæ, skoffswin, skoffvogn, foer, lam, høns, gass, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, 5 lass tørff, 3 høø lass, 3 lass lywng, 3 tønner kwl, 1 tallass tag.

Item Per Tæmerman 1 pund smør, 7 skip rug byæ (ɔ: beyæ), skoffswin, skoffvogn, foer, lam, høns, gass, 4 ß ledingh oc seetgerd, 4 skip haffre kongstet, 5 lass tørff, 3 lass lywng, 3 lass høø, 3 tønner koll, 1 tallass tag.

Item Ingæ i Slongstrop 1 tønne smør.

Item Sebast i Stensiig 1 1/2 ørte rug, 1 1/2 ørte byg.

Bøling soghen.

Primo Knut Jensen 2 ørte byg, 3 ørte rug, skoffsvin, skoffvogn, 4 grot leding oc setgerd, 4 skip haffræ kongstet.

Item Thames Olssen 1 1/2 ørte byg, 1 1/2 ørte rug,

skoffswin, skoffwogn, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Jess Michelsen 1 ørte rug aff Skarnborig.

Item Jes Perssen $1^1/_2$ ørte rug, $1^1/_2$ ørte byg, skoffsvin, skoffvogn oc 2 ß leding oc setgerd aff thet ødæ gotz i Bøling, Oluff i Kongsholm i være haffuer, oc 2 skip haffre kongstet.

Breningh soghen.

Primo Lass Cristhen[sen] $^1/_2$ øræ korn, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffuer kongstet.

Item Per Lassen i Langergard 2 ørte rug, skoffsvin, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffuer kongstet.

Item Grawers Bentssen 2 ß leding oc setgerd aff Albek ødæ gotz, 2 skip haffre kongstet oc 2 ß ledingh oc setgerd, 2 skip haffuer kongstet aff ødæ gotz i Sinderop.

Fasther soghen.

Primo Bent i Klocmossæ 1 ørte rug beyæ, $1^1/_2$ pund smør, skoffsvin oc skoffvogn, for, lam, høns, gass, 8 ß leding oc setgerd, 8 skip haffre kongstet, 3 lass høø, 3 lass lyng, 5 lass tørff, et tallass tag, 3 tønner koll.

Item Cristhen Jensen ibidem 6 skip rug beyæ oc 1 pund smør, skoffsvin, skoffvogn, for, lam, høns, gass, høø, tørff, lyng, kool, tag ut prius, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffræ kongstet.

Item Per Poelsen i Astrop 7 skip rug, 1 pund smør beyæ, skoffsvin, skoffvogn, for, lam, høns, gass, høø, tørf, lyng, tag, kol ut prius, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffuer, kongstet.

Item Nis Thamessen i Tordz hustet 2 ørte rug, skoffswin.

Vordego soghen.

Primo Nis Cristhensen i Vorgoo $1^1/_2$ pund smør beyæ, 8 skip rug, for, lam, høns, gass, skoffswin, skoffvogn, høø, lyng, tørff, tag, kool, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Jess Matsen i Berdæ $1^1/_2$ ørte rug, $1^1/_2$ ørte byg, skoffswin, skoffvogn, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Mettæ Michelsdotter i Vorgo 5 skip rug oc 18 march smør beyæ, skoffswin, skoffvogn, for, lam, høns, gass, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, høø, lyng, tørff, kol, tag.

Item Anne Cristhens i Herberbek 1 ørte rug, $1^1/_2$ pund smør (for øvrigt ligesom forrige).

Item Mette Morthens ibidem 2 ørte korn (ellers ligesom forrige, med Undt. af at der ikke nævnes høø, lyng, tørff, kol, tag).

Item Jep Cristhensen i Berdæ 1 ørte rug, 1 pund smør beyæ, skoffswin, osv., ligesom Mettæ Michelsdotter.

Item Lass Cristhensen i Trøstrop 1 ørte rug, 1 ørte byg, skoffswin.

Item Oluff Poelsen 2 ørte rug.

Item Maye Cristhens i Berdæ en ørte rug.

Item Michel Eysen 4 ørte rug, skoffsvin.

Item Æski Clemensen 3 ørte rug, skoffsvin.

Item Anders Hwid i Abiltorp $1^1/_2$ ørte rug, $1^1/_2$ ørte byg, skoffsvin, 1 pund smør, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Wym soghen.

Primo Maye Niskonæ i Egeriiss 2 ørte rug, 1 ørte byg, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Poel Andersen i Vim 1 ørte rug, 4 pund smørskyl, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Nis Persen 1 ørte rug, 1 ørte byg, skoffsvin.

Item Maye Knutz i Skyrbek $^1/_2$ tønne smør, skoffswin, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Per Nielsen i Vim skoffswin, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet, lyng, høø.

Item af Vesther Skyrbek, kirken haffuer, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Borris soghen.

Primo Grawers i Aagard $^1/_2$ tønne smør, skoffswin.

Item Per i Krogh 2 ørte rug, 1 ørte byg, skoffswin.

Item Lass Nielsen i Mosegard 2 ørte rug, 3 ørte byg, skoffswin.

Item Seueren Perssen i Tarp 1 ørte rug, 1 ørte byg, skoffswin.

Item Michel Matsen i Grønhee 2 ørte rug, 2 ørte byg, skoffswin.

Item Jon i Skoffbeck 1 ørte rug, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Nis Jensen i Kodebøll 1 tønne smør, skoffswin.

Item Oluff i Sønderskoff 1 tønne smør, skoffswin.

Item Gødy Jwel i Borris 3 ørte rug, skoffswin.

Item Jess Nielsen i Hiwptarp 1 ørte rug, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre.

Item Jess Nielsen i Fylsingh 1 ørte rug, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Æski i Gialbek 2 ørte rug, 2 ørte byg, skoffswin.

Item Nis Olufsen i Dalager (det samme).

Item Las Yuersen i Kadbøl (det samme).

Skernæ soghen.

Primo May Cristhens i Albek en ørte rug, $1^1/_2$ pund smør beyæ, skoffsvin, skoffvogn, for, lam, høns, gass, høø, tørff, lyng, tag, koll, 5 ß leding oc setgerd, 5 skip haffræ kongstet.

Item Clemen Lassen i Ænsiig 7 skip rug, 1 pund smør beyæ osv. som forrige.

Item Seueren i Smedigard (ligesom May Cristhens).

Item Michel Jensen 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet aff Mosegardz eyæ ødæ gotz.

Item Matis Andersen i Kragesiig 4 ørte byg, skoffswin, skoffvogn, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Knut Jensen i Daal 4 ørte korn, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Nis Jensen i Wraa 1 ørte korn.

Item Matis Raasens gard 2 ørte rug, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Anders Nielsen i Marderop (det samme).

Item Nis Skorop 3 ørte rug, skoffsvin, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Kirsthen Poels i Aanum 3 ørte korn, skoffswin.

Item Cristhen Baggy ibidem 2 ørte rug.

Item Nis Knutsen 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet aff Capells eyæ.

Item Jess Cristhensen i Ængsiig 1 ørte rug, 1 ørte byg, skoffswin.

Item aff Frendsens eyæ 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet, Jess Cristhensen i Halby, ødæ gotz.

Item Poel Eysen $2^1/_2$ ørte korn, skoffswin, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet.

Item Graers Andersen 1 ørte byg, en ørte rug.

Item Mettæ Knutz 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre aff Brendgardz eyæ, 2 ørte bonden.

Item 6 ß leding oc setgerd, 6 skip haffre kongstet aff kirken.

Item Nis Matssen 3 ørte korn, skoffsvin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Thames Jensen 2 ørte rug, 2 ørte byg, skoffswin, 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet aff Foffuelvigh.

Item Per Nielsen i Vroo 2 ß leding oc setgerd, 2 skip haffre kongstet.

Item Per Nielsen i Marderop 2 ørte rug, skoffswin, 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre.

Item Skittis hustet 4 ß leding oc setgerd, 4 skip haffre kongstet, Thames Perssen iboer.

Overstreget er:

Item Brøgordz eyæ, 2 skip haffuer kongstet.

Item Tamess Jensen 2 skip haffuer kongstet.

Item Per Michelsen aff Mossegordz eyæ 2 skip kongstet.

Renthe aff korn, som ligher til Lwndeness soma 7 lester byg 3 ortigh, 2 skepe mynde, soma roff $6^1/_2$ lest, 2 pund en skepe.

Gydinge herret 4 tønner smør, 100 jerne klodder, kloden 8 ß, 5 marck leding, 16 ℔ gesterij, 8 tønner haffre.

Hierum herret 4 tønner smør, 7 ørth korn, 23 skoffwe swin, 6 marck leding, 20 marck gestery.

Orig. paa Papir i Rigsarkivet. Paa Bagsiden flere Penneprøver.

86.

4. Juli 1499.

Christiern Sten i Vederlanggaard og Jes Jensen i Skovgaard forpligte sig til at betale 100 Mark for Klemen Tygesen, der var dømt fredløs.

Wedherhender wij oss Cristiern Steen i Wetlemgord oc Jes Jenssen i Skowgord wepnere met thette wort opnæ breff eller woræ arffuingæ at haffue loffuet oc sagd Niels Clementssen pa wor kiære nadige herris wegnæ konge Hansz etc. hwndrit marc danskæ penningæ, for thet fritlossmaall Clement Tygessen owergeck i Lembwigh, oc beplicthe wij oss fornefnde Cristiern Steen oc Jes Jenssen eller wore arffuingæ at giffuæ oc betalæ fornefnde Niels Clementssen pa wor kiære nadege herris wegnæ, wor kiære nadege herre selff, hans nades arffuingæ eller hwem, som thet befalendes wordher, wp at bære fornefnde hwndrit marc penningæ osv. Til Vidnesbyrd: her abbet Cristiern i Twitz closter, Nis Thomessen oc Jes Powelssen, borgemestere i Holstebro, oc Cristiern Matissen ibidem. Datum anno domini mcdxc nono, torsdagen nest effther wor Frwe dagh visitationis.

Seglene fattes. Nørre Jylland Nr. 211.

87.

12. Maj 1500.

Kgl. Stadfæstelse paa et Sandemandstov mellem Hesselbjerg By og Hesselbjerg Gaard, Nørre Kisum og Frisdal.

Wii Hans meth Gwdz nade osv. giøre witterligth, at for oss wor skicket oss elskelige her Oluff Persens bud aff Estwad ridders obne breff aff Gedyngeherrets tingh, ludendes, at sandemen i same herret haffue sworet reth markeskiell mellom Hesselberry bymarck och Hesselberry gardz marck, at then gammell skelsten hoss then haffue . . . . oc øster nedher i aa till andet markeskiell mod tager oc vester at then reen, som the haffue sat skeelsten, til then sigfall, som the haffue sat steen, hoss then twerdige oc til then dige, som then tornbusk star wti, synden vet Kringeltofft, som skelsten er sath. Frambdeles saa thet dige langs at saa langt vester til marke-

skiel mod tagher. Item at the swore reth markeskiell mellom Nør Kysom march, Frysdals march oc mellom Hesselberry gardz march i metsiges oc Hollegardz dam, som sten er sath, oc østher sigfalles neder i aa, til markeskiell mod tagher oc vester at then reen, som reth folges neder til then haffwe dige, som steen er sath, oc saa nør at thet dige saa langth til markeskiel mod tagher etc., som thet breff ther .... wduiser, hwilket breff wii nw stadfeste osv. Datum Aarus feria 3a proxima post dominicam jubilate anno domini md nostro ad causas sub sigillo, teste Georgio Marswin iusticiario nostro dilecto.

Seglet fattes. Ginding Herred Nr. 43. Et Herredstingsvidne af Aar 1500 om samme Sag findes i Afskrift blandt Klevenfeldts Samlinger til Fam. Gyldenstjernes Historie.

88.

28. Juni 1501.

Biskop Iver Munk giver Domkapitlet Kvittering for Betalingen for den Gaard, han havde ladet bygge paa Thorsted Mark.

Wy Iwer Mwnck meth Gwtz nadhe biscop i Riibe, gøre wiitherligth for alle och bekendes meth thette worth opne breff at haffue nw fangen och anammeth aff hederligh oc wor elskeligh capittell i Riibe fwlth wederlegh effther wor nøghe fore then gordh, wij nylegen lodh bygge i Torstedh marck, swo ath wij aldeles ladhe oss nøghe. In cuius recognitionis testimonium et euidentiam firmiorem secretum nostrum presentibus inferius duximus subimpendendum. Datum in curia nostra episcopali Ripensi anno domini millesimo quingentesimo primo, vigilia beatorum Petri et Pauli appostolorum.

Seglet fattes. Ribe Stiftskiste Nr. 440.

89.

4. Marts 1504.

Kgl. Stadfæstelse paa Malte Juls Lavhævd paa Holmgaard med tilliggende Bøndergods. Jfr. Gl. jydske Tingsvidner S. 5—11.

Wii Hanss met Gudz nade osv. Giøre vitherligt, at for osz vor skicket osz elskelige Malti Juls bud i Holmgard meth eth vorth tredie dombreff ludendis pa Holm-

gard i Myøborgh sogn, som han haffuer induort met lagheffd met alle sinæ rette tilligelse, garde oc gardsteder, øde oc bigd, met Holmgardz mølle oc en øde møllestet owen forre met dam oc damsbund till mølle oc møllestet, flod oc flodsted, owen oc neden, thette forskrefne gotz fire vegne till marckeskell. Item haffuer han induort en gard, Per Lassen ibor østen Nordenbergh oc en gard, som Cristern Persen ibor østen Bosens, met alle theris rette tilligelse østen fraa Nordenbergh oc østen fra Nordenbergs kirkewey, husted oc gardsted, ager oc engh, øster oc sønder oc till adelhede tager wed.

Item haffuer han induorth en gard, Nis Andersen ibor, sønden oc westhen Hølkedall lige god i husted oc gardsted, ager oc engh, fortaa oc fælith, i vdmarch oc indmarch ved Hølkedall. Item Løckelundtofft. Item sønders i Terip met alle sinæ rette tilligelse, ager, engh, fortaa, fælith, vdmarch oc indmarch, som nw tilligger oc ligget haffuer i gamell tiid.

Item haffuer han induorth then gord, som Symen Smed ibor imellom preste gard oc Sønderstrop oc Sønderstrop met alle sinæ rette tilligelse, ager, engh, fortaa och fælith i vdmarch oc indmarch, inthet vndentaget i nogher mode, och then tofft vesten oc sønden wed then gard, Symen Smed ibor, som om er dyget sønden, westhen oc nordhen. Item en gord, som Jes Gyriall ibor i Torp, som ligger sønderst oc østerst i byen, met alle sinæ rette tilligelse, ager, engh i vdmarch oc indmarch, inthet vndertagit i noger mode. Item aabigge tofft norden fra gorden oc vesten Kiempehøff saa langt vester, som ager vender sønder oc nør pa then tofft, oc østen oc norden ved forskrefne høff till adelhede vender nør, till Bratzens enmerckis iord vedtager. Item then gard, Per Vinther ibor mellom Torp oc Kolsbech met alle sinæ rette tilligelse i vdmarch oc indmarch inthet vndentagit oc hennes aabiggis tofft vesten fra gorden till twerager wender oc saa nør saa langt, som then agertofft ganger neder till engh oc saa øster oc nør till Tyrehøff. Item haffuer han induort en gardt i Lille Stowdall norden Stowdallbech, som Michell Knudsen ibor, met alle sinæ rette tilligelse, ager, engh oc engh i Lille

Stowdall op meth becken indtill . . . . . .
østen op met Drydi till Flønder øræ vedle oc fortaa oc felit at haffue i vdmarch, som hwn haffuer i indmarch. Item Drydi mellom bech met alle sinæ tilligelse, agher, engh oc engh fra Flønder øræ vedell, norden oc vesthen wet Drydi aa neder meth Drydi aa oc till Lille bech nesth owen fore Drydi wad oc engh sønden oc østen ved Lille bech nør op meth bech saa langt, som becken ganger, oc saa mit mose op till wey kommer fra Flønder øre vedell oc fortaa oc fælit at haffue i vdmarch, som hwn haffuer i indmarch. Item en dam i lille Stowdall oc en annen dam neden for i Drydi met dam oc damsbund, flod oc flodsted owen oc neden. Item haffuer han induort segh i fortaa til Søndersterip oc till thet gotz ved Bossens met andre selffeyere i Myøborgh. Item haffuer han induort Tanggard i Bwrre sogen met hennes aabiggis tofft vesthen gorden oc Rotz gordsteth mellom Dalgard oc then gord Annenved, Per Sommer ibor, met aabiggis tofft vesthen gardstet oc wester Hedbolgordstet oc østher Hedbollgordstet, met theris aabiggis toffter sønden fornefnde gardsteder. Item 10 agre pa Vester Bwre march norden Hwidsand oc fuld feligh oc gryff fra Lundgaff oc till Suderdall oc felligh i Lund vesthen Burre gard oc felligh oc gryff i øster Bwrre march till fornefnde gord oc gardsteder. Item felligh østen op fra Bwrre bech norden op meth Gwden till noger enmercke vedtager till fornefnde gord oc gardsteder, effthertiii som thette vort dombreff ther om ythermere vduiser oc inneholder, och ther emod erre enge breffue tagne aff oss, som Malti Jull hindre kunnæ i saghen. Thii tildøme wii nw fierde sinnæ forskrefne Malti Jull oc hanss arffuinge alle fornefnde garde oc gotz met alle theris rette tilligelss, agre, enge, toffte oc enmercke i alle mode, som wort stadfestelse breff inneholler, han ther pa haffuer, at haffue, nyde, bruge oc beholle, wndentagen then jord oc eyedom, som priorissa i Gudum closter haffuer taget genbreff pa. Forbydendis alle osv.

Datum die beati Lucii pape anno domini md quarto, nostro ad causas sub sigillo, teste Georgio Marswin.

Seglene fattes. Samlingen Holmgaard.

90.

15. Juni 1504.

Niels Klemensens Tilstaaelse for at have faaet Savstrup Gaard og Mølle i Pant af Stubber Kloster.

Jegh Niels Clementssen till Blessberrigh giør allæ vitherligt met thette myt opnæ breff, at haffuæ Sawstrop gordh oc møllæ i pantt for firæsintyffuæ rinske gyldhen aff Stwbøør closther wløst i myn tiidh, oc sidhen skall løssningh pa forscrefnæ gord oc møllæ kyndes tre tingh for sancti Johannis dag mytsomer till Hierm herretz tingh oc løses paa sancti Michels dag ther nest komer, oc nar forscrefne gwld er betaldh oc wtkomen effther closthers panttebreffs ludelssæ, tha skall forscrefnæ gordh oc møllæ komæ frii och qwitt till closter igen meth syn bygningh, som the tha forfwndhen ere. Till windesbyrt hengher ieg myt intzegell nedhen for thette breff oc haffuer ieg bedeth werdige fadher met Gwd biskop Iwer Mwnck i Ribe oc Mogens Mwnck till Wolstrop beseglæ meth megh till vindesbyrt. Datum anno domini md quarto, sanctorum Viti et Modesti dag martirum.

Seglene fattes. Hjerm Herred Nr. 3.

91.

1. April 1505.

Ulf Kalf pantsætter Gudum Kloster Rattrup Gaard.

Jech Wlff Kalff aff waben giører widherligth meth thette mith obne breff, ath iek hafwer nw annammeth tyfwæ marck danske penningh aff hedherligh oc welbyrdige iomfru systher Elnæ Hiøfuelsdatther priorisse j Gwdom klosther opaa closthers wegne och forhyfwe then soom peningh som thet før meeræ hafwet breff wdh wijser, som lydher opaa the trystywe marck, for hwilke penningh iek hafwer til panth sath oc nw til panth setther til Gwdom closther een myn gaardh liggendes j Skodbiergh herreth j Fabergh soghen, som kalles Raptorp, som Andhers Grijss nw j boor, oc skyldher hwerth aar iij tynner bygh oc ij pund smør, dags gierningh, hønss, gaass oc lam oc skow swijn, naar oldhen er. Thenne forscrefne gaardh meth alle syn til liggelse, ødhe oc

bygghet, agher oc engh, woth oc tyrth, jnthet wndtaghen, som nw til liggher oc til hafwer ligghet, tilbyndher iek mek oc myn sandh arfuingh ath frij oc frelse fornæfnde Gwdom klosther for eeth frij oc brwgeligh panth for hwer mands tiltale, som paa kandh tale til retthe, oc naar fornefnde gardh skal j geen løses aff mek heller myn arfuingh, tha skal ath waress tre tingh for sancte Johannis dagh oc løses ath sancte Michelss dagh oc skyldh skal fyllige hofwet gieldh. Til ydhermeere stadhfestelse oc forwaringh tha henger iek mith jnzegel nedhen for thette breff meth andre danne mendz, som iek hafwer bedhet beseyle meth mek, som er Paly Jwuel oc Nielss Spendh webner, her Cresthen Ienssen oc her Hanss Willomssen, presther j Gwdom closther. Gifwet oc skrefwet j Gwdom closter aar effther Gwdz byrdh md v then tijsdagh nesth effther quasi modo geniti.

Seglene fattes. Gudum Kloster Nr. 6.

92.

16. Marts 1506.

Ved et Forlig i Fabjerg Kirke for Biskop og Bygdemænd tildømmes Tvis Kloster Isen, Isen Skov og Urnehave og andet Gods i Ikast og Avlum Sogne og Hr. Predbjørn Podebusk hele Munkehave, der bruges til Skjærumgaard.

Wy Iwer Mwnck, meth Gwtz nadhe biscop i Ribe, Jenss Koess, Mowenss Mwnck, Pedher Skram, Mowenss Jwel, Niels Spendh och Kresten Grøen gør wittherligh meth thette wor obne breff, ath wy haffwe ladhet steffne i retthe for oss j Faborigh kyrky then mandag nesth effther sancti Gregorii dag aar effther Gwtz byerd mdvj verdighe fadher abbeth Nielss abbeth i Twyss klossther, paa then enæ, och welbwrdwg och strenghe riddher her Predbeyrn Poedbwsk paa then andhen sydhe, om tretthe, som thennum mellom woer om Ysen och Ysenskoff och Wrnæhaffwe och anneth goess i Ykasth soghen. Tha fram lawdhe fornæfnde her Predbeyrn nogher wore kæresthe nadwghe herre koninghe Hansses breffwe, i hwilke Hanss Nadhe haffdhe yndsath fornæfnde trette om fornæfnde gotz for byskop och bygdhemen formedelss en lagheffdh, abbeth Kressthen i fornæfnde Twes klos-

ster, hwess syel Gwd nadhe, haffdhe giørd paa same gotz, och baad fornæfnde her Predbeyrn oss hielpe seg til retthe meth fornæfnde laghеffdh effther hanss brewess och bewysenings lydhelss, som han ther framlawdhe i retthe for oss. Tha thaledhe wy mellom fornæfnde werdwghe fadher abbeth Nielss och fornæfnde streng riddher her Predberin til en myndheligh endhe om same tretthe, saa fornæfnde abbeth och hanss effthеrkomer j Twyss skwldhe nydhe och beholdhe til fornæfnde Twyss klossther Ysen och Ysenskoff och Wrnehaffwe meth thet anneth gotz, Twyss klosther i wære haffwer i Ykasth och Awlom sogne, til ewyndelig eydom, som her Predbeyrn paa taledhe, och fornæfnde her Predbeyrn skwllæ haffwe yghen alle Mwnkhaffwe bodhe then halloffdeel, som han nw haffwer, och then andhen halloffdyel, som thy brwghe til Skyrmæ, til ewindeligh eydom, och om abbedhen paa clostherenss wegnæ haffwer nogher til tale til then laxgardh eller nogher yordh, som lygher til hanss ladegardh til Wosæborig, skal och aldryg taless paa, och skal fornæfnde her abbet och hanss effthеrkomere holdhe en ewigh messe och en begengelss hwer aar til ewyg tydh i theres closther for fornæfnde her Predbyern och frw Webick och theress børn och foreldherss sele. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Datum et actum die, anno et loco quibus supra.

Seglene fattes. Hammerum Herred Nr. 2.

93.

10. Feb. 1510.

Skøde paa Lindtorpgaard og en Gaard i Birkild til Niels Clemensen.

Jegh Kyrstine Steenfeldz datther, Eylerth Jwels effthеrleffwerske i Kocholm, giør alle vitthеrligt meth thette mytt opne breff, at jegh meth myn frij jaa och godhe vilye haffuer soldh, skøtth och affhendh och meth thette mytt opne breff nw gensthen selyer, skøther och affhender fra megh och myne arffwinge och till Niels Clementsszøn landzdommer i Nørreiwtlandh och hans arffwinge till ewinnelige eyæ thette effthеrskreffne mytt godz, som er alle Lyndtorp, ødhe och bygdh, och jen gardh i Bierkyndh, som nw vti boor, meth alle for-

næfnde godzes tilleggelsse, ager och engh, hiedhe och mose, indhen marck och vthen marck, ehwadh thet helsth er eller neffnes kan, som nw och aff langh tydh haffuer tilleyget fornæfnde gardhe och godz, inthet ther aff vndthaget i nogre madhe, hwilke gardhe och godz, som myn kiere modher hustrwe Benedicth skøthe och vplodh myn kiere husbwnde fornæfnde Eylerth Jwell och jegh fick aff myn kiere modher fornæfnde hustrwe Benedicth paa fornæfnde godz. Item kiendes iegh megh fornæfnde Kyrstine Steenfeldzdatther athaffue anammet och vpboret aff fornæfnde Niels Clemetsszøn firehwndret march danske penninge for fornæfnde garde och godz och giorth megh fulth for fornæfnde godz, saa at jegh tacker hannum i alle madhe for godh bethalingh. Her paa tilbynder iegh megh osv. Till vindisbyrdh henger jegh mytt intszegle næthen for thette breff meth hederlige och beskedne mendz intszegle, som iegh haffuer bedhet beszegle meth megh till vindisbyrdh, som erre her abbet Niels i Twytz closther, her Pether Staffenssen presth till Verwm kiircke, Nis Thamessen och Simen Tyeloffszøn borgemesthere i Holstebro, Vynther Thamessøn och Poske Jwell, radmen ibidem. Datum Holstebro anno domini millesimo quingentesimo decimo, die Scolastice virginis.

Seglet fattes. Lindtorp Nr. 1.

94.

21. Marts 1510.

Tingsvidne af Ginding Herred om Lavhævd paa Ribe Domkapitels Gods i Sale Sogn.

Alle men, thette breff se eller høre lesses, helse wij Anders Jepssen herretsfoghet til Ginding herretz thingh, her Jeip Nielssen, sognepresth til Sale, Niels Scriffuer, Per Lassen, Jes Knutssen, Sweningh Tyghissen, Swen Cresthenssen, Cresthen Jenssen i Skaffue, Per Cresthenssen i Winderop ok Morthen Twissen i Skaffue, euindelige meth Gud ok kwngøre wij meth thette wort opne breff, ath aar effther Gudz byrd mdx then torsdagh nesth fore wor Frue dagh annunciacionis wor skicket for oss ok for flere dande men pa fornefnde Gindingherretz thingh hedher-

ligh man mesther Hans Seuerinssen canick i Ripe ok framledde sine lagheffudz høringh, effther som hannum war tilfwndhen aff oss pa fornefnde thingh pa capitels wegne i Ripe vpa thet gotz, som capitel haffuer liggendes wthi Sale soghen. Tha framginghe hedherlighe men her Jeip Nielssen sognepresth til Sale ok Per Cristhenssen i Winderup hans lagheffudz høringh, ok wnne pa theres siel, tro ok retthe sanningh, ath the nerwerendes hoss wore mandagh nesth tilforn wthi Swenstrop by, hørde ok soe, ath fornefnde mester Hans Seuerinssen cannick wthi Ripe indworde sielff tolffte meth preste men, kirkens men ok selff eigher bønder lagtids dagh ok meth theres helgens eedh capitels gotz aff Ripe beleghen wthi Gindingherret. Førsth Swenstrop hoffgardh meth alle hennes retthe tilligelse meth wolsteth, dam ok damsteth, støffningh pa begghe sidher, ok then tofft, som liggher westhen wedh Stoffndam, onttaghen Stubber closters deel wthi fornefnde tofft, ok so til Ørbeck (?). Item Salehaffue bygghesteth, som omdighet er wth meth adele wey. Item framdeles all Swenstorp by ok mark til alle fire marcke mode, enmerkes marck ok nogher enghi, som ligghe westher om wedh Møgelkerre. Ok all Lindholtz lundh meth byggesteth, skow ok mark neer i becher (!) til mytstrømme ok vpa backen til skelsten ok wthi Ariltz mose desliges til marckeskel. Ok wthi Wahaffbeck til mytstrømme, ok all skoffuen, som liggher nør ok westher wedh skelsten, ther mellom capitel aff Ripe, Stubber closther ok Langtindh skow stander, ok so i østher Skowkeer til skelsten ok so i Owsholth eng til mytstrømme meth alle Obbysø mark ok hennes retthe tilligelse til alle fire marke mode ok til skelsten i Espholth groob. Item framdeles all Nøldher mark meth hennes retthe tilligelse til mytstrømme i markeskel ok so til Windeløff mark wedhtagher. Ok alle Westerskoff ok eth byggesteth nordhen wnder Westherskoff wedh Keldeker ok so til mytstrømme mellom Westher Møø Rindh ok Yslee ok so til mytstrømme i Toolholth keer indtil Brentange weth tagher ok the enghe, som ligghe syndhen Myrboholm strøm ok alle Myrboholms agher syndhen til mytstrømme ok en tweragher, som liggher østher wedh Myrbogrob ok so

wedh nørre ende vpath en fwr, fra samme tweragher ower Raffwensholthbergh alle the agher pa then syndher sidhe wedh fwrren ok so neer i Gieyelbergkier ok so alle Gieylbergh wangh onttaghen Stubberclosthers deel wthi fornefnde wangh ok Gieyelbergh elker ok ther fornedhen Swenstropp mølledam wandh støffningh pa begghe sidher, ok en befloth engh ther nedhen fore, tree agher pa Engtwedh ok alle fornefnde gartz, by ok gotzes tilligelse, skoff ok mark, woth ok tiwrth, forthe, felligh, fægangh ok fiskewandh, enthet vntaghet. Item tree garde i Bierthe, en gardh østher i byen, som Nis Cristhenssen nw iboor, meth gardh ok gardsteth, haffwe so langt østher fra gardhen, som dighen recker ok inddighet er, ok som the langhe enmerkes aghre recke, som syndher owen langs wth meth fornefnde haffue ligghe, ok so langt westher som fornefnde agghre recke meth theres westher ende, som nw bruges ok haffue wæreth brughet for enmerkes haffue, ok en stwgh engh i Kalker ok agher ther offwen fore. Item eth bool, som Jes Begh iboor, meth gardtofft ok gardsteth, ok en gardh, som Nis Kragelundh iboor, meth alle gardh ok gardsteth, tofft ok haffue, tw stycke engh wthi Rooldeel, som halff liggher pa then ene sidhe ok halff pa den annen sidhe, ok tw stycke engh i Hesthholm liggendes nør wedh strømmen, thiisse fornefnde tree garde meth alle theres retthe tilligelse, aggher, engh, woth ok thiwrt, skoff ok mark, felligh ok fægangh, keer ok mose, Biert nørkier til mytkier, fiskewandh ok enthet onttaghet, som aff arildztiidh til haffuer ligghet. Item framdeles too garde wthi Sale byy meth alle theres retthe tilligelse, tofft, agher ok engh, forthe ok felligh, fiskewandh ok fægangh, enthet onttaghet, ok eth bool eye ok byggesteth, som bruges til fornefnde garde. Item en gardh i Agherbeck meth alle hendes retthe tilligelse, agher ok engh, woth ok thiwrth, tredie parth offwer alle Agerbeck mark, enthet onttaghet. Framdeles felligh i Skallesøø ok Meelsøø. Thiisse fornefnde forscreffne garde ok gotze ok ellers alle capitels retthe byggeth ok wbygghet indworde fornefnde mesther Hans Seuerinssen for xxx ars hefft, ok kendher han ther enghen andhen ther reth at haffue wthi andher en capitel i Ripe. Ther

offwer melthe fornefnde hanss laghefftth høringh fornefnde laghefft wedh sin fulle maght at bliffue, so lenghe then felles aff biscops(!) ok bymen, ok ther paa esskede fornefnde mester Hans Seuerenssen eth vwilligh things withne aff viij vwilduge dande men, som wore Sweningh Tyghessen, Jes Knutsen, Per Lassen, Cresthen Cresthenssen, Cresthen Jenssen i Skaffue, Jes Cristhenssen, Jes Mikelsen ok Swen Matzsen, hwilke forscrefne viij vwildughe dande men samdrecthelige wnne pa tro, siel ok retthe sandhen, ath the nerwerendes hoss wore same dagh, saae ok hørde ordh fra ordh alle erende ganghe indhen thingi, som forscreffuet staar. Til withnesbyrdh henge wij wore intseigle nedhen for thette breff. Datum anno, die et loco quibus supra.

2 Segl med Bomærker hænge under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 475.

95.

30. Okt. 1511.

Tingsvidne af Ginding Herred, at Romskov er bygget paa Ribe Domkirkes Grund.

Alle men, thitthe breff seer eller høre lese helse wij Andhers Jeipsen foget paa Gieding heretztingh, Per Lassen i Mogenstrup, Jes Crestenssen oc Sweningh Tigissen ewindelige meth Gudh oc kwngiøre alle i thitthe worth opne breff, ath aar effther Gudz byrdh mdxj paa sancti Theogari dagh jnnen fire stocke paa Giedingheres tingh war skicket for oss oc for flere dannemen hederlige man mester Hanss Seuerinssen canich i Ripe paa hederlige capittelss wegne ther samestedh, esketh, feck oc framledde eth uuilduge fasth tingswintne aff viij dannemen wpneffndh aff tingi om then jordh, Nis Morthinssen haffde bigget, som wor Per Lassen, Nis Perssen i Bosko, Mas Cristenssen, Per Scredher, Pauel Løffue, Tames i Haselholth, Cresten Perssen oc Villom Eskelssen, hwilke forscrefne dannemen vontne paa siel, tro oc retthe sanne, thet thennum mynnes i xxx aar oc mere, tha haffuer then bigisteth, som Nis Morthinssen nw haffuer bigget oc kaller Romskoff, wæreth brwget for wor Frwe domkyrky oc capittelss aff Ripe retthe eydom oc aller thi haffuer hørdh eller spurdh

noger haffwer giffuet lasth eller kiere paa forscrefne biggisteth eller eydom, førre nw Nis Morthinssen førde bigge paa forscrefne jordh oc biggisteth. Til windisbyrdh thy saa wontne for oss wintne wy meth wore intzegel hengendes nedhen for thetthe breff. Datum anno, die et loco quibus supra.

2 Segl med Bomærker hænge under. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 478. Et lignende Tingsvidne af 6. Nov. 1511 findes i Ribe Stiftskistes Breve Nr. 479.

96.

1. Maj 1513.

Vidnesbyrd om at en Holm tilhører Ribe Domkapitels Gaard i Ejstrup.

Wii Juar Munck met Guts nade biscup wti Riipe, Tammes Fassi wti Wenner gardt, Per Skram wti Wolberig, Pedher Grøn wti Rydeberig, Josep Reckhals giøre alle witterligt, ath aar efftir Guts byrd mdxiij pa sancte Wolburgs dag ther wii wore til skicket at granske oc forfare om nogen trette emellom Jep Lassen wti Eystrup oc Axel Persen pa Tim om en holm liggendes wti Tim bierk, tha tilstode for oss welburdug suendt Axel Persen oc eyermendh wti Eystrup, ath then holm, som ligger norden wedt then gammel aastrøm, som markeskell giordt wor, er cappittels wti Riipe rette enmerkes holm. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus duximus impendenda. Datum anno, die, loco ut supra.

5 Segl ere paatrykte. Orig. paa Papir. Ribe Stiftskistes Breve Nr. 484.

97.

9. Okt. 1516.

Tvis Kloster overdrager Hr. Predbjørn Podebusk til Vosborg Munkehave og en Laxegaard ved Skjærumgaard, hvorimod Klosteret faar Isen, Isenskov, Urnehave med mere Gods i Ikast og Avlum Sogne.

Wy Nielss Anderssen, abbet i Twijscloster, oc menige conuent ibidem giøre wittherlicth for alle met thette wort obne breff aar effther Gudz birdh mdxvj paa sancti Dionisii dag i Riiber domkircke neruerendis werduge fadher meth Gud biiscop Iwer Mwnck i Ribe, her abbet

Henrick aff Soore, her abbet Hennicke aff Lydwm closther, mesther Gwndi deghen i Riibe, her Thomess Nielsen, strenge ridder oc høwetzman paa Høneborigh, oc Maghens Mwnck aff Wolstrup, giorde' wii en endelig contracth oc endrectelighedh meth welburdug man oc strenge ridder her Preibern Podbusk, høwetzman till Riiberhwss, i saa maade at forskrefne her Preibern oc hans arffuinge skaal haffue, niide oc beholde till ewindelig eghendom till Mwnckehaffwe bode then halffdiel, som han nw haffwer, oc then andhen halffdiel, som the bruge till Skierwm gordh, oc om wii eller wore efftherkommer abbetther paa closthers wegnæ haffuer noghen tiltaal till then laxgordh eller noghen jordh, som ligger till her Preiberns ladegordh hoess Woesborig, skal oc aldri tales om aff oss eller wore efftherkommer. Item oc skall wii oc wore efftherkommer i forskrefne closther haffuæ, nyde oc beholde till forskrefne closter Ysen, Ysenskow, Ysenskawe, Lille Ysen, Wre haffwe oc Wendelbo hwstedh meth thet andhet gotz, som closther nw i wære haffuer i Ikast oc Afflom sogne, meth skowe, marcke, kierre oc moese oc alle theres rette tillegelse, inthet wntaghen i noger maade, till ewindeligh eghendom, oc the breffue, som forskrefne her Preibern oc hans arffuinge haffuer ther paa, skaal oss antwordess, oc hwes ytthermære breffue eller beuisninger effther thenne dagh findess hoess hannum eller hans arffuinge, same gotz anrørendes, skal wære døde oc mactløess effther hans breffues lidelse, wii ther paa haffuer. Thi tilbinde wii oss oc wore efftherkommer abbetther oc mening conuenth ibidem ther fore at holde en ewiig messe oc en begiengelse hwert aar i forskrefne closther for forskrefne her Preibern, hans frwe frwe Wibicke, theres børnes oc foreldhers siele till ewiig tiidh. Til witnesbirdh at soo skal holdes alle ordh oc article wbrødelig, som forskreffuet stoer, henge wii wore indsegle nedhen for thette breff meth forskrefne werduge herres oc gode mentz indsegle, som thaa nerwerendes hoess ware, oc wii bede besegle meth oss. Datum vt supra.

Seglene fattes. Hamrum Herred Nr. 3.

98.

28. Maj 1519.

Kgl. Stadfæstelse paa en Lavhævd om Vejrum Præstebords Tilliggende.

Wij Cristiern medh Gudz nade osv. Giøre alle witherligt, at for oss vor skicket oss elskelige her Cristiern Huidz bud, sogneprestes i Weyrum, medh eth breff aff Hierumherrestingh lydendes, at her Per Staphensen haffuer induort medh lagheffd en gardsted nest sønden Tingard fra then gamell dyge oc saa øster till the nørre ender pa Rooy oc sønder till Kobmandz mose, som Lawes gordz jord wedtager, oc øster till Axomgardz iord vedtager oc sønder mod gamell tingsteth til Axomgardz jordh igen wedtager. Item then kyngelltofft vesthen tingh oc sønder mith i mayen vndentaghen i fornefnde tofft ij ager bønderiord oc ij østers agre till Lawes gordz iord. Item fult felligh i vdmarch oc fægangh i Vetrum skoff oc Sodberigh till fornefnde gardsted. Item thi engi dell pa Weyrum engh, som Prouest gard magskiffte aff prestgard for engh i Hialt, ved theres agher ender sønden then skelsteen mellom Prouestgordz iord oc prestgordz iord. Item thet iord, som Jep Bangh i festh hagde, Esters dam och kirkens iord sønden dall oc thet iord nordhen Esthers dam, som her Per Nielsen lod opbryde oc hagde hawre i. Item all then iord, som her Per Nielsen hagde i sin heffd oc wære pa sancti Andree kirke vegne etc., som thet breff ther om ythermere vduiser, huilket breff wij nw stadfeste oc wed sin fulde macht døme ved alle ord oc articlæ, som thet inneholler. Forbyudendes alle, ehuo the helst ære eller wære kunnæ, forscrefne her Cristiern eller hans effterkommere pa forscrefne sancti Andree kirkes oc prestegordz wegne pa forscrefne gotz, iord oc eyedom, som her Per Staffensen haffuer induort medh lagheffd, at hindre, forfangh at giøre, wforrette eller segh ther medh at beware mod theres mynne i noger mode, saa lenge forscrefne lagheffd rigges fore biscop aff beste bygdemen wwildige effter loghen eller noger kommer for oss meth bettre beuisningh pa wort rettertingh. Datum Linduid sabbato proximo post festum beati Vrbani pape

anno domini mdxix nostro ad causas sub sigillo, teste Georgio Marswin, justiciario nostro.

Kongens Segl hænger under. Ribe Stiftskiste Nr. 500.

99.

28. Sept. 1523.

Tingsvidne af Skodborg Herred om Markeskæl mellem Nordenbjerg og Kvolsbæk Mark.

Alle men, thette breff see eller høre lesse, kungor wi Per Michelsen, foget till Skodburg heritsting, Owæ Jebssen i Nessum, Pauell Jenssen i Longborg, Crestern Pauelssen i Gylsgard, Twæ Perssen i Bolliby, Jes Moghenssen i Longborg, Jens Cresternsen i Aggergard, som sandmen eræ, Pauell Cresternsen i Kieller och Jes Persen i Fobierig meth thette wort obne breff aar effter Gudz byrd mdxxiij mandag nest for sancte Michelsdag tha war skicket for oss och for flere gode men paa fornefnde ting velbyrdughæ man Jens Tamssen i Hollumgard, esket och fek eth fult tings wintne aff viij vwillige dannemend, som vore Anders Rytther i Cabbell, vepner, Michell Persen i Hellum, Crestern Perssen i Homlum, Las Gregersen i Borre, Anders Staphenssen i Nessum, Michell Perssen ibidem, Grawers Nielssen i Rwmme oc Clement Jenssen ibidem, hwilke fornefnde viij vwillige dannemend wontne alle samdrectelige paa theres gode tro och rette sanne, att the neruerendes hooss wore samme dag paa fornefnde ting, hørde och saa, att sannemend wti fornefnde herrit wore paa fornefnde ting for foghen och gode mend, kongore och lydelige tillstodt theres sandmentz toff, som the gore paa Myøborg marc mellum Kwltzbeckes marc och Nordhenbierigsgardz marc, som fornefnde Jens Tamssen haffde them loglige till fwldt att gøre marckskiell imellum Nordhenbierigs gordz marc och Kwltzbeckes marc, fraa thèn gammell skiellsteen nordhen Kwltzbeck och saa rett sønder fram att then ny byggit hwsshørnæ och saa rett framdeles sønder och saa sønder offuer en lidell grøn sigfald och saa sønder offuer i then heeboch, ther saatt the steen, och saa framdeles rett sønder till mittstremmæ, ther saatt the skiellsteen bode

for egg och for ende, och ther gøre the theres taaff och swere marckskeell mellum Kwltzbeckes marckes jord och Nordhenbierigs gardz jord, och vore ther noger man, ther haffde anthen lodt eller diell wti the atskyldt marc och jord, som the om swere, ther swere the enthet om, helst forthii att the wore enthet till kallet vdhen till marckskiell. Att fornefnde viij vwillige dannemend saa for oss wontne, som forskreffne stander, thet høre wi och saa och thet wintne wi meth wort intzegell henghendes nedhen for thette wort obne breff.

Seglene fattes. Samlingen Holmgaard.

Rettelser.

S. 22 L. 5 fra neden mcdxliiij rettes til mcdxiiij.
- 61 L. 9 Bølling, læs Hind.
- 63 L. 5 fra neden Rom, læs Ramme.
- 64 L. 10 [R]onn[um], læs [R]am[ing].

Register.

Stedregister.

Aagaard 90.
Aal 24.
Aanum 91.
Aarhus 3, 62, 94. Domkirke 5. Bispegaard 63.
Abeltrup 90.
Agerbæk 102.
Agergaard 107.
Albæk 89.
Albæk 91.
Alkjærsig 86.
Alrum 6, 61.
Amtrup 83.
Annenved 96.
Arildsmose 101.
Arnborg 84.
Asp 78.
Astrup 40, 89.
Avlum 82, 99, 105.
Avsumgaard 78, 106.
Avsumdal 78.

Balleby 107.
Barde 89, 90.
Barfreds Hussted 72, 73.
Birk 83.
Birkild 99—100.
Bjerregaard 75.
Bjerregaard 18.
Bjerregaard 4.
Bjerregaard 22.
Bjerte 24, 102.
Bjøstrup 84.
Blæsbjerg 97.
Bommer 64.
Borbjerg 14, 23, 50, 63. Mølle 15—16, 21, 37.
Borre 107.
Borris 9, 16, 22, 90.
Bossens 95, 96.
Bovsø 85.
Bradbæk 50, 63.
Braghøj 72.
Bratsen 95.
Brejning 26, 40, 41, 49, 53, 89.
Brentange 101.
Brogaard 92.
Brogaard 82.
Brorstrup 87.
Brændgaard 82.
Brændgaard 83.
Brændgaard 43, 86.
Brændgaard 92.
Brøndum 9.
Brørup 7.
Bure 96.
Burgaard 84.
Buskov 103.
Bøgild 71.
Bølling 88, 89.

Bølling Herred 22, 39, 40, 41, 44, 56, 84.
Bøvling 7, 57, 60, 75.

Dal 91.
Dalager 91.
Dalby 78.
Dalgaard 96.
Damgaard 68.
Damgaard 18.
Dejbjerg 40, 43, 86, 87.
Dride 96.
Drongstrup 84.
Durup 65.
Dybe 67.

Egebjerg 24, 37.
Egeris 90.
Ejsing 11, 23, 24, 37, 57.
Ejstrup 104.
Engsig 91, 92.
Engtved 102.
Espholt 101.
Esters Dam 78, 106.
Estrup 7.
Estrup 55.
Estvad 7, 93.

Faaborg 9.
Fabjerg 60, 66, 97, 98, 107.
Faldsjord 86.
Fardrup 9.
Faster 89.
Fastrup 83.
Favsing 68.
Felde 10.
Felding, N. 26.
Felding, S. 38, 84.
Felsing 91.
Ferring 60, 68.
Finderup 86.
Fjaltring 45, 67, 81.
Flynder 60. 75. Ørevejle 96.
Frendsens Eje 92.
Frisdal 94.
Frøjk 21.
Fuglvig 92.

Gammelsogn 20, 54.
Gejlbjerg 102.
Gilsgaard 107.
Gimsing 18, 23, 78, 80.
Ginding Herred 10, 11, 12—13, 14, 15, 23, 26, 27, 34, 35, 55, 56, 58, 92, 93, 100, 103.
Gist Mølle 9.
Gisthede 9.
Gjaldbæk 91.
Gjellerup 70, 83.
Gjessinggaard 83.
Glipstrup 9.
Glothom se Gudum.
Gram 51.
Grønhede 91.
Guden 96.
Gudum 23, 79, 96, 97—98.

Halby 85, 86, 92.
Haldum 6.
Halegaard 94.
Halkjær 2, 4.
Hallingbæk 82.
Hammelsvang 87.
Hammerum Herred 38, 41, 65, 82, 83, 84.
Hanning 88.
Harbo Bygdeting 12, 14, 18, 32, 33, 34.
Harndrup 36.
Hasselholt 57, 103.
Havnstrup 83.
He 11, 18, 28, 44, 53, 54, 55.
He 85.
Heager 55.
Hedebol 96.
Hedegaard 9.
Hedegaard 68.
Hedegaard 85.
Hegnet 64, 76.
Heldum 107.
Helleaa 46.
Hellegaard 46.
Hemmet 5.
Herbergbæk 90.
Herning 83.

Herpinggaard 81.
Hesselbjerg 84, 93—94.
Hestholm 102.
Hind Herred 2, 17, 18, 19, 28. 29, 30, 32, 33, 36, 39, 40, 41, 42, 43. 44, 47, 50, 52, 53, 59, 61, 62, 67.
Hjalte 80, 106.
Hjerm 7, 18, 78.
Hjermhede 78.
Hjerm Herred 12—13, 15, 23, 50, 63, 68, 72, 92. 97.
Hjoptarp 91.
Hjøllund 71, 84.
Hodde 9.
Hollingholt 82.
Holmgaard, N. 69, 94—96, 107.
Holmgaard, S. 41, 44.
Holmsland 19—20.
Holstebro 11, 13, 17, 18, 21, 32, 33, 34. 46, 69, 74, 93, 100. Bispegaard 77.
Holtum 84.
Humlum 60, 107.
Husby 15, 33, 34.
Hvidsand 96.
Hvolgaard 73.
Høgild 84.
Hølkedal 95.
Høllet 85.
Hønborg 105.

Idum 18.
Ikast 84, 98—99, 105.
Intrup 76.
Issen 98—99. 105.

Jelling Syssel 14, 19, 24, 39, 49.
Julseje 87.
Jærne 9.
Jærnkjær 9.

Kabbel 107.
Kalby 5.
Kalkjær 102.
Kalstrup 41.
Kamstrup 74.
Kapelseje 91.
Kirkebjerg 72, 73.
Kisum 94.
Kjelder 107.
Kjeldkjær 101.
Kjempehøj 95.
Klappe Mølle 25, 26, 37, 41, 53.
Klokmose 89.
Kloster 78.
Knuderis Mølle 9.
Kokholm 99.
Kolstrup 7.
Kongensholm 88, 89.
Kragelund 7.
Kragshede 7.
Kragsig 91.
Krejbjerg 76.
Kringeltoft 93, 106.
Krog 90.
Krogsmark 60.
Krunderup 7.
Kvodbøl 91.
Kvolsbæk 95, 107, 108.
Kvong 9.
Køb ing 44.
Købmandsmose 106.

Lamberts Hussted 66.
Lamskinds Eje 86.
Langergaard 89.
Langkjær 84.
Langtind 18, 23, 34, 37, 101.
Langtind 86.
Lavesgaard 106.
Leding 87.
Lem, N. 60.
Lem, S. 22, 40, 44, 87.
Lembæk 44, 87.
Lemvig 46, 67, 75. Raadhus 64.
Lervad 83.
Lillebæk 96.
Lindholt 101.
Lindtorp 99—100.
Lindved 106.
Lomborg 66, 107.
Lund 96.
Lund 84.
Lundenæs 22, 82—92.

Lundgaard 74.
Lundgab 96.
Lundhede 7.
Lyager 87.
Lydum 9.
Lykkelund 95.
Lyne 9.
Lystbæk 29.
Løgum Kloster 105.
Løvring 82.

Maarup 78.
Maarupgaard 45.
Madumgaard 1.
Magaard 78.
Malt Herred 7.
Marsbæk 57.
Marskjærgaard 80.
Marup 91, 92.
Mejlby 2.
Mejlby 86.
Mejlum 86.
Mejrup 11.
Melsø 102.
Mogenstrup 103
Mors 68.
Mosegaard 90.
Mosegaard 91.
Mosegaard 92.
Mulbjerg 44, 61.
Munkehave 99, 105.
Myrboholm 101.
Mø 101.
Møborg 69, 74, 95, 96, 107.
Møgelkjær 101.

Navr 7, 65, 78.
Nestholt 83.
Nissum, N. 60, 107.
Nissum, S. 3.
Nistrup 76, 77.
No 18, 26, 30, 42.
Nordenbjerg 95, 107, 108.
Nykirke 9.
Nykirke 19, 20, 54.
Nølder 101.
Nørbygaard 71.
Nørbyholm 54.
Nørgaard 76.
Nørklit 20.

Obetsø 101.
Oddum 21.
Opstrup 28, 29, 36.
Orre (Aarre) 9.
Orup (Aarup) 88.
Oxholt 101.
Ovsens Hussted 86.

Padbjerg (Pallesbjerg) 76, 77.
Pilegaard 41, 49.
Pilegaard 47, 50, 59, 61, 62, 67.
Pilegaard 84.
Provstgaard 106.

Rabæk 21.
Ramme 64, 67, 75.
Rattrup 66, 97.
Ravnsholtbjerg 102.
Remme 82.
Resen 60, 75.
Ribe 1, 4, 25. Bispegaard 33, 94. Klostere 5. Domkapitel 18, 19, 26, 27, 28, 36, 51—52, 54, 56, 57, 59—60, 61—62, 71, 73, 77, 94, 101—04. S. Anne Kapel 7. S. Barbare Kapel 48, 62. S. Mikkels Alter 31, 32, 42, 52, 58. Skole 5, 54. Riberhus 105. Marked 27, 28, 33.
Rind 84.
Rindum 17, 18, 26, 30, 32, 40, 42, 44, 53, 61.
Ringkjøbing 26, 29, 31, 32, 36, 42, 44, 51, 52, 53, 54, 61.
Risgaard 24.
Rodsgaard 96.
Roj 106.
Roldel 102.
Rom 107.
Romskov 103—04.
Rosendal 21.
Roslev 65.
Rovsthøje 44,

Rybjerggaard 18, 28, 44, 61, 104.
Ryde 10, 12.
Rydhave 23, 34—35.
Rævs 70.
Rødekonge 49.
Rømø 7.
Rønbjerg 7.

Sale 10, 12, 15, 24, 26, 27, 33, 55, 57, 58, 100—03.
Salehave 101.
Sandager 86.
Savstrup 97.
Sedding 40, 88.
Sevel 57.
Silkeborg 79.
Sinding 65, 78, 82
Skaarup 86.
Skadst 4, 6.
Skallesø 102.
Skarild 26, 56, 71, 84.
Skarnborg 89.
Skave 100, 103.
Skindbjerg 22.
Skjærn 6, 9, 39, 40, 91.
Skjærumgaard 63, 70, 99, 105.
Skodborg Herred 60, 66, 74, 75, 97, 107.
Skovbæk 91.
Skovgaard 75, 93.
Skovkjær 101.
Skovlund 57.
Skyrbæk 90.
Skyttes Hussted 92.
Slumstrup 88.
Smedegaard 91.
Smidstrup 6.
Snejbjerg 26, 70, 83.
Sodbjerg 106.
Sorø 105.
Staby 5, 76, 77.
Stadil 2, 4, 5, 11, 18, 19, 28, 29, 36, 40, 42, 47, 50, 53, 59, 61, 62, 67.
Stadilholm 48.
Stavndam 101.
Stavning 22, 26, 40, 43, 84, 85.
Stavninggaard 85.
Stensig 88.
Stodeben 83.
Stovbæk 82.
Stovdal 95—96.
Struergaard 79.
Stubber Kloster 11, 12, 14, 18, 19, 29, 34, 46, 97, 101, 102.
Suderdal 96.
Sunds 82.
Svendlund 84.
Svensholm 76, 77.
Svenstrup 13—14, 15, 55—56, 57, 101—02.
Syvebæk 82.
Søby 84.
Søgaard 38.
Søholm 39, 54.
Sønderbygaard 85.
Sønderbæk 60.
Sønderskov 91.
Sønderstrup 95, 96.
Sønderup 89.
Søndervang 53, 79.

Tanderup 4.
Tanderup 16, 65, 83.
Tange, V. 73.
Tanggaard 96.
Tarm 9.
Tarp 90.
Thorbro 9.
Thordrup 9.
Thorsted 17, 53, 61, 94.
Thyholm 61.
Tim 28, 48, 50, 63, 67, 104.
Tinggaard 106.
Tingsgaard 18.
Tiset 21.
Tjørring 65, 82.
Tolholt 101.
Tords Hussted 89.
Torp 95.
Torskminde 57—58.
Tovskov 23.
Tovstrup 65, 83.
Tranmosegaard 25, 26, 39, 40, 41, 53.

Trans 68, 81.
Tredie 41, 87.
Trølund 83.
Trøstrup 90.
Tved 82.
Tvis Kloster 15, 93, 98—99, 100, 104—05.
Tyrehøj 95.
Tørring 67.

Ugelbjerg 86.
Uglomseje 85.
Ulborg 51. 63, 73.
Ulborg Herred 57, 73.
Ullerup 76.
Urnehave 98—99, 105.

Vahavbæk 101.
Vandborg 21, 67, 75.
Vandfuld Herred 21, 64, 67, 75.
Varsyssel 14.
Vedersø 17.
Vejlinggaard 66, 93.
Vejrum 23, 32, 70, 71—73, 78, 80—81, 100, 106.
Velling 5, 18, 19, 25, 26, 36, 39, 40, 44, 53.
Vellumgaard 75.
Vem 7.
Vendelbo Hussted 105.
Vennergaard 41, 104.
Vesterager 86.
Vesterenge 9.
Vesterskov 57, 101.
Viborg 27, 52, 53.
Vilbjerg 84.
Vindelev 57, 101.
Vinderup 12, 23, 100, 101.
Visselbjerg 73.
Vium, N. 90.
Vodkjær 85.
Volbjerg 41, 53, 54, 61. 104.
Volstrup 70, 71, 78, 97, 105.
Vorgod 89, 90.
Vosborg 23, 62, 73, 99, 105.
Vraa 91, 92.

Ysle 101.

Ølstrup 40, 41, 44, 87.
Ørbæk 101.
Ørnhoved 82.
Ørre 82.
Ørregaard 23.
Ørs 15, 70, 75.
Ørskov 83.
Øse 9.
Østergaard 29, 36.
Østergaard 47, 50, 59, 61, 62, 67.

Personregister.

a. Adelige.

Albert, Greve 10, Albertsen 11. Andersen 23, 34—35.
Alhed, Lave Urnes 22.
Anders Jensen 51. Nielsen 55.
Anna Eriksdatter 81.
Arnst 6.
Astrad 15.
Axel Pedersen (Gyldenstjerne) 104.

Bendit Jensdatter 66—67, 100.
Blaaberg, Erik 72, Jes 78.
Borre. Thomas 23.
Brok, Gertrud 51—52.
Brun Erik 23.
Brun, Peder 2.
Bugge, Thorsten 4.
Buk, Niels 34. Troels 12.
Bygher, Chr. 11.

Catharine Henriksdatter 37.
Cecilie, Tage Nielsens 16.
Christiern Frellevsen 14. Knudsen 55. Lavridsen 18. Pedersen (Fasti) 23.

Claus Jensen 51, 53, 79. Nielsen (Lille Claus) 34. Pedersen (Lille Claus) 17, 19.

Daa, Las 47, 48, 49—50, 59—60, 61—62.

Ebbe Christiernsen 48.
Elsif, Esge Møs Søster 6.
Elene, Niels Krags 18. Iver Jensens 76—77.
Elisabeth, P. Nielsens 16.
Erik Christiernsen (Fasti) 71.
Erik Nielsen (Gyldenstjerne) 28—29.
Erik Ottesen (Rosenkrands) 64, 70.
Erik Pallesen 81.
Esge Christiernsen 11—12. Pedersen 6. Povlsen 6.
Ester Nielsdatter 18.

Fasti, Chr. 28, 40, 41. — Thomas 104.
Fin Laurensen 36—37.
Friis, Hemming 23. Henrik 15. Joh. 15. Johanne 47, 48, 50, 53—60, 61—62. Knud 50. Peder 23.
Frost, Niels Pedersen 2.

Griis 6.
Grubbe, Evert 69.
Grøn, Chr. 98. Jens 19. Jep 40, 41, 61. Peder 19. Peder 104.

Harbo 40. Chr. 11. Jens 17. Jes 38.
Hase, Mogens 12.
Henrik Albertsen 11. Eriksen (Rosenkrands) 27—28.
Herman Knudsen 13.
Hjul, Elne 97. Jes Pedersen 33. Jon 79. Tøger 74—75.
Holk, Joh. 14.
Høgh, Peder 58.

Inge 6.
Inger Jensdatter 29. Hr. Alberts 10—11.
Iver Christiernsen 34. Christiernsen (Fasti) 71. Eriksen 76. Jensen 76—77.

Jakob Jensen 17. Tuesen 18.
Jens, Jes, Bosen 39, 54. Clausen 63, 70. Eysen (Skovgaard) 75. Eriksen (Banner) 15—16, 18. Jensen (Skovgaard) 93. Jepsen 44 Knudsen (Harbo) 65. Mortensen 70. Thomesen 107—08. Tygesen 51.
Johannes Andresen 1. Bjørnsen 18. Arnstsen 11. Knudsen 15. Nannesen 15. Niclesson 2, 4. Niclesson 6. Niclesson 17—18. Syndesen 15.
Josef Jensen 24.
Juel, Ejler 99. Erik 32. Iver 27. Jens 26. Jep 46. Malte 69—70, 94—96. Mogens 98. Niels 19. Palle 73—74, 98.

Kaa, Peder 17.
Kaas, Bertel 76. Jens 98.
Kalf, Joh. 12. Niels 18, 23, 34. Ulf 97—98
Karine Aage Puders 23.
Kid, Erik 81. Møg 80.
Kirsten Mikkelsdatter 80—81.
Kirt, Henning 76. Palle 75—76.
Kjeld Iversen (Juel) 75.
Krabbe, Chr. 81. Inger 81. Las 81. Mogens 81. Palle 81. Peder 23.
Krag, Aage 6. Chr. 23. Chr. 81. Mikkel 61, 75, 81. Niels 15, 18—19, 21, 28, 34, 80.
Kruse, Jep Mogensen 60—61.

Lange, Oluf 56.
Las Mogensen 70. Nielsen 15. Nielsen 64—65, 83.

Lillebrun, Peder 17
Lucie 12.
Ludvig Albertsen 11.
Luggi, Chr. 13—14, 15.

Mald (ɔ: Malild = Malmhild) 6.
Maje Jensdatter 30—31, 32—33, 51, 52.
Marsvin, Jørgen 94, 96, 107.
Mathias Christiernsen 42 Mikkelsen 4.
Maurids Nielsen 32—33. 52—53. Nielsen (Gyldenstjerne) 64.
Merete Subpriorisse 6. Karls 40—41, 53.
Mette Henriksdatter 56.
Mikkel Eskilsen (Høg) 73—74.
Mogens Ebbesen 64. Jønssen 4.
Munk, Mogens 97, 98, 105.

Niels Aagesen 2, 4. Clemensen 80, 93, 97, 99—100. Eriksen (Gyldenstjerne) 34, 37—38, 46, 48, 50—51, 55, 57, 58, 63, 64, 67. Esgesen (Bosen) 17, 19. Mærithsun 4. Thomesen 4. Thorsen 32. Timmesen (Rosenkrands) 64. Vistesen 60.
Noo, Joh. 17.

Oluf Christiernson 17. Nielsen 68. Pedersen (Glob) 75. Pedersen (Gyldenstjerne) 93.
Orm, Anders 30, 31, 32, 33, 42, 52. Chr. 44.

Paas, se Pors.
Pape, Niels 11.
Peder Albertsen 11. Arstesen, Arithsen 11, 17—18. Eriksen 70. Jensen 71. Magnussen 11. Nielsen 1. Nielsen 12, 14, 16. Nielsen (Gyldenstjerne) 67. Thomesen 78. Thorsen 2.
Piig, Mogens 28.
Pixsteen Henneke 25—26, 39, 43. Mette 37. Vilken 38, 39, 41.
Podebusk, Klavs 50—51. Predbjørn 62—63, 69—70, 73, 98—99, 104—05.
Pors, Paas, Joh. 15, 19.
Povl Jursen 4.
Puder, Aage 23, 34, 37.

Qvie, Jes 60, 67. Peder 15.

Ravn, Jonas 3.
Rekhals, Chr. 86. Erik 40. Josef 104
Roli, Joh. 21.
Rosenkrants, Vibeke, 99, 105.
Rytter, Anders 107. Esge 12. Jens 60.
Ræv, Iver 34. Peder 6.
Rød, Las 53. Nis 42.

Sab, Aage 1.
Skeel, Albert 64—65, 76.
Skinkel, Markvard 16.
Skjelm Stigsen 1.
Skram, Chr. 86. Jens 15, 22. Peder 40, 53, 54. Peder 98, 104.
Skøt, Peder 53.
Spend, Anders 64. Chr. 67. Jens 75. Niels 98. Simon 78.
Sten, Chr. 93. Jes 66—67.
Stenfeld 46, 66. Kirstine 99—100.
Stig 17.
Svindærf 2.

Tage Nielsen 16.
Thomas Nielsen (Lange) 105.
Tun, Claus 44. Hartvig 19. Karl? 41. Kirsten 44.
Tært, Tyge 5.

Urne, Lage 19—20, 22.

Vither 33.
Vinther, Peder 53.

b. Prælater.

A. = Abbed. B. = Biskop. C. = Cantor. D. = Decanus. Ed. = Erkedegn. Kk. = Kannik. Ktr. = Kantor. Pr. = Prior. Pst. = Provst. Sc. = Succentor.

Astrad Ed. 8.

Brok, Anders C. 22, 24, 25, 30—31, 32—33, 36—37, 38, 39, 40, 41—42, 43, 44, 45, 47, 48—49, 51—52, 53—54.

Christiern B. 23—24, 37—38 — A. 93, 98—99.
Claus Pst. 70, 80. Christiernsen Pst 24, 25.

Daa, Palle Kk. 26.

Ejler Stygge B. 79.
Esge Mø Kk. 2, 3—6.
Eskil B. 16, 20—21.

Friis, Peder Kk. 49, 59. Ville Pst. 61.

Gøde Kk. 4, 5, 6.

Hans Andersen Kk. 59. Sørensen Kk. 101—03, 103—04.
Hartvig Juel B. 70, 76—77, 78—79, 80.
Helt, Joh. Ed 17.
Henneke A. 105.
Henrik Stangberg B. 38, 39, 44—45, 48, 50. Hansen Sc. 51. Olsen Pst. 68—69. A. 105.

Iver Munk B. 94, 97, 98, 104. Thorsen Ed. 28.

Jakob, Jep, B. 63. af Husby Kk. 15, 34. Iversen Kk. 19. Iversen Ktr. 45. Jensen Pr. 18, 19.
Jens, Johannes, B. i Aarhus 63. He B. 3. 7. Mikkelsen B. 13—14, 14—15. Pst. 12, Ktr. 14. Pst. 14. Christensen Kk. 70. Gummesen Pst. 45, 49, 54. Pedersen Ktr. 15. Ed. 6.
Jon Pst. 2. Tulesen Kk. 25, 39, 49, 54.
Knud Tidemansen Pst. 19.

Lage Mathisen Kk. 15.
Lange, Gunde, D. 105. Jens Kk. 48. Thomas D. 56.
Laurentius Pst. 12. A. 15.

Michael Kk 3—4, 5, 6.

Niels B. 63—64 Kk. 43, 49. Andersen A. 98—99, 100, 104—05. Bakensen Kk. 45. Christensen Ed. 38. Esgesen Kk. 45, 47—49, 71. Jensen Kk. 15. Markvardsen Kk. 45. 48. Nielsen Kk. 15.

Oluf Ed. 14.

Peder Thuresen B. 7—10, 11—12. Lykke B. 20—21. Nielsen B. 39, 40, 43—44, 46, 47, 49, 50, 51, 53, 54, 58, 64. Ed. 5, 6. Pst. 17. Pr. 3, 4, 5. Pr. 11. Jensen Kk. 43. Jepsen Kk. 43, 45. Nielsen Kk. 5.

Svend B. 12.
Søbo, Niels, Kk. 17.

Thomas Jensen Kk. 26.
Tue Pst. 14.
Tyge B. 12—13. Ed. 6.

c. Borgere og Bønder[1]).

Egeson, N. 19.
Elifson, P. 22.

[1]) For største Delen kun medtagne paa Grund af Navnenes Særegenhed.

Germannus 19.
Gris, A. 97.
Gyrial, Jes 95. Jensen 74.
Gødi Povlsen 40.

Hunsen, Jens 67

Josten Mogensen 48.

Knyffs 37.
Kyndisen, A. 74..

Marssun, N. 5.

Paaske Juel 100.
Pudz Gregersen 36.

Ro Nielsen 48. P. Rooson 19. Mathias Raasen 91.
Roghensen, Rugensen, Per 71, 78.

Skamelsen, Nis 61.
Skelwis 44.

Thermind Jepsen 49.
Tool Nielsen 71, 72.
Tørisen, Chr. 85.

Ville Andersen 32. Nissen 33 Pedersen 60.
Vinther Thomesen 100.

Wongotus Nicolai 21.

Æsson, Chr. 31.

Baggi, Chr. 91. Gødik 25. Hans 25, 26.
Bang, Jep 106.
Begh, Jes 102. Nis 66.
Brammel, Per 57.
Brask, Jens 74.

Fliri, Joh. 5.
Flue, Mikkel 42.

Hardbo, Gregers 29. Jes 22, 29 Nis 33, 46. Søren 57.
Hord, Renik 59.
Huge, Nis 42.
Hvid, Anders 90. Chr. Præst 106. Jep 83.

Juel, Gøde 91. Jes 88. Nis 37. Thomas 57.

Kaa, Mikkel 84.
Kath, Per 60.
Kiøs, Nis 78.

Lam, Jes 46.
Læth, Simon 65.

Mørk, Mathias 45.

Paaske, Esbern 85.
Puge, Jens 39.

Rø, Tue 61.
Røth, Joh. 6.

Skegh, Hans 51.
Sommer, Per 96. Svend 82.

Træther, Trather, Jes Persen 22, 40.

Vinther, Per 95.

Sagregister.

Aabyggetoft 95.

Bede 85, 87, 88, 89, 90, 91.
Biskop og Bygdemænd 58, 98—99, 104.

deert (meget) 26.

Ed paa Bog 71, 78.

Fattige 2, 5—6.

Fisk, tørre 5.
Fjerdingskirke 22.
Fredløsmaal 93.

Holdsfæ 5. Holdskorn 9.

Inde 85.

Jærnkloder 92.

Kyngeltoft 106.
Kongsstød 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92.
Kværsæde 86.

Laxefiskeri 9, 99, 105.
Leding 42.

Nødløst 81.

Persona ecclesiæ 5.
Plather (Suder?) 6.

Selvejere 21.

Setgerd 42, 85, 86, 87, 88. 89, 90, 91, 92.
Sjælemesse 2, 3—6, 7, 12 13, 15, 16, 20, 45, 49, 52, 56, 70, 79, 80, 99, 105.
Skyrdage 87, 88.
Spang 6.
Syssel 58.

Tallas 85, 87, 88, 89.

Vordnede 2, 9, 18, 27, 29, 45.